

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Személyi ügyek.	
2.	1952.évi 21.sz.	Törvényerejű rendelet	Új minisztériumok felállítása.
3.	1952.évi 24.sz.	Törvényerejű rendelet	A múzeumokról és műemlékekről 1949. évi 13.sz. törvényere- jű rendelet módosítása.
4.	106/1952/XII. Rendelet 31./M.T.		Szerzői Jogvédő Hivatal létesí- tése.
5.	597/SzL-SzJ/ 1952	Hirdetmények.	A Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet igazgatói és osztályve- zetői állások betöltésére pá- lyázati hirdetés.

Személyi ügyek.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa
Erdey-Gruz Tibort
felsőoktatási miniszterré meg-
választotta.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia el-
nöke - 1953. január hó 1-től kez-
dőően

Pagony Ivánt főelőadóvá,

Papp Lajost főelőadóvá,
Nikovits Ferencet előadóvá,
Polczer Árpádnét előadóvá,
a Magyar Tudományos Akadémia
Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia el-
nöke - 1953. január hó 1-től kez-
dőően

Gombás Pált tudományos osz-
tályvezetővé,
Simonyi Károlyt - 1952. no-

vember hó 1-vel - tudományos osztályvezetővé a Központi Fizikai Kutató Intézethez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke 1952 december hó 15-től kezdődően

Sas Tibornét tudományos munkatárssá az Alkalmazott Matematikai Intézethez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1952 december hó 1-vel -

László Györgyöt tudományos munkatárssá,

Erdei Lajost - 1953 január hó 1-vel előadóvá

a Méréstechnikai és Műszerügyi Intézethez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője

Székely Bélánét titkárnőnek,

Fodor Lászlónét gyors- és gépirónőnek,

Wimmer Lászlót gépkocsivezetőnek

a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője

Czövek Gyulát gépkocsivezetőnek,

az Alkalmazott Matematikai Intézethez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője

Szabadvári Ferencnét gyors- gépirónőnek

a Méréstechnikai és Műszerügyi Intézethez kinevezte.

- o -

Galó Pál a Magyar Tudományos Akadémia Ellátási Osztályának osztályvezetője 1952 év november hó 23-án elhalt.

- o -

Fegyelmi büntetés.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke Gerendás Mihályt, a Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet osztályvezetőjét - a munkafegyellem és a szocialista munkaerkölcs megsértése miatt - 500.- Ft. pénz büntetésre büntette.

/578/SzL-SzJ/1952./

Jogszabályok.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1952. évi 21.számú törvényerejű rendelete

új minisztériumok felállításáról.

1.§. A jelen törvényerejű rendelet értelmében

felsőoktatási minisztériumot, vegyipari minisztériumot, a kohó-és gépipari minisztérium helyébe pedig

általános gépipari minisztériumot és

kohászati minisztériumot kell szervezni.

2.§. Az 1.§ értelmében szervezett minisztériumok ügykörét a minisztertanács állapítja meg.

Dobi István s.k. Szabó Piroska s.k.
a Népköztársaság a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának Elnöki Tanácsának
elnöke titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1952. évi 25. számú törvényerejű rendelete

a muzeumokról és műemlékekről szóló 1949. évi 13. számú törvényerejű rendelet módosítása tárgyában.

1.§. A múzeumokra és műemlékekre vonatkozóan az 1949. évi 13. számú törvényerejű rendeletben és egyéb jogszabályokban a közoktatásügyi miniszter részére biztosított jogkört a népművelési miniszter veszi át.

2.§. A Múzeumok és Műemlékek Országos Központja megszűnik; feladatának ellátásáról a népművelési miniszter gondoskodik.

3.§./1/ A jelen törvényerejű rendelet az 1953. évi február hó 1 napján lép hatályba, hatálybalépésével az 1949. évi 13. számú törvényerejű rendelet 3.§-ának /1/ és /2/ bekezdése és 28.§-a hatályát veszti.

/2/ Ahol az 1949. évi 13. számú törvényerejű rendelet, vagy a népművelési miniszternek a jelen törvényerejű rendeletben megállapított jogkörét érintő más jogszabály a közoktatásügyi minisztert, illetőleg a Múzeumok és Műemlékek Ország Központját említi, helyettük a népművelési minisztert kell érteni.

Dobi István s.k. Szabó Piroska
a Népköztársaság s.k. a Népköz-
Elnöki Tanácsának társaság Elnöki
elnöke Tanácsának
titkára

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának

106/1952/XII.31./M.T.számú rendelete

Szerzői Jogvédő Hivatal létesítéséről.

1.§.

/1/ A szerzői jogok védelmének fokozott biztosítása érdekében Szerzői Jogvédő Hivatalt /a továbbiakban: Hivatal/ kell létesíteni.

/2/ A Hivatal jogi személy.

/3/ A Hivatal feladata a szépirodalmi és ismeretterjesztő művek, a zeneművek, valamint a képző- és iparművészeti alkotások /a továbbiakban: irodalmi és művészeti alkotások/ után járó szerzői jogdíjak nyilvántartása és beszedése, azoknak a szerzők részére való kifizetése, illetőleg a szerzők között való felosztása és általában a szerzői jogvédelemmel kapcsolatos minden teendő ellátása.

2.§.

A Hivatal a népművelési miniszter felügyelete alatt áll. Külföldi vonatkozású szerzői jogdíjügyekkel kapcsolatban a népművelési miniszter a felügyeletet a külkereskedelmi miniszterrel egyetértésben gyakorolja.

3.§.

/1/ A Hivatal élén igazgató áll Harmadik személyekkel szemben, valamint bíróságok és hatóságok előtt a Hivatalt az igazgató képviseli.

/2/ Az igazgatót a népművelési miniszter nevezi ki, a Hivatal többi munkavállalóját az igazgató alkalmazza.

4.§.

/1/ Az igazgatót munkájában hat tagból álló igazgatósági tanács támogatja. Az igazgatósági tanács a Hivatal munkájában felmerülő fontosabb ügyekben és a Hivatal tevékenységével kapcsolatos elvi kérdésekben mint tanácsadó szerv véleményt nyilvánít.

/2/ Az igazgatósági tanács tagjait az Irodalmi Alap, a Képzőművészeti Alap és a Zenei Alap /a továbbiakban: Alapok/, valamint a Magyar Írók Szövetsége, a Magyar Zeneművészek Szövetsége és a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége vezetőségének javaslata alapján a népművelési miniszter nevezi ki.

/3/ Az igazgatósági tanács tagjai a Hivatallal munkaviszonyban nem állanak, tisztségüket díjazás nélkül töltik be.

5.§.

/1/ Közzétett zeneművek és zeneszövegek színpadon kívül történő nyilvános előadására, valamint mechanikai előadás céljára szolgáló készülékre való átvitelére /hanglemezfelvétel, rádió-előadás stb./ vonatkozó jogot mind a Hivatalból, mind a szerzőtől meg lehet szerezni; közzé nem tett /nyilvánosságra nem került/ művekre vonatkozóan az említett jogot csak a szerzőtől lehet megszerezni.

/2/ A szerzői jogdíj mértékét az /1/ bekezdésben meghatározott minden esetben a népművelési miniszter jóváhagyásával a Hivatal állapítja meg és a jogdíjat

a Hivatalhoz kell befizetni. /6.§ /1/ bek./

/3/ A zeneművek zeneszövegek verses és prózai szépirodalmi művek, képzőművészeti alkotások, valamint színpadi művek folyóiratban vagy műsorfüzetben történő másodközléséhez, többszörösítéséhez és forgalombahozatalához szükséges engedélyt a szerzőtől a hivatal útján kell megszerezni.

6.§.

/1/ Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek kiadásáért /közvetétel, többszörösítés, forgalombahozatal/, bármilyen felhasználásáért /átdolgozás, feldolgozás, fordítás, filmforgatókönyv vagy színpadi előadás céljára történő átdolgozás stb./ vagy mechanikai előadás céljára szolgáló készülékre való átviteléért /hanglemezfelvétel, rádió-ön vagy televízió-ön történő előadás stb./,

színpadi művek, némajátékok és koreográfiai művek kiadásáért, nyilvános előadásáért, mechanikai előadás céljára szolgáló készülékre való átviteléért, filmforgatókönyvre történő átdolgozásáért vagy egyéb felhasználásáért,

hangjátékok /rádióoperák, rádióoperettek stb./ megírásáért és előadásáért,

filmlovellék és filmforgatókönyvek megírásáért,

zeneművek kiadásáért, nyilvános előadásáért, mechanikai előadás céljára szolgáló készülékre való átviteléért /hanglemez, filmfelvétel, rádió-ön történő előadás stb./ vagy megrendelésre történő megalkotásáért, valamint képző- és iparművészeti művek - ide nem értve a díszlet- és jelmez-terveket - megrende-

lésre történt megalkotásáért, megvásárlásáért, sokszorosításáért, illetőleg utánképzéséért /másolás, nyomtatásban vagy fényképen való közlés, negatív minta utján történő sokszorosítás stb./ vagy optikai készülékek segítségével való üzletszerű bemutatásáért a szerzőnek vagy jogutódjának járó szerzői jogdíjakat /a továbbiakban: szerzői jogdíjak/ a Hivatalhoz kell befizetni.

/2/ Az /1/ bekezdésben foglalt rendelkezések megszegése esetén a Hivatal a szerzői jogdíjból az Alapot, illetőleg a Hivatalt egyébként megillető rész kétszeresét jogosult - a szerződő felek egyetemleges felelősége mellett - behajtani. Ilyen esetben a szerző esetleges előleg- vagy az Alappal szemben fennálló egyéb tartozásáért a szerződő felek a Hivatallal szemben ugyancsak egyetemlegesen felelősek.

/3/ Egyes vállalatoknak, szervezeteknek vagy intézményeknek a Hivatal az /1/ bekezdésben foglalt rendelkezés alól felmentést adhat; ezek a szerzői jogdíjakat - a felmentés keretén belül - közvetlenül a szerzőknek vagy jogutódjaiknak fizetik ki. Ilyen esetben a szerzői jogdíjakból le kell vonni és a Hivatalhoz be kell fizetni a jogdíjakból az Alapokat, illetőleg a Hivatalt megillető részt, valamint a szerzők előleg- vagy az Alapokkal szemben fennálló egyéb tartozásait. /II.§ /1/ - /2/ bek./

7.§.

Állami szervek és vállalatok, szervezetek, szakszervezetek és egyéb társadalmi szervezetek a szerzői jog értékesítésére vo-

natkozó szerződés egy példányát - olyan esetben, amikor a szerződésből eredő szerzői jogdíjat a 6.§. értelmében a Hivatalhoz kell befizetni, - a szerződés megkötésétől számított nyolc nap alatt kötelesek a Hivatalnak megküldeni.

8.§.

Az Állami szervek és vállalatok, szervezetek, szakszervezetek és egyéb társadalmi szervezetek által rendezett műsoros előadások, táncmulatságok vagy műsoros előadással egybekötött táncmulatságok után a 160/1951./VIII.28./ M.T. számú rendelet értelmében járó szerzői jogdíjakat a Hivatalhoz kell befizetni.

9.§.

/1/ Irodalmi és művészeti alkotások, tudományos és szakirodalmi művek, tankönyvek, valamint - a mozgófényképészeti művek kivételével - minden egyéb szerzői jogvédelemben részesülő mű bármilyen felhasználására és értékesítésére vonatkozó jogot, abban az esetben, ha az egyik szerződő fél az 1950: 30.tvr.3.§-a szerint külföldi, kizárólag a Hivatal közreműködésével lehet megszerezni, illetőleg átruházni. Ilyen esetben a hivatalt a közreműködésért díjazás illeti meg, ennek mértékét és feltételeit a népművelési miniszter határozza meg.

/2/ A Magyar Nemzeti Bank a külföldről hozzá befolyó szerzői jogdíjakat a Hivatalhoz tartozik átutalni.

/3/ Külföldieknek járó szerzői jogdíjakat kizárólag a Hivatal utalhat át.

/4/ A jelen §-ban foglalt rendelkezések alól a népművelési miniszter a külkereskedelmi miniszterrel egyetértésben felmentést adhat.

10.§.

/1/ A szerzői jogdíjak iránti igényeket mind perben, mind peren kívül a Hivatal is érvényesítheti; ebben az esetben a Hivatal a perben a saját nevében lép fel. A szerzők személyiségi jogainak érvényesítésére, - ha a szerző életben van, - a Hivatal csak a szerző hozzájárulásával jogosult.

/2/ A szerzői jogdíjat akkor is a Hivatalhoz kell befizetni /6.§./1/ bek./, ha a szerzői jogdíj iránti igényt a szerző - perben vagy peren kívül - saját maga érvényesíti.

/3/ Szerzői jogból eredő igényt külföldi bíróság előtt érvényesíteni csak a külkereskedelmi miniszter engedélyével szabad.

/4/ Abban az esetben, ha a Hivatal a szerzői jogból eredő igényt külföldi bíróság előtt kívánja érvényesíteni, a szerző, illetőleg jogutódja tartozik a per viteléhez szükséges meghatalmazást és egyéb okiratokat a Hivatal rendelkezésére bocsájtani.

11.§.

/1/ A zeneszerzők jogvédelmével és a zeneszerzői jogdíjak behajtásával, valamint felosztásával kapcsolatos költségeit a Hivatal a hozzá befolyó zeneszerzői jogdíjakból levonja.

/2/ A Hivatal a hozzá befolyó zeneszerzői jogdíjakat az /1/ bekezdés értelmében a Hivatalt

megillető összeg, valamint a jogdíjakból az Alapokat megillető rész és a szerzők esetleges előleg - vagy az Alapokkal szemben fennálló egyéb tartozásainak levonása után - a szerzőknek kifizeti.

/3/ A Hivatal fenntartásához és feladatainak ellátásához szükséges költségeket, valamint a Hivatal bevételeit a népművelési minisztérium költségvetésében kell előirányozni. A költségeket a szerzői jogdíjaknak az /1/, illetőleg a /2/ bekezdés alapján levont részéből kell fedezni. A költségek megoszlását az Alapok között a népművelési miniszter határozza meg.

12.§.

/1/ Tudományos és szakirodalmi munkák, tankönyvek, valamint a 6. §. hatálya alá nem tartozó egyéb művek szerzői jogvédelmét és az ilyen művek után járó szerzői jogdíjak beszedését a Hivatal csak a szerzők kívánságára látja el; egyébként az említett művek után járó szerzői jogdíjakat közvetlenül a szerzőknek kell kifizetni.

/2/ Az /1/ bekezdésben meghatározott tevékenységgel felmerülő költségeket a szerzők kötelesek a Hivatalnak megfizetni.

/3/ A jelen §-ban foglalt rendelkezéseket a 9. § hatálya alá tartozó esetekben nem lehet alkalmazni.

13.§.

Abban az esetben, ha irodalmi, vagy művészeti alkotás a védelmi idő eltelte után kerül olyan felhasználásra, amelynek tekintetében az 1921. évi LXV. tv. a szerzői jog javára egyébként

védelmet biztosít, az Alapok jávára a Hivatalhoz járulékot kell fizetni. A járulék mértékét a pénzügyminiszterrel egyetértésben a népművelési miniszter határozza meg.

14. §.

A 6., illetőleg a 9. § alapján járó szerzői jogdíjakat a Hivatal abban az esetben is jogosult a saját nevében behajtani, ha a szerzői jogdíj követelés a jelen rendelet hatálybalépése előtti időből származik.

15. §.

A Hivatal mentes minden adó és illeték fizetése alól.

16. §.

A jelen rendelet 1953. évi január hó 1. napján lép hatályba; hatálybalépésével a 260/1950/X.29./M.T. számú rendelet 2. §-ának h/ pontja, 11. és 12. §-a, valamint a 24/1952./III.27./M.T. számú rendelet 11. §-a hatályát veszti. A 160/1951./VIII.28./M.T. számú rendelet 2. §-a a jelen rendelet 8. §-ának megfelelően módosul.

Rákosi Mátyás s.k.
a minisztertanács elnöke.

Az állás elnyeréséhez megfelelő tudományos képzés és működés igazolása szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

- 1./ a pályázó tudományos képzésére vonatkozó okiratokat,
- 2./ a pályázó eddigi működésének igazolását,
- 3./ a pályázó tudományos dolgozatainak felsorolását és külön lenyomatait,
- 4./ önéletrajzot.

A pályázatot a Magyar Tudományos Akadémia elnökéhez címezve a Méréstechnikai és Műszerügyi Intézethez /Budapest, V. Szervita tér 3.sz./ legkésőbb 1953. év február hó 15-ig kell benyújtani.

A kinevezés tárgyában a minisztertanács határoz.

A kinevezett intézet-igazgató besorolása és illetményének megállapítása a 204/1951./XII.2./M.T.sz. rendelet szerint történik.

Budapest, 1952. december hó 22.

dr. Gombás Pál s.k.
a M.T.A. alelnöke.

- o -

Hirdetmények.

597/SzL-SzJ/1952

Pályázati hirdetés.

597/SzL-SzJ/1952

Pályázati hirdetés.

A Magyar Tudományos Akadémia pályázatot hirdet a Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet igazgatói állására.

A Magyar Tudományos Akadémia Méréstechnikai és Műszerügyi Intézete pályázatot hirdet az Intézet Elektronmikroszkóp és Automatizálási Osztályának osztályvezetői állására.

Az állás elnyeréséhez megfelelő

tudományos képesítés és működés igazolása szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

- 1./ A pályázó tudományos képesítésére vonatkozó okiratokat.
- 2./ a pályázó eddigi működésének igazolását,
- 3./ a pályázó tudományos dolgozatainak felsorolását és külön lenyomatait,
- 4./ önéletrajzot.

A pályázatot a Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet /Budapest, V.Szervita tér 3.sz./igazgatójához legkésőbb 1953 év február hó 15-ig kell benyújtani.

A kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt.

A kinevezett osztályvezető besorolása a 204/1951/XII.2./M.T. sz. rendelet 7.sz. melléklete /IX.B.fejezet/ szerint történik.

Budapest, 1952. december hó 22.

Vajda György
s.k.

h. igazgató

- o -

A k a d é m i a i K ö z l ö n y
A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja
Megjelenik: minden hó 1.-én és
15.-én
Felelős szerkesztő: Juhász István
K i a d j a:
A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala, Budapest, V., Nádor u.12.

A K A D É M I A I K I A D Ó
/Budapest, V. Alkotmány u.21./

F.: MESTYÁN JÁNOS

Rota 42/415/A

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Személyi ügyek.	
2.	2.108/1952 /1953.I.10/	Mt.határozat	A kollektív szerződésekről
3.	2/1953./I.10/M.T.rendelet		A kereseti és vagyonadó megszüntetéséről.
4.	28/1953/SzI- SzJ	Végrehajtási utasítás	A tulóra, valamint a heti pihenőnapon és a munkaszüneti napon végezhető munka szabályozásáról.
		Személyi ügyek.	
		A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 január hó 1.-től kezdődően - Nádai Györgynét előadóvá, Polczer Arpádnét előadóvá, Táskai Andort előadóvá, Vadai Istvánt előadóvá, -1953 január hó 10.-től kezdődően- Kerekes Károlyt könyvelővé a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalához kinevezte.	A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 január hó 1.-től kezdődően - Balkányi Bertalannét adminisztrációs osztályvezetővé, a Történettudományi Intézethez kinevezte.
		- o -	- o -
		A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 január hó 1.-től kezdődően - Galó Pálnét könyvtárossá az Akadémiai Könyvtárhoz kinevezte.	A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 január hó 1.-től kezdődően - Koch Ferencet tud.osztályvezetővé, Borbély Andort tud.munkatárssá, Pécsi Mártont tud.munkatárssá, Szilárd Jenőt tud.munkatárssá, Vagács Andrást tud.munkatárssá, Ghyeczy Györgynét tud.s.munkatárssá, Góczán Lászlót tud.s.munkatárssá, Marosi Sándort tud.s.munkatárssá,
		- o -	- o -

Pálffy Zoltánnét tud.s.munka-
társsá,
Sárfalvi Bélát tud.s.munka-
társsá,
Kindlovits Kálmánnét tud.
munkaerővé,
a Földrajztudományi Kutató Cso-
porthoz kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője,
- 1953 január hó 1.-től kezdő-
dően -

Mérnök Jánosnét gyors- és
gépirónak,
a Magyar Tudományos Akadémia Hi-
vatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 jan. hó 1.-től kezdődően -

Harczi Annát gyors- és gép-
irónak,
Kisbenedek Juliát gyors- és
gépirónak,
Lengyel Mártát gyors- és gép-
irónak,
Maráczai Margitot gépirónak,
Molnár Mihálynét gyors- és
gépirónak
a Történettudományi Intézethez
kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1952 december hó 1.-től kezdő-
dően -

Király Istvánnét gyors- és
gépirónak,
a Közgazdasági Dokumentációs
Központhoz kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 január hó 1.-től kezdő-
dően -

Pusztay Annát nt.élelmészeti ve-
zetőnek,
a Vácrátóti Botanikai Kutató In-
tézethez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 január hó 6.-tól kez-
dőően -

Bor Kálmánt fordítónak,
az Irodalomtörténeti Dokumen-
tációs Központhoz kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 január hó 1.-től kezdő-
dőően -

Milosits Emilnét gondnok-
nak,
Lóránt Endrénét műszaki
rajzolóknak,
Czafit Sándornét hivatal-
segédnek,
a Földrajztudományi Kutató
Csoporthoz kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 január hó 1.-től kezdő-
dőően -

Méhész Eleknét szakácsnői,
Balázs Vilmosnét takarítói,
Pers Józsefnét takarítói
minőségben,
a Tihanyi Biológiai Kutató In-
tézethez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 január hó 1.-től kezdő-
dően -

Veress Lajosnét takarítói
minőségben,
a Biokémiai Intézethez kine-
vezte.

Rendbirság.

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője,
Wéber Zoltánt
a Tihanyi Biológiai Kutató In-
tézeti gazdasági vezetőjét - pénz-
ügyi felelőtlenség miatt -
150.-Ft.rendbirsággal büntette.
Titk.26/3zL-SzJ/1953.

Jogszabályok.

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsának és a Szakszervezetek Országos Tanácsának 2.108/1952./1953.I.10./ számú határozata

a kollektív szerződésekről.

A Magyar Népköztársaság minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsa annak érdekében, hogy a Munka Törvényében meghatározott alapelveknek megfelelően részletesen szabályozzák a kollektív szerződések megkötésével és végrehajtásuk ellenőrzésével kapcsolatos állami és szakszervezeti feladatokat, a következőket határozták el.

I. A kollektív szerződések tartalma.

1. A kollektív szerződésekben általában a következő fontosabb kérdéseket kell szabályozni:

a/ a termelési kérdésekről szóló résznek tartalmaznia kell a vállalat tervében meghatározott főbb feladatokat a termelés, a termelékenység, az anyagfelhasználás és az önköltségcsökkentés terén. Meg kell határozni azokat a műszaki és munkaszervezési intézkedéseket, amelyek biztosítják a termelési terv teljesítését és túlteljesítését, a minőség fokozását és az önköltség csökkentését. Ez a rész tartalmazza továbbá a szocialista munkaverseny szervezésére, a Sztahanov- és az ujitó mozgalom kiszélesítésére vonatkozó kétoldalu kötelezettségeket, valamint azokat a politikai, gazdasági és műszaki intézkedéseket, amelyek szükségessé teszik a dolgozók szocialista kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez;

b/ a munkabéerekről és a normákról szóló rész tartalmazza a

vállalatra irányadó bértételek és a prémiumfeltételek irányelveit, meghatározza a normák készítésével és kezelésével kapcsolatos legfontosabb feladatokat, a darabbérrendszer és a prémiumrendszer alkalmazásának kiszélesítésére, a műszaki normák kiterjesztésére, a bérfeigyelem megszilárdítására, a bérelszámolás és a vállalati egyeztető bizottságok működésének ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségeket.

c/ a munkafegyelemről szóló rész meghatározza a legfontosabb feladatokat a munkafegyelem megszilárdítása terén;

d/ a szakmai oktatásról szóló rész tartalmazza a dolgozók szakmai oktatásával, továbbképzésével kapcsolatos feladatokat, a tanfolyamok anyagi feltételeinek biztosítására vonatkozó kötelezettségeket;

e/ a munkavédelemről szóló rész határozza meg a munkavédelem állandó javítása érdekében szükséges tennivalókat, a munkavédelmi rendszabályok végrehajtására és a végrehajtás ellenőrzésére, a balesetek és a megbetegedések megelőzése, a munkabiztonság fokozására, az egészségügyi viszonyok javítására vonatkozó kötelezettségeket. A munkavédelmi beruházásokat, üzémrészenként, a határidő és a beruházott összeg megjelölésével kell felsorolni. A munkaruha, a védőöltözet és a védőételek kiszolgáltatására vonatkozó kötelezettségeket munkakörönként csoportosítva kell a kollektív szerződésbe foglalni;

f/ a szociális és munkásemléti kérdésekről szóló rész a vállalat tervével összhangban megállapítja a dolgozók

szociális gondozására, a szociális intézmények fejlesztésére, az üzemi étkeztetésre, az üdültetésre, a társadalombiztosításra és a segélyezésre, a munkásszállások és lakások építésére vonatkozó kötelezettségeket;

g/ a kulturális kérdésekről szóló rész tartalmazza a dolgozók kulturális színvonalának emelése érdekében szükséges politikai és gazdasági feladatokat, az előadások szervezésére, a művészeti kulturmunka, a kulturotthon- és könyvtármozgalom fejlesztésére, a kulturális intézmények fenntartására és bővítésére vonatkozó kötelezettségeket;

h/ a sportról szóló rész, az üzemi sportmozgalom fejlesztésére, az MHK testnevelési rendszer széleskörű alkalmazására, a sport szakosztályok szervezésére, a sportfelszerelések és a sportpályák karbantartására és fejlesztésére vonatkozó kötelezettségeket állapítja meg;

i/ a záró fejezet vegyes és hatálybaléptető rendelkezéseket tartalmaz.

2. A kollektív szerződések tartalmára vonatkozó irányelveket az illetékes miniszter a szakszervezettel egyetértésben állapítja meg. A helyi tanácsok alá rendelt vállalatokra vonatkozó irányelveket az illetékes miniszterek a belügyminiszterrel és az illetékes szakszervezetekkel egyetértésben adják ki. Az irányelveket minden évben január hó 1. napjáig kell közölni, a vállalatok igazgatóival és az üzemi bizottságokkal.

3. Az irányelveknek tartalmazniok kell:

a/ az éves népgazdasági terv alapján az egyes termelési egy-

ségekre megállapított termelési, termelékenységi, önköltségcsökkentési feladatokat az előző év megfelelő mutatószámaihoz viszonyított százalékban, a munkavédelemre, a szociális, kulturális és sport beruházásokra előirányzott összegeket, a munkabérekre vonatkozó viszonylagos mutatószámokat, a szakmai képzés és továbbképzés irányelveit.

A miniszter állapítsa meg, hogy az irányelvekbe milyen adatokat nem szabad bizalmaságuk miatt közölni.

b/ utmutatást az üzemi bizottság számára a szocialista verseny fejlesztésére, a dolgozók szakmai képzésére és továbbképzésére érdekében szükséges feladatok ellátására, a munkaviszonyokra és a munkabérekre vonatkozó törvényes rendelkezések helyes alkalmazásának ellenőrzésére, a munkafegyelem megszilárdításával és az anyagtakarékossággal kapcsolatos feladatokra;

c/ a kollektív szerződés megkötésével kapcsolatos feladatok időbeosztását és a szükséges szervezési intézkedések meghatározását.

4. Az irányelvekben a termelési és egyéb mutatószámokat olyan termelési egységekre /tröszt, egyesülés, vállalat/ kell meghatározni, amelyekre a minisztérium a tervmutatókat készíti. Az egyes vállalatok mutatószámait a trösztök és az egyesülések állapítják meg.

5. A kollektív szerződések megkötésének előmozdítása érdekében az illetékes miniszterek és a szakszervezetek egyes népgazdasági ágakra /iparágakra vonatkozó szerződésmintát készítenek.

6. A kollektív szerződés törvénnyel, rendelettel és hatósági határozattal nem ellenkezhet. Az a rendelkezés, amely ebbe a tialomba ütközik, semmis.

II. A kollektív szerződés megkötése.

7. Kollektív szerződést köthet minden vállalat vagy más gazdálkodó szerv igazgatója az üzemi bizottsággal. Nem lehet kollektív szerződést kötni az állami költségvetés keretében gazdálkodó szerveknél /a közszolgálatban/, a MÁV-nál és a Posta-nál, kivéve a MÁV és Posta irányítása alatt álló üzemeket, a szövetkezeteknél, valamint a magánvállalatoknál, illetőleg a magánmunkáltatóknál.

8. A kollektív szerződéseket általában vállalatokként, egyesülés alá tartozó vállalatok esetében pedig az egyesülésenként kell megkötni. A bányászatban és az építőiparban a kollektív szerződések egy-egy trösztre, a mezőgazdaságban pedig egy-egy gazdaságra vonatkoznak. A több telephellyel rendelkező vállalatoknál az egész vállalatra nézve egy kollektív szerződést kell kötni. A bányászatban és az építőiparban az illetékes miniszter a szakszervezettel egyetértésben elrendelheti, hogy egyes vállalatokra külön kollektív szerződések kössenek; ilyen esetben azonban a kollektív szerződést a vállalat igazgatója mellett a tröszt igazgatójának is alá kell írnia.

9. A kollektív szerződéseket minden év első negyedében január 1. és március 31. között kell megkötni.

10. A kollektív szerződés tervezetét a vállalat igazgatója és az üzemi bizottság készíti el. A tervezetet műhelyértékezeseken meg kell vitatni. A műhelyértékezeseken elhangzott észrevételek és javaslatok alapján módosított vagy kiegészített tervezetet üzemi gyűlés elé kell terjeszteni. A szerződés szövegét az üzemi gyűlésen elhangzott észrevételek és javaslatok figyelembevételével kell elkészíteni.

11. A kollektív szerződés tervezetét aláírás előtt a minisztérium és a szakszervezet felülvizsgálja. Helyi tanácsok alá tartozó vállalatoknál a kollektív szerződés felülvizsgálata az illetékes megyei /budapesti városi/ tanács és az illetékes szakszervezet területi bizottságának feladata. Ha a szakszervezetnek területi bizottsága nincsen, a szakszervezet részéről a felülvizsgálatot a szakszervezet elnöksége végzi. A felülvizsgálatot 14 nap alatt el kell végezni s a tervezetet az esetleges észrevételekkel együtt vissza kell küldeni a vállalatnak.

12. A felülvizsgálat alapján módosított szerződés végleges szövegét a vállalat igazgatója és az üzemi bizottság elnöke írja alá.

13. A kollektív szerződést jóváhagyás végezz az illetékes miniszter és a szakszervezet elé kell terjeszteni. Helyi tanácsok alá tartozó vállalatoknál a jóváhagyás az illetékes megyei /budapesti, városi/ tanács és a szakszervezet elnökségének feladata. A jóváhagyásra felterjesztett kollektív szerződéseket egy

héten belül jóvá kell hagyni és mind a szakszervezetnél, mind a minisztériumnál /tanácsnál/ be kell jegyezni a kollektív szerződések nyilvántartási könyvébe. A bejegyzés alkalmával a kollektív szerződéseket a minisztériumok és a szakszervezetek nyilvántartási sorszámmal és keltezéssel látják el. A kollektív szerződések jóváhagyását nyilvánosságra kell hozni az illetékes minisztérium hivatalos lapjában.

14. A jóváhagyott kollektív szerződésből egy-egy példányt kap a vállalat igazgatója és üzemi bizottsága, az illetékes minisztérium /tanács/, az illetékes szakszervezet és a Szakszervezetek Országos Tanácsa.

15. Ha a kollektív szerződések jóváhagyása során a minisztérium /tanács/, illetőleg a szakszervezet egyes rendelkezések kiegészítését vagy módosítását kívánja, ebből a célból a szerződést nem kell újból visszaküldeni a vállalatnak, hanem az egyetértésben megállapított módosításokat külön jegyzőkönyvbe kell foglalni. A jegyzőkönyvben meg kell határozni a módosítást és azokat az okokat, amelyek miatt a módosításra szükség van. A kollektív szerződés minden eredeti példányához csatolni kell a módosító jegyzőkönyv egy-egy példányát.

16. A jóváhagyott kollektív szerződés a jóváhagyástól számított egy évig érvényes.

17. A jóváhagyott kollektív szerződést csak mindkét fél hozzájárulásával szabad módosítani vagy kiegészíteni. A módosításra vagy kiegészítésre vonatkozó

javaslatokat a dolgozókkal üzemi értekezleten előre meg kell tárgyalni. A módosításokat jegyzőkönyvbe kell foglalni, amelyet az igazgató és az üzemi bizottság irnak alá. A módosító jegyzőkönyv jóváhagyása ugyanugy történik, mint az eredeti kollektív szerződés jóváhagyása. A módosító jegyzőkönyv egy-egy példányát mellékelni kell a kollektív szerződés eredeti példányaihoz.

18. A kollektív szerződést minden munkahelyen ki kell függeszteni.

19. A kollektív szerződéseket érintő termelési, műszaki fejlesztési és beruházási tervmódosításokat az illetékes minisztérium minden esetben közzölje előzetesen az illetékes szakszervezettel.

III. A Kollektív szerződés végrehajtása.

20. A kollektív szerződés végrehajtásáért a vállalat igazgatója és az üzemi bizottság elnöke személyében felelős.

21. A vállalat igazgatója és üzemi bizottság köteles negyedévenként üzemi gyűlésen beszámolni a kollektív szerződésben az elmúlt negyedévre vállalt kötelezettségek teljesítéséről. A beszámolót a dolgozók megvitatják.

22. A kollektív szerződések végrehajtásának biztosítása érdekében a minisztériumok, a tanácsok, a szakszervezetek elnökségei, a vállalati igazgatók és az üzemi bizottságok gyakoroljanak rendszeres ellenőrzést. A minisztériumok kollégiumai, a megyei /buda-

pesti városi/ tanácsok végrehajtóbizottságai, a szakszervezetek elnökségei rendszeresen foglalkozzanak a kollektív szerződések végrehajtásának állásával. A minisztériumok kollégiumai és a szakszervezetek elnökségei félévenként együttes ülésen vizsgálják meg a kollektív szerződések végrehajtása terén fennálló helyzetet, az elért eredményeket és hiányosságokat.

23. A kollektív szerződésekben meghatározott kötelezettségek teljesítésének elmulasztásáért a vállalati igazgatókat és az üzemi bizottságok elnökeit, ha cselekményük valamely fennálló büntető rendelkezésbe ütközik, büntető uton, egyébként pedig fegyelmi uton kell felelősségre vonni.

IV. Záró rendelkezések.

24. Ez a határozat az 1953. évi január hó 1. napján lép hatályba; hatálybalépésével a Munka Törvénykönyvének végrehajtásáról szóló 30/1951. /I. 31./ M.T. számú rendelet 2. és 3.§-a, valamint a Munka Törvénykönyvének a Magyar Államvasutak és a Magyar Posta dolgozóira vonatkozó végrehajtásáról szóló 32/1951. /I. 31./ M.T. számú rendelet 3. §-ának /2/ bekezdése hatályát veszti.

25. E határozat végrehajtásának ellenőrzése a minisztériumok, a helyi tanácsok és a szakszervezetek feladata. A szakszervezetek a határozat végrehajtása során tapasztalt szabálytalanságokat közölnék az illetékes miniszterrel, a helyi tanácsok végrehajtóbizottságának elnökével és tegyenek javaslatot megtorló szabályok alkalmazására.

Rákosi Mátyás sk., Kristóf István s.k.,
a min. tanács elnöke. a SzOT főtitkára.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 2/1953/I.10/ M.T. számú rendelete.

a kereseti és vagyonadó megszüntetéséről.

1. §.

/1/ A kereseti adó - a 2.§-ban említett adók kivételével - valamint a vagyonadó fizetési kötelezettség, az 1953. évi január hó 1. napjával megszűnik.

/2/ Az /1/ bekezdésben foglaltak az 1953. évi január hó 1. előtti időre járó kereseti- és vagyonadó megfizetési kötelezettséget nem érintik.

2. §.

A munkaviszonyban álló dolgozók és a kisipari szövetkezeti tagok 1 %-os kereseti adóját, a szekér- és kordélyfúvarosok, valamint a tanyai építkezéseknél foglalkoztatott építőiparosok levonásos kereseti adóját, továbbá a munkaviszonyon kívül folytatott tevékenységből származó jövedelem utáni adót az 1953. évi január hó 1. napjától kezdődőleg a különbségekre utaló jelző alkalmazásával jövedelem adóknak kell nevezni /pl. 1 %-os jövedelemadó, munkaviszonyon kívüliek jövedelem adója stb./.

3. §.

A munkaközösségekbe tömörült szabad foglalkozásuak általános jövedelem adóját a pénzügyminiszter állapítja meg.

Rákosi Mátyás s.k.,
a minisztertanács elnöke.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 28/1953 számú utasítása

a tulóra, valamint a heti pihenőnapon és a munkaszüneti napon végezhető munka szabályozásáról.

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsának és a Szakszervezetek Országos Tanácsának a tulóra, valamint a heti pihenőnapon és a munkaszüneti napon végezhető munka szabályozásáról szóló 1.044/1952/XI.2./Mt.h. számú határozat végrehajtására a következő utasítást adom ki:

1./ Tulórát, valamint a heti pihenőnapon és a munkaszüneti napon végzendő munkát a takarékoság elvének megfelelően a lehető legkisebb mértékre kell csökkenteni.

2./ Egy személy egy hónap alatt legfeljebb nyolc órát dolgozhat tulorában. A nyolc órás tulóra keretet is csak a szükséges és indokolt esetben lehet felhasználni. Tulórát csak tuloradijban részesíthető dolgozó végezhet.

3./ A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézetek, vállalatok dokumentációs központok stb. /a továbbiakban: intézmény/ a minisztertanácsi határozatban foglalt rendelkezések szigorú megtartása mellett a Magyar Tudományos Akadémiától /a továbbiakban: Akadémia/ az elkerülhetetlenül szükséges tulórák elvégzése havi tulórákeret megállapítását kötelesek kérni.

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala tulórákereteit a gazdasági főcsoportvezető határozza meg. Az engedélyezett tulórákeretet a negyedévi béralapigénylésnél figyelembe kell venni.

4./ A havi nyolc, illetőleg - felemelés esetén - tizenkét

órás kereten belül az intézmény vezetője, ott ahol hivatali szakszervezeti szerv működik annak előzetes hozzájárulásával, ahol hivatali szakszervezeti szerv nem működik, az illetékes területi szakszervezeti szerv előzetes hozzájárulásával és csak olyan időszaki vagy időszakos munka esetében rendelhet el tulórát, amelynek abbahagyása jelentős kárt okozna.

5./ Az intézmény vezetője a havi nyolc, illetőleg tizenkét órán felül a szakszervezeti szerv hozzájárulása nélkül az alábbi esetekben rendelhet el tulórát:

a/ baleset, vagy természeti csapás megelőzése érdekében illetőleg következményeinek elhárítása céljából,

b/ olyan anyagi kár megelőzése végett, amely nem volt előre látható.

Az ilyen rendkívüli esetekben elrendelt tulórák számáról és az elrendezés körülményeiről az intézmény vezetője és a szakszervezeti szerv egyrészt az Akadémiának, másrészt a Közalkalmazottak Szakszervezete elnökségének minden hó 10.-ig havi összesítő jelentést köteles tenni.

6./ Tulórát csak sorszámmal ellátott tulórabizonylattal lehet elrendelni. A tulóra bizonylatnak a következőket kell tartalmaznia:

"Elrendelem, hogy .... /név, beosztás/ ..... /elvégzendő feladat/ a mai napon ..... tulórát teljesítsen.

Hivatalvezető /osztályvezető/ szakszervezet megbízott

A tulóra bizonylatot az osztály /csoport/ vezetője köteles a dolgozónak a munka megkezdése előtt kiadni. Amennyiben a tulóra elrendelés felsőbb szerv rendelkezése következtében történik, úgy a tulóra bizonylaton fel kell tüntetni a tulórát elrendelő rendelkezés számát. A tulóra bizonylatot az Akadémia Hivatalánál a gazdasági főcsoportvezető, vagy átruházott hatáskörében az osztályvezetők, az intézményeknél annak vezetője, vagy átruházott hatáskörében az általa megbízott személy és a szakszervezeti szerv megbízottja írja alá, illetőleg engedélyezi a tulóra elvégzését. A bizonylatot előzetesen a tulórát végző dolgozó közvetlen felettese is láttamozni köteles.

7./ A kiadott tulóra bizonylatokról, illetőleg a végzett tulórákról osztályonként az osztályvezető nyilvántartást köteles vezetni. A sorszámmal ellátott nyilvántartásnak tartalmaznia kell a tulórázó nevét és beosztását, a tulórázás okát, a teljesített tulórák számát valamint azon rendelet számát amelynek alapján a tulóra teljesítést elrendelték.

A nyilvántartásról az intézmények vezetői közvetlenül, míg az Akadémia hivatalának osztályvezetői minden hónapot követő 5.-ig a Gazdasági Hivatalon keresztül az Akadémia Főkönyvelőségének összesítő kimutatást kötelesek küldeni. A Főkönyvelőség a beterjesztett kimutatás alapján ellenőrizni köteles a havi tulóra felhasználását és a tulórákeret betartását.

8./ A tulóráért tulóradij, vagy rendkívüli pihenőnap jár. Tulóradij, vagy rendkívüli pihenőidő nélkül tulórát végezni nem szabad.

9./ Tulóra fejében pihenőidőt, csak olyan dolgozókrészára lehet engedélyezni, akiknek munkakörében rendszeresen megismétlődő tulórázás fordul elő. Ezek részére a tulóradij helyett a teljesített tulórákkal azonos időtartamu pihenőidőt kell engedélyezni.

A pihenőidő engedélyezése nem vonhatja maga után a tulórák számának emelkedését és nem akadályozhatja a munka időben való elvégzését. A pihenőidővel megváltozott tulóra nem számít bele a havi nyolc, illetőleg tizenkétórás tulórákeretbe. A tulóra fejében engedélyezett pihenőidőt általában közvetlenül a tulórákban végzett időszakos munka befejezése után kell kiadni, a dolgozó írásbeli kérelmére azonban máskor is ki lehet adni, vagy a rendes fizetett szabadságidőhöz is hozzáadható. A rendes szabadságidő leghosszabb tartama azonban egyfolytában ilyenkor sem haladhatja meg a huszonnégy munkanapot.

A Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben a gyors- és gépirői és hivatalsegédi munkakörökben a tulóráért pihenőidőt lehet engedélyezni.

10./ A vezetőállásu alkalmazottak mellett dolgozók részére a végzett tulórákért tulóradij helyett pótszabadságot kell adni. A pótszabadság tartama egységesen hat munkanap.

A pótszabadság a dolgozó részére egyéb címen biztosított pótszabadságon felül jár, a rendes szabadság egész tartama azonban a huszonnégy munkanapot nem haladhatja meg. E

rendelkezés alkalmazása szempontjából a vezetőállásuaknak minősülő dolgozók körét a minisztertanács külön határozattal állapítja meg.

11./ A heti pihenőnapon és a munkaszüneti napon munkát végeztetni általában nem szabad.

A pihenőnapokon és munkaszüneti napokon teljesítendő munka elvégzésére a tulóra elrendelésére vonatkozó szabályok az irányadók azzal, hogy az ezen napokon végzendő munkára vonatkozó utasítást legalább három nappal megelőzőleg kell az érdekelt dolgozókkal közölni.

12./ A munkára igénybevett pihenőnap helyett a dolgozó részére két héten belüli időpontra másik pihenőnapot kell kijelölni, ezt a napot már a munka elvégzésére vonatkozó utasításban közölni kell.

Ha az igénybevett heti pihenőnap helyett más napot elháríthatatlan okból nem lehet kijelölni, a dolgozó részére az ilyen napon végzett munkáért felemelt /kétszeres/ munkabér jár. A pihenőnapon végzett munkáért járó munkabért a munka befejezését követő legközelebbi illetményfizetési napon kell kifizetni.

A heti pihenőnapon, illetőleg munkaszüneti napon végzett és másik pihenőnappal megvál-

tott munka nem számít bele a havi nyolc, illetőleg a tizenkétórás túlórákeretbe.

13./ Jelen utasítás 1953 év január hó 1.-vel lép hatályba. Hatálybalépésével egyidejűleg e tárgyban kiadott utasítások hatályukat veszítik.

14./ Ezen utasítás végrehajtásának ellenőrzése az Akadémia Hivatala vezetőjének és a Közalkalmazottak Szakszervezetének feladata.

15./ Azokat, akik ezen utasítás rendelkezéseit megszegik, vagy kijátszák, a cselekményük valamely fennálló büntetőrendelkezésbe ütközik, bűnvádi uton, egyébként fegyelmi uton kell felelősségre vonni.

Budapest, 1953 január hó 10.

Rusznay István s.k.
elnök.

- o -

A k a d é m i a i K ö z l ö n y
A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja

Megjelenik: minden hó 1.-én és
15.-én

Felelős szerkesztő: Juhász István
K i a d j a:

A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala, Budapest, V., Nádor u 12.

- o -

A K A D E M I A I K I A D Ó
/Budapest, V. Alkotmány u. 21./
F.: MESTYÁN JÁNOS

Rota 42/415/b.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor-szám	Ügyszám	Közlemény jellege	Tárgy:
1.		Személyi ügyek.	
2.	1953 évi 1. sz. tvr.	Törvényerejű rendelet.	A "Kossuth-díj" adományozásáról vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról.
3.	4/1953/I.18. M.T.	M.T. rendelet	A "Kossuth-díj" adományozásáról vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról szóló 1953. évi 1. számú törvényerejű rendelet végrehajtása.
4.	11/1953	MTA Elnökség határozata.	Az Akadémia támogatásával végzett kutatások publikációjának szabályozása.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 év január hó 7.-től kezdődően

Glück Verát tud. s. munkatárs-sá a MTA Alkalmazott Matematikai Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 év január hó 1.-től kezdődően -

Szokmáry Bélánét önálló könyvtárossá az Akadémia Könyvtárához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év január hó 16.-tól kezdődően -

Kolb Lászlót főelőadót, Kovács Józsefet főelőadót, - 1953 év január hó 21.-től kezdődően -

Bacsa Lászlónét gyors-gép-írónak,

Benkő Jenőné gyors- gép-
írónak,

-1953 év január hó 27.-től kezdődően -

László II.Jánosné s.előadónak
a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -
1953 év február hó 1.-től kezdődően -

Vidéki Istvánt technikussá a MTA Csillagvizsgáló Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -
1953 január hó 13.-től kezdődően -

Schneider Istvánt könyvelővé,
- 1953 január hó 5.-től kezdődően -

Szabó Máriát takarítónak a MTA Alkalmazott Matematikai Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -
1953 év január hó 15.-től kezdődően -

Grósz Ernát gépirónak,
Kiss Ferecnét hiv. segédnek,
Posfai Imrénét portásnak,
a MTA Történettudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -
1953 január hó 1.-től kezdődően

Spiegel Zsuzsannát gyors- gépirónak,
a MTA Irodalomtörténeti Dokumentációs Központhoz kinevezte.

- o -

Rendbíróság.

A Magyar Tudományos Akadémia szervezési főcsoportvezetője
Palló Tibornét 120.- Ft.,
Keszthelyi Ernót 80.- Ft.
rendbírósággal büntette, hivatali szabálytalanság elkövetése miatt.

/:129/B/1953:/

Jogszabályok.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1953 évi 1.számú törvényerejű rendelete

a "Kossuth-dij" adományozására vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról.

1.§.A 44/1950./II.4./M.T. számú rendeletben, valamint a "Kossuth-dij"-ra vonatkozó egyéb jogszabályokban a népművelési miniszter részére biztosított jogkört a Minisztertanács gyakorolja.

2.§. Az 1951:3. tvr./a továbbiakban:Tvr./ 1.§-ának második bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

"/1/ Az 1. §-ban meghatározott célból minden évben rendkívüli értékű alkotásokért ötvenezer forintos, továbbá harmincezer forintos, húszezer forintos és tízezer forintos "Kossuth-dij"-ak oszthatók ki".

3.§. A Tvr. 2. §-ának második bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

"/1/ A "Kossuth-dij"-ra javaslatba hozott személyek kijelölésére jelölőbizottságot kell szervezni".

4.§.A jelen törvényerejű rendelet végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

Dobi István s.k.	Szabó Piroska s.k.
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.	a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára.

- o -

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 4/1953/I.18./ M.T.számú rendelete

a "Kossuth-dij" adományozására vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról szóló 1953. évi 1.számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában.

1.§.

Az 1951. évi 3.számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 19/1951./I.20./ M.T.számú rendelet /a továbbiakban: R./ 1.§-ának /1/ bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

"/1/ Minden év március havának 15. napján rendkívüli értékű alkotásokért 50.000 forintos "Kossuth-dij"-jal, továbbá 30.000 forintos, 20.000 forintos és 10.000 forintos "Kossuth-dij"-jal lehet jutalmazni azokat a személyeket, akik a tudomány, művészet és irodalom terén, valamint a szocialista építőmunkában a legjelentősebb eredményeket mutatták fel."

2.§.

A R.3.§-ának /2/ bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

/2/A jelölőbizottság elnökét és

tagjait egy év tartalmára a Minisztertanács nevezi ki".

3.§.

A R. 4. §-ának /1/ bekezdése az alábbiak szerint módosul:

"/1/ A "Kossuth-dij" odaítélésére vonatkozó javaslatok előkészítésére a Minisztertanács Hivatalában "Kossuth-dij titkárság" /a továbbiakban: Titkárság/ működik. A Titkárság személyzetét a Minisztertanács Hivatalának vezetője nevezi ki. A Titkárság figyelemmel kíséri és nyilvántartja a következő évi "Kossuth-dij"-ak odaítélése szempontjából számbajöhető eredményeket és végzi a jelölőbizottság működésével kapcsolatos adminisztratív teendőket".

4.§.

A R.6.§-ának /1/ bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

"/1/ A jelölőbizottság titkárát egy évi időtartamra a jelölőbizottság elnöke bizza meg. A titkár a jelölőbizottság és az albizottságok előadója:szavazati joga nincs".

5.§.

A R. 8.§-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

"A jelölőbizottság javaslatát a jelölőbizottság elnöke döntés végett a Minisztertanács elé terjeszti. A Minisztertanács által "Kossuth-dij"-ban részesített személyeknek /csoportoknak/ a díjat a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyújtja át március hó 15. napján. A díj átnyújtásával egyidejűleg

kell kiosztani a díj adományozásáról szóló oklevelet és díszjelvényt is".

6. §.

A R. 9. §-ának /2/ bekezdése akként módosul, hogy a díszjelvény alakját és viselésének módját a Minisztertanács állapítja meg.

7. §.

A R. 13. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

"A "Kossuth-díj"-akat, valamint a jelölőbizottság működésével és a díjak kiosztásával kapcsolatos költségeket a Minisztertanács Hivatala költségvetésében kell előirányozni".

8. §.

A 44/1950. /II.4./M.T. számú rendelet hatályát veszti.

Rákosi Mátyás
s.k.

a Minisztertanács elnöke.

lást. Az Acták kellő tudományos színvonalának biztosítására szükséges, hogy mindazok az értekezések, melyek méltóak külföldön a magyar tudományt képviselni, e folyóiratban jelenjenek meg.

A külföldi folyóiratokban való közlés tekintetében eddig nem érvényesültek egységesen a helyes tudománypolitikai szempontok. Egyes osztályok tagjai helyesen értelmezve az Acták feladatát, alig vagy egyáltalán nem közöltek külföldön, más osztályok keretében viszont indokolatlanul sok közlemény ment ki külföldre az Acták megkerülésével. E helytelen gyakorlat létrejöttében kétségekívül szerepe volt annak is, hogy eddig az Acták rendszertelenül jelentek meg. Az Akadémia vezetőségének legutóbb tett intézkedései kiadói vonalon biztosítják az Acták szabályszerű megjelenését, ami időszerűvé teszi a külföldi publikációk egységes szabályozását.

A Magyar Tudományos Akadémia támogatásával végzett kutatások eredményeinek publikálását a következőképpen javasoljuk szabályozni:

11/1953

MTA Elnökségi határozat

az Akadémia támogatásával végzett kutatások publikációjának szabályozásáról.

A hazai kutatómunka eredményeinek nyilvánosságra hozatalára a tudományos könyveken kívül az egyes szakmák folyóiratait hivatottak. A külföld felé való publikálást az Akadémia idegennyelvű Acták kiadásával igyekszik biztosítani. Ez nagyrészt feleslegessé teszi a külföldi folyóiratokban való publiká-

1./Minden fontosabb tudományos eredményt publikálni kell a megfelelő magyarnyelvű szakfolyóiratban, /lehetőleg idegennyelvű összefoglalással/, feltéve, hogy a kutatás illetve annak eredménye nem bizalmas természetű. Bizalmas természetű kutatásoknál meg kell vizsgálni, nincsenek-e annak az éberség sérelme nélkül nyilvánosságra hozható részei. Az osztályvezetőség engedélyt adhat arra, hogy a cikkek magyar nyelven rövidített formában jelenjenek meg. A magyar nyelven

való publikálás kötelezettsége alól indokolt esetekben az osztályvezetőség felmentést adhat.

2./Azokat a munkákat, melyeknek idegen nyelven való publikálása is kívánatos, a megfelelő Acta-ban kell közölni. Az Osztályközleményekben nemcsak az Akadémián elhangzott, hanem egyéb előadásokat is lehet közölni. Mivel az Acták egyes számai a nyomdakész kéziratnak a Kiadóhoz való beadástól számított három hónap alatt megjelennek, kellőképpen biztosítva van a magyar szerzők prioritása a külföld felé is. E cél további előmozdítására azokban az aktákban, melyekben szükséges, rovatot kell rendeztesíteni "rövid, előzetes közlemények" részére, s gondoskodni kell ezek gyors lektoráltatásáról, valamint megjelentetéséről. Az Acták külföldi terjesztésének megjavításával az Akadémia fokozni fogja e folyóiratok publicitását.

3./ Az Acták részére beküldött kéziratokat az eddig érvényben volt szabályok szerint kell lektoráltatni. Az eddigieken túlmenően azonban meg kell kívánni az Actákhoz beküldött cikkek szerzőitől, hogy közöljék a szerkesztővel, melyik magyarnyelvű folyóirathoz küldték be munkájukat közlésre. A magyar folyóiratok lektorálási munkájának megkönnyítésére az Acták szerkesztői a lektori vélemények másolatát közöljék a kérdéses magyarnyelvű folyóirat szerkesztőségével. A szerzők közöljék a magyar folyóirat szerkesztőségével, hogy értekezésüket a megfelelő Actához is beküldték közlésre.

4./ A külföldi folyóiratok részére csak kivételesen, az osztályvezetőség engedélye alapján küld-

hetők ki kéziratok. A külföldre küldendő cikkeknel a minőségre nagy súlyt kell helyezni. Könyvismertetéseket is lehet külföldön közölni. Általában külföld felé az előzetes közléseket engedélyezzük, a közlésben azonban szerepeljen az, hogy a részletes cikk melyik Actában fog megjelenni. Az engedély-kérelem elbírálása a következő szempontok szerint történjék:

A./Szovjet és a népi demokratikus folyóiratok szerkesztőségeihez való kiküldést minden esetben engedélyezni kell.

B./Egyéb külföldi folyóiratokban való közlés céljából kézirat kiküldése a következő esetekben engedélyezhető:

a./Ha az értekezés egy korábban megindult sorozat folytatása. Ebben az esetben azonban az értekezést úgy kell megírni, hogy az a sorozat befejezése legyen, s az esetleges folytatás új sorozatként a megfelelő Actákban jelenjék meg.

b./Ha szerzőt külföldi folyóiratban megtámadtak, vagy korábbi eredményét plagizálták, és az értekezés az ezzel kapcsolatos tudományos választ tartalmazza.

c./Ha olyan egészen szűk szakmáról van szó, mely egyik Actába sem illeszthető be, s melynek magyar folyóirata sincsen.

d./Ha nagyobb jelentőségű tudományos eredményekre vonatkozó előzetes közleményről van szó, mely nem hosszabb két gépelt oldalnál.

C./ Külföldi folyóiratok részére való kiküldés kivételesen is csak akkor engedélyez-

hető, ha a szerző igazolja, hogy az értekezést /esetleg bővebb alakban/ a megfelelő magyarnyelvű folyóirat szerkesztőségéhez közlésre be- küldte.

5./ Az osztályvezetőségek 1953.február 10-ig értesít- sék mindazokat a kutatókat, a- kiket az Akadémia munkájukban támogat, hogy munkájuk nyilván- nosságra hozható eredményeit az 1./ bekezdés értelmében ma- gyar nyelven mindenestre közöl- ni kell, külföldi folyóiratok- ban való közléshez viszont az osztályvezetőség engedélye szük- séges.

6./ Azoktól, akik az osztályve- zetőség engedélye nélkül kül-

földi folyóiratokban publikálják eredményeiket, az Akadémia meg- vonja a személyi és tárgyi támo- gatást.

7./Az Akadémia támogatását élvező tudósok könyveinek külföldi ki- adónál való megjelentetésére is érvényesek értelemszerűen fentiek azzal a különbséggel, hogy a külföldi kiadónál való megjelenésre vonatkozó engedélyt az osztályvezetőség, valamint a KFB javaslata alapján az Aka- démia Elnöksége adhatja meg. U- gyancsak az Elnökség dönt egyes könyveknek az Akadémia Kiadónál idegen nyelven való kiadása tár- gyában.

- o -

A k a d é m i a i K ö z l ö n y

A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja

Megjelenik: minden hó 1.-én és
15.-én

Felelős szerkesztő: Juhász István
K i a d j a:

A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala, Budapest, V., Nádor u. 12.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y:
1.		Személyi ügyek.	
2.		Jutalmazások.	
3.	6/1953./II.8 M.T.	M.T. rendelet	A családi pótlékról.
4.	8/1953./II. 8./M.T.	M.T. rendelet	A gyermektelenek adójáról.
5.	90/1953 SzL- SzJ.	Hirdetmények	Pályázati hirdetés.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 év február hó 9.-től kezdődően
Medve Zsigmondot főelőadóvá
a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalához kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év január hó 31.-től kezdődően-
Balázs Jánost tud.s.munkatárssá
a MTA Nyelvtudományi Intézetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év február hó 1.-től kezdődően-
Kempelen Mártát tud.s.munkatárssá,
-1953 év február hó 5.-től kezdődően
Alexits Györgyöt tud.munkatárssá,
-1953 év február hó 15.-től kezdődően-
Vas Györgynét tud.s.munkatárssá

a MTA Alkalmazott Matematikai Intézetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év február hó 1.-től kezdődően-
Kmetty Károlyt tud.osztályvezetővé
Theil Henriket főmérnöké
a MTA Központi Fizikai Kutató Intézetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év február hó 10.-től kezdődően-
Weber Zoltánt tud.int.gazd.vezetővé

a MTA Vácroti Botanikai Kutató Intézetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év január hó 16.-től kezdődően-
Komlós Aladárt önálló tud.kutatóvá
-1953 február hó 2.-től kezdődően-

Rózsa Zoltánt tud.s.kutatóvá
az MTA Irodalomtörténeti Dokumentá-
ciós Központjához kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év február hó 10.-től kezdődően-
Kiss Jánost tud.int.adm.vezetővé
a MTA Tihanyi Biológiai Kutató Intéze-
téhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év február hó 1.-től kezdődően-
György Józsefet s.könyvtárossá,
Magyar Jánost vez.technikussá,
-1953 év január hó 21.-től kezdődően-
Nyireő Istvánt könyvtárossá
az Akadémiai Könyvtárhoz kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasá-
gi főcsoportvezetője - 1953 év január
hó 1.-től kezdődően-

Farkas Olivérné tolmácsnak
-1953 év február hó 6.-től kezdődően-

Erdélyi Elekét előadóvá,
-1953 év február hó 7.-től kezdődően-

Eicher Árpádot főelőadóvá,
-1953 év február hó 1.-től kezdődően-

Nagy Imrénét takarítónőnek,
-1953 év február hó 4.-től kezdődően-

Bujdos Józsefet hivatalsegédnek
a Magyar Tudományos Akadémia Hiva-
talához kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője -1953 év január hó
31-től kezdődően-

Kallós Pálnét gyors-és gépirónak
a MTA Történettudományi Intézetéhez ki-
nevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője, -1953 január hó 8.-
től kezdődően-

Bontovics Gyulát gépkocsivezetőnek
a MTA Vácrátóti Botanikai Kutató Inté-
zetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője -1953 év február hó

1-től kezdődően-

Tóth Etelkát gyors-és gépiró-
nak a MTA Méréstechnikai és Mü-
szerügyi Intézetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gaz-
dasági főcsoportvezetője -1953 év
január hó 29.-től kezdően-

Deményi Izabellát gyors-és gép-
írónak,
az Akadémiai Könyvtárhoz kinevez-
te.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia Köz-
ponti Fizikai Kutató Intézetének
igazgatója -1953 február hó 1.-től
kezdődően-

Dr.Gáspár Dezsőt tud.munkatárssá,
Mágori Editet tud.munkatárssá,
Molnár Bélát tud.munkatárssá,
Kunvári Olgát tud.munkatárssá,
Szabó Évát tud. munkatárssá,
kinevezte.

Fegyelmi büntetés.

A Magyar Tudományos Akadémia gazda-
sági főcsoportvezetője a munkafegye-
lem és a szocialista munkaerőkölc-
szabályainak megsértése miatt

Börmisch Gyula gépkocsivezetőt
fegyelmi büntetésként alacsonyabb
illetményel járó munkakörbe helyez-
te, egyidejűleg kötelezte az oko-
zott kár teljes összegének megtéri-
tésére,

Farsang Géza garázmestert
300.- Ft pénzbüntetésre,
Lecjaks Antal gépkocsivezetőt
200.- Ft pénzbüntetésre
büntette.

Rendbirság.

A Magyar Tudományos Akadémia szer-
vezési főcsoportvezetője hivatali
mulasztás miatt

Kónya Sándor osztályvezetőt
120.- Ft
Gerhát Zoltán előadót
80.- Ft
rendbirsággal büntette.

Jutalmazások.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Hart József gépkocsivezetőt generáljavítás nélkül 100.000 km-en felüli teljesítményéért sztahanovista oklevéllel és 500.-Ft pénzjutalommal,

Pintér Zoltán gépkocsivezetőt, Sólyom Imre gépkocsivezetőt a hat hónapon keresztül elért 20 %-on felüli üzemanyag megtakarításáért második sztahanovista nyelvényel és 500-500 Ft pénzjutalommal jutalmazta.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia szervezési főcsoportvezetője az 1952 év IV. negyedében teljesített kiemelkedően jó munkájukért

dicséretben és pénzjutalmazásban a tudományos osztályok dolgozói közül az alábbiakat részesítette:

Füsti Pálné főelőadót	500.- Ft
Moldvai Rezsóné főelőadót	500.- Ft
Hepp Ferenc főelőadót	400.- Ft
Homola Viktor mérnököt	400.- Ft
Keszthelyi Ernő főelőadót	400.- Ft
Pákozdi Endre előadót	400.- Ft
Révai Dóra előadót	400.- Ft
Kőműves Imréné előadót	300.- Ft
Kopa Ida gyors-és gépirót	250.- Ft
Tóth Gyuláné nyilván- tartót	250.- Ft
Husek Sarolta gyors-és gépirót	200.- Ft

dicséretben

az alábbi dolgozók részesültek:

Balázs János főelőadó,

Fejér Klára osztályvezető,
Gyurmánczi János előadó,
Halmi Tiborné irodakezelő,
Kovács Antalné gyors-gépiró,
Mestyán Ilona gyors- és gépiró,
Puskás Mária gyors- és gépiró,
Stenzinger László főelőadó,
Varga József előadó,
Zabos Péter főelőadó.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője az 1952. év IV. negyedében teljesített kiemelkedően jó munkájukért

dicséretben és pénzjutalmazásban a gazdasági osztályok dolgozói közül az alábbiakat részesítette:

Kolta János előadót	400.- Ft
Ponta László előadót	300.- Ft
Divényi Lászlóné elő- adót	250.- Ft
Riesz Józsefné előadót	250.- Ft
Walter Jenő gépkocsive- zetőt	300.- Ft
Virágh István pénztarost	200.- Ft
Kiss Ferencné gyors- és gépirót	150.- Ft
Major István hivatal- segédet	150.- Ft
Pomázi Jánosné takarítónőt	150.- Ft
Tóth Jánosné hivatal- segédet	100.- Ft
Szluka Pálné takarítónőt	100.- Ft
Tóth Károlyné takarítónőt	100.- Ft

dicséretben

az alábbi dolgozók részesültek:

Bárdos Antalné irodakezelő
Balogh Erzsébet gyors- és
gépiró
Czigány Teréz távbeszélő-
kezelő,
Kiss Kálmánné gyors- és
gépiró,
Kacziba Ferencné előadó,
Kelemen Mórné távbeszélő
Ruttkai Béláné gyors- és
gépiró,
Székely Béláné gyors- és
gépiró

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője az 1953. évi tudóslakás építési terv megvalósításával kapcsolatban kitűzött feladatok eredményes megoldásáért

dicséretben és pénzjutalomban az alábbi dolgozókat részesítette:

Fekecs Istvánné előadót	250.- Ft
Polczer Árpádné előadót	250.- Ft

Jögszabályok.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 6/1953 /II.8./M.T.számú rendelete
a családi pótlékról

A családi pótlékre jogosultság.

1. §.

/1/ Családi pótlékre jogosult minden munkaviszonyban álló dolgozó, aki főfoglalkozása alapján az állami társadalombiztosítás keretében betegségi biztosítás alá esik.

/2/ A mezőgazdasági munkások közül családi pótlékre jogosultak

- a/ az állami mezőgazdasági üzemek /intézmények/ állandó munkásai,
- b/ az állami mezőgazdasági üzemek /intézmények/ nem állandó, de legalább hat hónapra szerződött munkásai,
- c/ az állami erdőgazdaságoknak az a/ és b/ pontok alá nem tartozó egyéb munkásai.

/3/ A családi pótlékre jogosultság kiterjed azokra az ujságírókra is, akiknek betegségi ellátásáról az Ujságírók Szanatórium Egyesülete gondoskodik.

2. §.

/1/ A dolgozónak családi pótlék jár a tizenhatodik életévét be nem töltött

gyermek és mostoha gyermeke, továbbá a teljesen árva vagy szüleitől elhagyott nevelt gyermeke, unokája és testvére /a továbbiakban: gyermek/ után, ha a gyermeket saját háztartásában eltartja. Családi pótlék jár a dolgozónak saját háztartásában eltartott olyan nevelt gyermeke, unokája és testvére után is, akit életben lévő szülője eltartani nem képes. A családi pótlék akkor is jár, ha a dolgozó a gyermeket magánszemélynél vagy tanintézetben /nevelőintézetben/ saját költségére helyezte el.

/2/ A tizenhatodik életévét betöltött gyermek után, a gyermek tizennyolcadik életévének betöltéséig jár a családi pótlék arra az időre, amely alatt a gyermek

- a/ iskolai tanulmányokat folytat,
- b/ mint ipari tanuló nyer kiképzést és nincs tanulóotthonban elhelyezve.

/3/ Az után a gyermek után, aki akár testi, akár szellemi fogyatkozás miatt teljesen keresőképtelen és eltartásra szorul, ennek az állapotának tartamára a családi pótlék korhatárra tekintet nélkül jár abban az esetben, ha a keresőképtelenség a gyermek tizenhatodik életévének vagy továbbtanulás esetén tizennyolcadik életévének betöltése előtt keletkezett.

/4/ A gyermek tizenhatodik életévének betöltéséig a családi pótlék a gyermek keresetére és jövedelmére tekintet nélkül jár. Ha a gyermek tizenhatodik életévét betöltötte és keresete /jövedelme/ van, utána családi pótlék csak abban az esetben jár, ha a kereset /jövedelem/ összege a havi 200 forintot nem haladja meg. A nyári szünet alatt termelő üzemekben munkát vállaló iskolai tanulóknak e munkavállalásból eredő keresetét számításba venni nem kell.

/5/ A dolgozó gyermekei után családi pótlékre csak abban az esetben jogosult, ha legalább két olyan gyermek eltartásáról gondoskodik, akik után az egyéb feltételek fennállása esetén családi pótlék jár.

/6/ Az a dolgozó nő, akinek férje nincsen, vagy meghalt /eltűnt/, egy gyermek után is jogosult családi pótlékra, ha a gyermeket kizárólag ő tartja el és a gyermeknek tartására köteles és képes hozzátartozója nincsen.

3. §.

Nem jár családi pótlék az után a gyermek után

a/ akit állami gyermekvédő intézetben, vagy állami nevelőintézetben ingyenesen helyeztek el,

b/ akit ipari tanulóotthonban helyeztek el,

c/ aki ösztöndíjban részesül,

d/ aki után a dolgozó az állami gyermekvédő intézettől juttatásban /kézpénz, ruházat/ részesül,

e/ aki után a dolgozó, akár más személy gyermeknevelési pótlékban részesül.

4. §.

/1/ A dolgozó arra a naptári hónapra jogosult családi pótlékra, amelyben munkaviszonya a teljes naptári hónapon át folyamatosan fennáll. Ha a dolgozó munkaviszonyában megszakítás van, de a megszakítás hét napnál nem hosszabb, a családi pótlék a dolgozónak arra a naptári hónapra is jár, amelyben legalább huszonegy napot töltött munkaviszonyban.

/2/ A mezőgazdasági biztosított /1. § /2/ bek. b/ és c/ pont/ arra a naptári hónapra jogosult családi pótlékra, amelyben munkaviszonya a teljes naptári hónapon át folyamatosan fennállott és ezalatt legalább huszonegy napon át dolgozott. Ha a mezőgazdasági biztosított mun-

kaviszonyában megszakítás van de a megszakítás hét napnál nem hosszabb, a családi pótlék arra a naptári hónapra is jár, amelyben legalább tizenöt napon át dolgozott.

/3/ Arra a hónapra, amelyben a dolgozó munkáját önkényesen elhagyta, vagy fegyelmi büntetésként azonnali hatállyal elbocsátották, családi pótlék nem jár.

/4/ Azokat a napokat, amelyekre a dolgozó tappénzben, terhességi vagy gyermekágyi segélyben részesült, munkaviszonyban, illetőleg a mezőgazdasági biztosítottaknál munkában töltött napoknak kell tekinteni.

5. §.

/1/ A családi pótlék jár a katonai szolgálat idejére is, ha a dolgozó a bevonulás hónapjában vagy az ezt megelőző hónapban családi pótlékra igényt adó munkaviszonyban állott.

/2/ Családi pótlékra jogosult az a dolgozó, aki a Gazdasági és Műszaki Akadémián a Mezőgazdasági Akadémián, a Műszaki Szaktanárképző Intézetben, a Mezőgazdasági Szaktanárképző Intézetben, továbbá külföldön ösztöndíjjal tanulmányokat folytat, ugyancsak ha állami vagy társadalmi szervek által rendezett egészségügyi iskolán /tanfolyamon, edzőtáborban/ vesz részt, feltéve, hogy a tanulmányokat közvetlenül megelőzően családi pótlékra igénytadó munkaviszonyban állott.

/3/ A magas- és mélyépítő iparban a dolgozó családi pótlékra jogosult a téli fagyszünet alatt is, ha a munkáltatóval szerződést kötött, hogy a téli munkaszünet után ugyanott munkába áll.

/4/ Az elhalt dolgozó jogán az elhalálozás hónapját követő további hat hónapra is jár a családi pótlék annak, aki a gyermek /gyermek/ eltartásáról gondoskodik, feltéve hogy a dolgozó az elhalálozás hónapjában vagy az ezt megelőző hónapban családi pótlékra igényt-

adó munkaviszonyban állott vagy táppénzben, terhességi vagy gyermekágyi segélyben részesült.

6. §.

/1/ Ugyanazon gyermek után ugyanarra az időre családi pótlékot csak egy dolgozó kaphat. A családi pótlék csak egyféle jogcímen jár. Ha a dolgozó nyugellátásban is részesül és ezalapon családi pótlékra jogosult, a családi pótlék a nyugellátás alapján illeti meg.

/2/ Ha mindkét szülő jogosult a családi pótlékra, a két vagy több gyermek után járó családi pótlékot elsősorban az apa jogán kell megállapítani.

/3/ Az anya jogán a családi pótlék akkor állapítható meg, ha a gyermek apja meghalt /eltűnt/vagy ismeretlen vagy a gyermeket az anya tartja el. Az anya akkor tekinthető a gyermek eltartójának, ha

a/ az apa családi pótlékra nem jogosult és számottevő keresete, vagy jövedelme nincsen,

b/ az apa kereséktelen beteg és táppénzben nem részesül,

c/a különélő anyánál elhelyezett gyermek eltartásáról az apa általában nem gondoskodik, vagy az apa által adott tartásdíj gyermekenként a havi 150 forintot nem haladja meg.

/4/ az előző bekezdés a/ pontjában említett számottevő keresetre vagy jövedelemre nézve a betegségi biztosításban a családtagok igényjogosultságára megállapított összegek irányadók.

7. §.

/1/ A családi pótlékra való jogosultság abban a hónapban nyílik

meg, amelyben a dolgozó az előírt összes feltételeket megszerezte. Ha a gyermek a munkaviszony tartama alatt született, vagy került a dolgozó eltartásába, a családi pótlék a gyermek születése, illetőleg eltartásba kerülése hónapjának első napjától jár.

/2/ A családi pótlék annak a hónapnak a végéig jár, amelyben a gyermekre vonatkozó bármelyik jogosultsági feltétel megszűnik.

A családi pótlék összege.

8. §.

/1/ Az egy naptári hónapra járó családi pótlék összege a következő:

2 gyermek után összesen	75.- Ft
3 gyermek után összesen	180.- Ft
4 gyermek után összesen	260.- Ft
5 gyermek után összesen	350.- Ft
6 gyermek után összesen	450.- Ft
7 gyermek után összesen	560.- Ft
8 gyermek után összesen	680.- Ft
9 gyermek után összesen	810.- Ft
10 gyermek után összesen	975.- Ft
11 gyermek után összesen	1.155.- Ft
12 gyermek után összesen	1.350.- Ft

/2/ Minden további gyermek után a tizenkét gyermek után járó családi pótlékot 210-210 forinttal kell emelni.

/3/ A dolgozó nő részére a 2. § /6/ bekezdése alapján egy gyermek után járó családi pótlék összege havi 30 Ft.

Eljárási rendelkezések.

9. §.

/1/ A dolgozók családi pótlékának megállapításával és folyósításával kapcsolatos ügyviteli tennivalókat - a 10. §-ban

foglalt kivételekkel - a Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központ, illetőleg az ezzel megbízott más társadalombiztosítási szervek /továbbiakban: SZTK/, valamint a munkáltatók végzik.

/2/ A munkáltató saját költségén /saját költségvetése terhére/ saját alkalmazottaival rendes ügyvitele keretében a családi pótlékkal kapcsolatos ügyviteli tennivalókat akkor köteles ellátni, ha az általa foglalkoztatott dolgozók létszáma a 10 főt rendszerint eléri vagy meghaladja.

/3/ A Szakszervezetek Országos Tanácsa /továbbiakban: SZOT/ az előző bekezdésben foglaltakat a munkáltatók egyes csoportjaira, vagy a munkáltatók által foglalkoztatott dolgozók létszámára figyelemmel fokozatosan is életbeléptetheti. Joga van arra is, hogy egyes munkáltatókat vagy a munkáltatók egyes csoportjait a családi pótlék ügyvitelének ellátása alól mentesítsen.

10. §.

/1/ Az államigazgatás szervei és az államhatalom helyi szervei a Magyar Államvasutak és a felügyelete alá tartozó kisvasutak, továbbá a Magyar Posta dolgozói, családi pótlékával kapcsolatos ügyviteli tennivalókat az a szerv végzi, amelytől a dolgozó illetményeit kapja.

/2/ Az előző bekezdésben felsorolt szervekkel /intézményekkel/ kapcsolatban a jelen rendeletnek a SZTK-hoz teljesítendő bejelentésekre és a SZTK ellenőrzési jogára vonatkozó rendelkezései - a 15. §-ban foglalt kivétellel - nem alkalmazhatók.

11. §.

/1/ A családi pótlék megállapí-

tásával és folyósításával kapcsolatos eljárási szabályokat, ideértve a családi pótlék megállapításával kapcsolatban tett intézkedések /fizetési meghagyás/ ellen alkalmazható jogorvoslatokat is.

a/ az államigazgatás szerveinek és az államhatalom helyi szerveinek dolgozóira vonatkozóan a pénzügyminiszter a SZOT-tal egyetértésben

b/ a Magyar Államvasutak és a felügyelete alá tartozó kisvasutak dolgozóira vonatkozóan a közlekedésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel és a SZOT-tal egyetértésben,

c/ a Magyar Posta dolgozóira vonatkozóan a postaügyi miniszter a pénzügyminiszterrel és a SZOT-tal egyetértésben utasítással,

d/ a többi dolgozóra vonatkozóan pedig a SZOT a pénzügyminiszterrel egyetértésben szabályzatban állapítja meg.

/2/ A családi pótlék megállapításával és folyósításával kapcsolatos kérdésekben - a munkáltatót terhelő megtérítések és a pénzbürség kivételével - bírói jogorvoslatnak helye nincs.

/3/ Mindaddig, amíg az eljárás újabb szabályozása meg nem történik a jelen rendeletből folyó módosításokkal az eddig hatályban volt rendelkezések szerint kell eljárni.

12. §.

/1/ A dolgozónak a családi pótlékra vonatkozó igényét, valamint az igényjogosultságát érintő minden változást munkáltatójánál kell az igénymegnyilatkoztól, illetőleg a változástól számított nyolc nap alatt bejelentenie.

/2/ Ha a dolgozó a családi pótlék iránti igényét a megszabott határidőn túl jelenti be, a családi pótlékot legfeljebb három hónapra visszamenőleg kaphatja meg. Ebbe a három hónapba a bejelentés hónapja is beszámít.

/3/ Ha a családi pótlék megállapításával és folyósításával kapcsolatos ügyviteli tennivalókat nem a munkáltató végzi, a dolgozó által bejelentett családi pótlék igényt, valamint az igényjogosultságot érintő minden változást a munkáltató a megszabott határidő alatt a SZTK területileg illetékes helyi szervének köteles bejelenteni.

13. §.

/1/ A családi pótlékot havonta utólag kell az igényjogosultnak vagy házastársának kifizetni.

/2/ A családi pótlékot másra engedélyezni, elzálogosítani nem lehet és csak gyermek eltartási célra lehet végrehajtás alá vonni.

/3/ A már kiutalt családi pótlékra való igény megszűnik, ha a kiutalt összeget a kiutalástól számított egy év alatt bármely okból nem vették fel.

14. §.

/1/ Ha a dolgozó a családi pótlék jogtalan igénybevételével kárt okoz, a kárt köteles megtéríteni. Ha azonban valószínűnek mutatkozik, hogy a dolgozó az őt meg nem illető családi pótlékot jóhiszeműen vette fel, a jogtalanul felvett családi pótléknak legfeljebb három havi összegét köteles visszafizetni.

/2/ A kár címén megtérítendő összeget elsősorban a családi pótlékból kell levonni. Amennyiben a kár a családi pótlékból levonással nem térül meg, a kár összegét a munkaviszonyban álló dolgozó munkabéréből kell részletekben levonni. A munkabérből történő levonás havi részlete a munkabér 20 %-ánál nem lehet több.

/3/ Ha a kár összege az előző bekezdésben meghatározott módon nem té-

rül meg, a megtérítendő összeget közadók módjára kell behajtani.

/4/ Ha a családi pótlék jogtalan felvétele a munkáltató szándékos vagy gondatlan mulasztásának következménye, a munkáltató a szabálytalanul kifizetett családi pótlékot teljes egészében megtéríteni tartozik. A megtérítendő összegről a SZTK által fizetési meghagyást kell kibocsátani. A fizetési meghagyás ellen a munkáltató, annak kézbesítését követő tizenöt nap alatt, a járásbirósághoz fellebbezhet.

15. §.

A családi pótlékot megállapító szervek és munkáltatók az általuk folyósított családi pótlékról nyilvántartás céljából ellenőrzőlapokat kötelesek a SZTK részére küldeni. A SZTK az ellenőrzőlapok szabályszerű kiállítását és megküldését ellenőrizni jogosult.

16. §.

/1/ A SZTK jogosult a 9. §-ban meghatározott munkáltatónak a családi pótlék megállapításával és folyósításával kapcsolatos ügyvitelét ellenőrizni és a vonatkozó számadásokat felülvizsgálni. A vizsgálathoz szükséges adatokat a munkáltató a kiküldöttek rendelkezésére köteles bocsátani, illetőleg engedélyt kell adnia arra, hogy a kiküldöttek a dolgozók munkaviszonyira és munkabérére vonatkozó iratokba, feljegyzésekbe és nyilvántartásokba betekint-hessenek.

/2/ A családi pótlékot folyósító munkáltató a családi pótlék ügyintézésével kapcsolatos könyveket/iratokat/ valamint a családi pótlék folyósítására vonatkozó számadásokat pénztári bizonylatokat és számadási okmányokat időrendi sorrendben három évig köteles megőrizni.

Vegyes rendelkezések.

17. §.

A dolgozónak a családi pótlék iránti beadványa - ideértve a jogorvoslati beadványt, vagy az ezt pótló jegyzőkönyvet is - illetékmentes. Illetékmentes továbbá minden olyan okirat /igazolás/, amely családi pótlékra való jogosultság megszerzésére, vagy igazolására szolgál mindaddig, amíg azt más célra nem használják. Illetékmentes végül a családi pótlék felvételéről kiállított nyugta is.

18. §.

/1/ A dolgozók egységes társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet /a továbbiakban: Nyt/ 21. és 33. §-ban említett gyermeknevelési pótlékra, valamint a Nyt. hatálybalépése előtt érvényben volt társadalombiztosítási jogszabályokban említett gyermekpótlékra a családi pótlékra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

/2/ A jelen rendeletben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni a Nyt. hatálybalépése előtt érvényben volt jogszabályok alapján nyugdíjban részesülő volt közszolgálati alkalmazottak - ideértve a MÁV és GYSEV volt alkalmazottait - családi pótlékra vonatkozóan is. A közszolgálati nyugdíjas felesége után a Nyt. 22. §-ában meghatározott feltételek fennállása esetén házastársi pótlék illeti meg.

19. §.

Árvaellátásban részesülő gyermek után a családi pótlék csak abban az esetben jár, ha a családi pótlék

összege az árvaellátás összegét meghaladja. Az árvaellátás összegét a családi pótlék összegébe be kell számítani.

20. §.

A jelen rendeletben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni a Néphadsereg hivatásos és továbbszolgáló állományába tartozó tagjai és nyugállományu tagjai részére járó családi pótlék tekintetében.

21. §.

A jelen rendeletben foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni a Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet által a biztosított szövetkezeti tagok és szövetkezeti nyugdíjasok részére folyósított gyermeknevelési pótlék tekintetében.

22. §.

A jelen rendelet rendelkezéseinek az állandó külföldön szolgálatot teljesítő dolgozókra való alkalmazását a pénzügyminiszter szabályozza.

Büntető rendelkezések.

23. §.

/1/ Pénzbírságot köteles fizetni a családi pótlék ügyvitelét végző az a munkáltató /9.§./ aki a családi pótlék folyósításával kapcsolatban előírt

a/ nyilvántartásokat vagy számadásokat nem vezette, vagy nem szabályszerűen vezette,

b/ elszámolási kötelezettségét nem teljesítette vagy nem szabályszerűen teljesítette, vagy a megszabott határidőn túl teljesítette,

c/ adatszolgáltatási kötelezettségének a megszabott időben és módon nem tett eleget, vagy azt hiányosan teljesítette, vagy mulasztását felszólításra sem pótolta

/2/ Ha a családi pótlékot a dolgozó részére a SZTK helyi szerve folyósítja és a munkáltató a családi pótlékkal kapcsolatos jelentéseket nem a megszabott módon vagy nem a megszabott határidőben teljesítette, a munkáltató pénzbírságot köteles fizetni.

/3/ A pénzbírságot - legfeljebb ezer forint összegben, a mulasztás súlyosságával arányban - a SZTK állapítja meg.

/4/ Az a körülmény, hogy a cselekmény a 25. §-ban meghatározott kihágás tényállását is megvalósítja, nem akadályozza annak, hogy miatta pénzbírságot alkalmazzanak, amennyiben a cselekmény elenyészően csekély voltára, vagy a jogsértés jelentéktelenségére tekintettel kihágási eljárás lefolytatása nem mutatkozik szükségesnek.

24. §.

/1/ A megállapított pénzbírságról a munkáltatónak a SZTK fizetési meghagyást küld. A fizetési meghagyás ellen a munkáltató annak, kézbesítését követő tizenöt nap alatt, a járásbíróshoz fellebbezhet.

/2/ A pénzbírság kivetésére és fizetésére, a betegségi biztosítási járulékokra, a pénzbírság behajtására, biztosítására, elévülésére és visszafizetésére pedig a közadókra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. A pénzbírság a SZTK-t illeti.

25. §.

/1/ Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik kihágást követ el az a dolgozó, aki családi pótlék elnyerése céljából szándékosan hamis bejelentést tett vagy hamis igazolást terjesztett elő vagy a családi pótlékre jogosult gyermekek számában beállott csökkenést, vagy igé-

nyének bármely okból való megszűnését kellő időben nem jelentette be.

/2/ Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el az a munkáltató, aki,

a/ a családi pótlékkal kapcsolatos jelentéseket vagy okirati igazolásokat nem a megszabott határidőben, vagy nem a megszabott módon teljesítette,

b/ a családi pótlékkal kapcsolatos jelentésekben, vagy igazolásokban valótlán adatokat adott elő,

c/ a SZTK, ugyszintén a felügyeleti szerv által elrendelt helyszíni vizsgálatot szándékosan megakadályozta, vagy a vonatkozó adatoknak rendelkezésre bocsátását megtagadta, vagy a vonatkozó jegyzékek és nyilvántartások megtekintését nem engedte meg,

d/ megakadályozta, hogy alkalmazottja a SZTK, vagy a felügyeleti szerv kiküldötteinek a szükséges felvilágosítást megadja.

/3/ Az /1/ és /2/ bekezdésben meghatározott kihágások miatt kiszabható pénzbüntetés legmagasabb összege huszezer forint, ismétlődés esetén pedig hat hónapig terjedhető elzárás. A kihágás miatt az eljárás a tanács végrehajtóbizottságának hatáskörébe tartozik.

/4/ A kihágás miatt eljárásnak csak a SZTK vagy az általa kijelölt szerv feljelentésére van helye.

26. §.

Ha a SZTK a munkáltatót a 23. §-ba ütköző cselekmény vagy mulasztás miatt pénzbírság fizetésére kötelezte, a munkáltatót ugyanazon címen nem lehet kihágásért felelősségre vonni.

Átmeneti rendelkezések.

27. §.

/1/ Az a dolgozó, aki a jelen rendelet hatálybalépésekor tizennyolcadik életévét betöltött gyermeke után iskolai tanulmányok folytatása címén családi pótlékban részesül, a családi pótlékot az eddigi feltételek mellett, legfeljebb azonban 1953. évi augusztus hó 31. napjáig megkapja.

/2/ Az a közszolgálati dolgozó, aki a jelen rendelet hatálybalépésekor keresőképtelen szülője után méltányossági alapon családi pótlékban részesül, a családi pótlékot az engedélyezés alapjául szolgáló valamely feltétel megszűnéséig megkapja.

A családi pótlékra jogosultság kiterjesztése a termelőszövetkezeti tagokra és a legelvetési bizottságok pásztoraira.

28. §.

/1/ Az 1953. évi március hó 1. napjától kezdődően a családi pótlékra jogosultak az önálló termelőszövetkezetek és a III. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjai /továbbiakban: termelőszövetkezeti tagok/ és a községi /városi/ legelvetési bizottságok állandó alkalmazásában álló pásztorai /a továbbiakban: pásztorok/ a következő feltételek mellett:

a/ A termelőszövetkezeti tag és a pásztor családi pótlékra abban az esetben jogosult, ha legalább három tíz éven aluli gyermeke van, akiket saját háztartásában tart el. A saját gyermekkel egy tekintet alá esik a mostohagyermek, továbbá a teljesen árva, vagy szüleitől elhagyott nevelt gyermek vagy unoka.

b/ A termelőszövetkezeti tagnak

a családi pótlék - az egyéb feltételek fennforgása esetén - abban az esetben jár, ha az előző gazdasági évben legalább 120 munkaegységet teljesített. Ha az anya saját tagsága után jogosult a családi pótlékra /6. §./ 80 munkaegység igazolása elegendő.

c/ A pásztoroknak családi pótlék arra a naptári hónapra jár, amelynek tartalma alatt a 4. §. /1/ bekezdésében meghatározott munkaviszonyban állott.

d/ A tizedik életévüket be nem töltött gyermekek /unokák/ után a termelőszövetkezeti tagoknak és pásztoroknak járó családi pótlék havi összege

3 gyermek után összesen	144.- Ft
4 gyermek után összesen	208.- Ft
5 gyermek után összesen	280.- Ft
6 gyermek után összesen	360.- Ft

minden további 10 éven aluli gyermek után havi 60.- Ft-tal emelkedik a családi pótlék.

/2/ A jelen rendelet rendelkezéseit az /1/ bekezdésben foglalt eltérésekkel a termelőszövetkezeti tagok és pásztorok családi pótlékára is megfelelően alkalmazni kell.

/3/ A termelőszövetkezeti tagok és pásztorok családi pótlékának megállapításával és folyósításával kapcsolatos eljárási szabályokat a SZOT a pénzügyminiszterrel és a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben szabályzatban állapítja meg.

Hatálybalépés.

29. §.

/1/ A jelen rendelet az 1953. évi március hó 1. napján lép hatályba és első ízben az 1953. évi március hóra járó családi pótlékra kell alkalmazni.

/2/ A munkások családi pótlékára vonatkozó 11.780/1946. /X.13./ M.E. számú rendelet, valamint az ezt módosító

és kiegészítő rendeletek, továbbá a 13.050/1948 /XII. 24./ Korm.számú rendelet és végül az államigazgatás szervei és az államhatalom helyi szervei, valamint a Magyar Államvasutak és a Magyar Posta dolgozóinak családi pótlékára vonatkozó összes korábbi jogszabályok - ideértve a 8.500/1941. /XII.20/ M. E. számú rendeletnek az újszülött gyermek után a születés hónapjára ötszörös összegben folyósítható családi pótlékra vonatkozó rendelkezését is - hatályukat veszítik.

/3/ A jelen rendelet végrehajtásáról az államigazgatás szerveinek és az államhatalom helyi szerveinek dolgozói, valamint a nyugdíjasok tekintetében a pénzügyminiszter, a Néphadsereg tagjai tekintetében a honvédelmi miniszter, a Magyar Államvasutak és a felügyelete alá tartozó kisvasutak dolgozói tekintetében a közlekedésügyi miniszter, a Magyar Posta dolgozói tekintetében a postaügyi miniszter, a többi dolgozó tekintetében pedig a SZOT gondoskodik.

Rákosi Mátyás, s.k., a Minisztertanács elnöke.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 8/1953./II.8./ M.T. számú rendelete

a gyermektelenek adójáról.

Az anyák és gyermekek védelmének fokozása, anyagi és egészségügyi helyzetének megjavítása, a többgyermekes családok támogatása érdekében az állam jelentős anyagi kötelezettségeket vállal. Méltányos, hogy e kötelezettségekben nagyobb arányban vegyenek részt a gyermektelen családok, a nőtlenek és hajadonok, akiket

nem terhelnek a gyermek nevelésével kapcsolatos költségek.

Ezért a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa a következőket rendeli:

1. §.

Gyermektelenek adóját köteles fizetni a 20. életévét betöltött az a személy, akinek önálló keresete, vagy jövedelme van és nincsen élő - vészerinti, vagy örökbefogadott - gyermeke.

2. §.

Nem esik adó alá:

a/ az a férfi, aki valamely gyermeket magáénak elismert, vagy akit a bíróság jogerős ítélettel valamely gyermek apjának nyilvánított, illetőleg ily megállapítás nélkül a gyermek tartására kötelezett. /1952:23. tvr. 43.§./.

b/ az, aki házasságon kívül született gyermekének vagy unokájának tartását közjegyzői okiratban vállalta,

c/ az a férfi, aki az 50., illetőleg az a nő, aki a 45. életévét betöltötte,

d/ a munkaviszonyban állónak a munkaviszonyon kívül végzett tevékenységéből származó és a 85/1952. /IX.25./ M. T. számú rendelet szerint adózott jövedelme.

3. §.

Mentesek az adó alól:

1. a Néphadsereg és az Államvédelmi Hatóság zsoldilletményt élvező tagjai, valamint ezek feleségei,

2. a 100 %-os, valamint a 75 %-os hadirokkantak és a háborus polgári rokkantak,

3. azok a személyek, akiknek gyermeke a 20. életév betöltése után halt meg,

4. azok a személyek, akik egyetemi /főiskolai/ tanulmányokat folytatnak

annak az évnek a végéig, amelyben a 24. életévüket betöltötték.

4. §.

/1/ Az adókötelezettség kezdődik:

a/ a 20. életév betöltését követő naptári év első napjával,

b/ a gyermektelenség bekövetkezését követő tizenkét hónap elteltével.

c/ közjegyzői okiratban vállalt tartás esetében a tartási kötelezettség megszűnését követő hó első napjával.

/2/ Megszűnik az adókötelezettség a gyermek születését, illetőleg az örökbefogadás hatálybalépését, továbbá az apaság elismerését vagy bírói jogerős megállapítását, avagy a tartásnak közjegyzői okiratban vállalását követő hónap első napjától. Megszűnik végül az adókötelezettség férfiaknál az 50., nőknél pedig a 45. életév betöltését követő naptári év első napjától.

5. §.

Az adó alapja:

a/ az 1 %-os jövedelemadó fizetésére kötelezetteknekél annak az adónak az alapja, valamint a táppénz,

b/ a munkaviszonyon kívüliek jövedelemadójának fizetésére kötelezetteknekél a jövedelemadó alapjának a pénzügyminiszter által megállapított része,

c/ az általános jövedelemadó fizetésére kötelezetteknekél az általános jövedelemadó alapja,

d/ a termelészövetkezetek és a III. típusú termelészövetkezeti csoportok tagjainál a munkaegység szerint járó részesedés.

e/ az általános szabályoktól eltérően adóztatott munkaközösségi

/továbbiakban: munkaközösség/ tagoknál a munkaközösségtől élvezett részesedés.

6. §.

Az adó mérvé: az adóalap 4 %-a, illetőleg a háztartási alkalmazottaknál havi 15 forint.

7. §.

/1/ Az adót az 1 %-os jövedelemadóval, illetőleg a munkaviszonyon kívüliek jövedelemadójával együtt kell levonni és befizetni.

/2/ A termelészövetkezet /csoport/ tagjaitól, továbbá a munkaközösségi tagoktól, valamint a háztartási alkalmazottaktól járó adót a részesedés, illetőleg a munkabér kifizetésekor kell levonni.

/3/ A levont adót

a/ a termelészövetkezeti /csoport/ tagok részesedése után a részesedés kifizetését követő hónap 5. napjáig,

b/ a munkaközösségi tagoknak a hónap 15. napjáig kifizetett részesedése után a hónap 20. napjáig, a hónap 16. napjától a hónap végéig kifizetett részesedés után a következő hónap 5. napjáig.

c/ a háztartási alkalmazottak munkabére után pedig a hónap 15. napjáig kell befizetni és pedig a termelészövetkezet /csoport/, a munkaközösség székhelye, illetőleg a munkáltató lakóhelye szerint illetékes járási /városi, városi kerületi/ tanács vb. pénzügyi osztályának egyenesadó-beszédési számlájára.

8. §.

Állami, valamint társadalombiztosítási szervnél a számfejtőhely vezetője és a számfejtéssel megbízott személy, állami /tanácsi/ vállalatnál a

vállalat igazgatója és a főkönyvelő, kisipari szövetkezetnél az ügyvezető és a könyvelő, termelőszövetkezetnél /csoportnál/ az elnök és a pénztáros, munkaközösségnél az elnök és a pénztáros együttesen, háztartási alkalmazottnál a munkáltató felelős az adó levonásáért és befizetéséért.

9. §.

Az általános jövedelemadó fizetésére kötelezettek terhére a gyermektelenk adóját az általános jövedelemadóval együtt az illetékes járási /városi, városi kerületi/ tanács vb. pénzügyi osztálya veti ki. A kivetett adóról az adózót az általános jövedelemadóval együtt kell értesíteni.

10. §.

/1/ A gyermektelenek adójának fizetésére nem köteles személyek /1-3. §/ - az alábbi /2/ bekezdésben említettek kivételével - ezt a körülményt, a jogalap közlésével, a rendelet hatálybalépésétől számított nyolc napon belül kötelesek bejelenteni az adó levonására kötelezett szervhez /vállalathoz, személyhez/. Ha a munkabérhez /részesedéshez, térítéshez, díjhoz/ az igény későbbi időpontban következik be, a bejelentést az első kifizetést megelőzően kell megtenni. Abban az esetben pedig, ha az adókötelezettség az előbbieken említett bejelentést követő időben bármely oknál fogva beáll, az adózó az adókötelezettség beálltát - attól számított nyolc napon belül - bejelenteni köteles. A bejelentés helyességéért a bejelentő büntetőjogilag felelős.

/2/ Az általános jövedelemadó fizetésére kötelezettek a gyermektelenek adója alól mentesülésre vonatkozó igényüket az általános jövedelemadó bevallásukban, ha pedig

a bevallásukat már benyújtották, a vagy annak beadására nem kötelesek, külön kötelesek ezt március hó 31. napjáig - büntetőjogi felelősség mellett - az általános jövedelemadó kivetésére illetékes járási /városi, városi kerületi/ tanács vb. pénzügyi osztályához bejelenteni.

/3/ Az előző bekezdésekben említett bejelentés késedelmes megtétele esetében csak a késedelmes bejelentést követő hónap első napjától kezdve szabad az adó levonását mellőzni, illetőleg az adót törölni.

11. §.

Az adó jogossága és mérve ellen a levonástól, illetőleg a kivetésről szóló értesítés /9. §/ kézbesítésétől számított 15 napon belül a megyei /Budapest városi/ tanács vb. pénzügyi osztályához lehet fellebbezni.

12. §.

Pénzügyi bűncselekményt követ el, aki abból a célból, hogy az adó alól mentesüljön valótlan bejelentést tesz, valamint az adó levonásáért felelős személy is, ha az adót nem vonja le, vagy a levont adót - felhívás ellenére - nyolc napon belül nem fizeti be.

13. §.

Ezt a rendeletet az 1953. évi március hó 1. napjától kezdve kifizetésre kerülő munkabérekre, részesedésekre, térítésekre és díjakra, továbbá az 1953. évi általános jövedelemadó kivetésénél kell első ízben alkalmazni.

Rákosi Matyás s. k., a Minisztertanács elnöke.

Hirdetmény.

90/1953 SzL-SzJ.

Pályázati hirdet-
mény.

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete pályázatot hirdet az Intézet Radio-lógiai Osztályának osztályvezetői állására.

Az állás elnyeréséhez megfelelő tudományos képesítés és működés igazolása szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

- 1./ a pályázó tudományos képesítésére vonatkozó okiratokat,
- 2./ a pályázó eddigi működésének igazolását,
- 3./ a pályázó tudományos dolgozatainak felsorolását és külön le-nyomatait,
- 4./ Önéletrajzot.

A pályázatot a Központi Fizikai Kutató Intézet /Budapest, XI. Ker. Budafoki ut 10. sz./ igazgatójához legkésőbb 1953 március hó 15.-ig kell benyújtani.

Kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt.

A kinevezett osztályvezető besorolási illetménye tekintetében a 204/1951/XII.2./ M.T.sz. rendelet 7. sz. melléklete /IX. B. fejezet szerint történik.

Budapest, 1953. február hó 10.

Dr.Kovács István s.k.
igazgató

-o-

A k a d é m i a i   K ö z l ö n y

A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja

Megjelenik: minden hó 1.-én és
15.-én

Felelős szerkesztő: Juhász István
K i a d j a:

A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala, Budapest, V., Nádor u.12.

AKADÉMIAI KIADÓ

Budapest, V. Alkotmány u. 21.

F.: Mestyán János

Rota 50/499/b.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor-szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y:
1.	Személyi ügyek.		
2.	1.006/1953 /III.1./Mt.h.	Mt.határozat	"Jászaki Mari" díj alapításáról.
3.	1.007/1953 /III.1./Mt.h.	Mt.határozat	Az építőipari szövetkezetek feladatkörének és működésének megállapításáról.
4.	1.008/1953 /III.1./Mt.h.	Mt.határozat	Az Ujítókiállításon közszemlére kitett találmányok, továbbá minták és védjegyek időleges oltalmáról.
5.	129/1953	Hirdetmény.	Pályázati hirdetmény.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 év február hó 21.-től kezdődően-
Fanó Sándort tudományos munkatársá-
a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi In-
tézetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője -1953 év február hó
16.-től kezdődően,

Kovács Emmát gyors- és gépirónak,
a Magyar Tudományos Akadémia hivatalá-
hoz kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasá-
gi főcsoportvezetője -1953 év február
hó 23.-től kezdődően-

Csath Bélát tul. munkaerővé,
1953 év február hó 16.-től kezdődően
Sólyom Imrét tud.főmunkaerővé,
1953 év február hó 18.-től kezdődően
Németh Valériát önálló könyvelővé
-1953 év február hó 1.-től kezdődően
Nagyjános Mihályt gyors- és gép-
irónak,
a MTA Alkalmazott Matematikai Intézeté-
hez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője -1953 év február hó
12.-től kezdődően

Barsányi Györgynét hiv.segédnek
a MTA Közgazdasági Dokumentációs köz-
pontjához kinevezte.

Fegyelmi büntetés.

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője,

Pallós Dömötör gépkocsivezetőt a munkafegyelem és a szocialista munkaerkölcs megsértése miatt 300.- Ft pénzbüntetésre büntette.

Jogszabályok.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.006/1953./III.1./sz. határozata

"Jászai Mari -díj" alapításáról

1. A Minisztertanács elhatározta a szocialista realista színjátszás fejlődését szolgáló színészek, filmszínészek, színpadi- és filmrendezők kitüntetésére "Jászai Mari-díj" elnevezéssel színművészeti díj alapítását.

2. Az 1. pontban meghatározott célból minden évben április 4.-én, felszabadulásunk évfordulóján - első ízben 1953. április 4.-én - az előző év folyamán elért kiváló színészi, színpadi, illetőleg filmrendezői teljesítmények jutalmazására négy darab 6.000 forintos és hat darab 3.000 forintos "Jászai Mari-díj" osztható ki.

3. A "Jászai Mari-díj"-akat csak akkor lehet kiadni, ha azokra megfelelő számú és minden tekintetben érdemes jelölt van.

4. A "Jászai Mari-díj" odaitéléséről - a Színház- és Filmművészeti Szövetség meghallgatása után - a népművelési miniszter dönt.

5. A "Jászai Mari-díj" költségeit a Népművelési Minisztérium költségvetésében kell előirányozni.

6. A jelen határozat végrehajtásáról a népművelési miniszter gondoskodik.

Rakosi Mátyás s.k., a Minisztertanács elnöke.

-o-

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.007/1953./III.1./számu határozata

az építőipari szövetkezetek feladatkörének és működésének megállapításáról.

1. Az építőipari szövetkezeteket Budapesten 1953. évi június hó 1. napjáig - a helyi ipar minisztere és az építésügyi miniszter által megállapítandó egyes nagyobb városokban pedig folyamatosan - szakosítani kell:

- a/ épületkarbantartó szövetkezetekre,
- b/ építőipari szövetkezetekre.

2. Az épületkarbantartó szövetkezetek feladatkörébe tartoznak:

- a/ a magán és közületi lakások és egyéb kommunális épületek karbantartása;
- a szakipari és szerelőipari javítási munkák;
- b/ közületek /államhatalmi és államigazgatási szervek, ezek intézetei és intézményei/, szövetkezetek és a lakosság tulajdonában lévő épületek tatarozása, kisebb átalakítása, 30.000 forint értékhatáron belül.

3. Az építőipari szövetkezetek /1. bekezdés b/. pont/ feladatkörébe az alábbi építkezések végrehajtása tartozik:

- a/ a lakosság részére családi házak építése;
- b/ a bányászok családi házainak építése;
- c/ beruházási építkezések közül a mezőgazdasági és kisipari termelőszövetke-

zetek építkezései az alábbiak szerint:

építkezésenként:

30.000 Ft értékhatárig külön engedély nélkül,

150.000 Ft értékhatárig az illetékes megyei /budapesti városi/ tanács végrehajtóbizottsága elnökének engedélyével,

250.000 Ft értékhatárig az illetékes megyei /budapesti városi/ tanács végrehajtóbizottsága engedélyével;

d/ egyéb közületi építkezések a megyei /budapesti városi/ tanács végrehajtóbizottságának jelölése alapján, legfeljebb 50.000 Ft értékhatárig. A tanácsok által kijelölt építkezéseket a szövetkezetek kötelesek végrehajtani;

e/ ha az építőipari szövetkezetek működési területén épületkarbantartó szövetkezet nincs, az épületkarbantartó szövetkezetek feladatkörébe utalt munkák elvégzése.

4. A 3. bekezdésben foglalt értékhatár megállapítás érvényteleníti az 55/1952. /VI. 28./ M.T. számú rendeletnek jelen határozattal ellentétes intézkedéseit.

Rákosi Mátyás s.k., a Minisztertanács elnöke.

-o-

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.008/1953. /III. 1./ számú határozata

az Ujítókiállításon közszemlére kitett találmányok, továbbá minták és védjegyek időleges oltalmáról.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa és az Országos Találmányi Hivatal által Budapesten 1953. évi március hó 28. és május hó 3. napja között rendezendő III. Országos Ujítókiállításon

közszemlére kiállított találmányok és minták, továbbá az ott kiállított tárgyakon alkalmazott védjegyek az 1911. évi XI. törvényben biztosított időleges oltalomban részesülnek.

Rákosi Mátyás s.k., a Minisztertanács elnöke.

129/1953/SzL-SzJ.

P á l y á z a t i h i r d e t - m é n y.

A Magyar Tudományos Akadémia Biokémiai Intézete pályázatot hirdet az Intézet Izom- és idegműködés biokémia Osztályának osztályvezetői állására.

Az állás elnyeréséhez megfelelő tudományos képesítés és működés igazolása szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

- 1./ a pályázó tudományos képesítésére vonatkozó okiratokat,
- 2./ a pályázó eddigi működésének igazolását,
- 3./ a pályázó tudományos dolgozatainak felsorolását és külön lenyomatait.
- 4./ önéletrajzot.

A pályázatot a Biokémiai Intézet /Budapest, IX., Gyáli ut 2-4.sz./ igazgatójához legkésőbb 1953 év március hó 31. napjáig kell benyújtani.

A kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt.

A kinevezett osztályvezető besorolása illetménye tekintetében a 204/1951/XII.2./ M.T.sz.rendelet 7 sz. melléklete /IX.B. fejezet/ szerint történik.

Budapest, 1953. február hó 24.

dr.Szörényi Imre s.k.
igazgató

A k a d é m i a i   K ö z l ö n y

A Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja

Megjelenik: minden hó 1.-én és 15.-én.

Felelős szerkesztő: Juhász István.
K i a d j a

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala, Budapest, V., Nádor utca 12.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Személyi ügyek.	
2.	1.012/1953. III.16/ Mt.h.	Mt.határozat	A "Kossuth-díj" diszjelvényére vonatkozó egyes rendelkezések módosítása.
3.	1.014/1953./III.16/ Mt.h.	Mt.határozat	Husvét hétfőjének rendes munkanappá nyilvánítása.
4.	3.420-7/1953 P.M.	Utasítás	A gyermektelenek adójáról szóló 8/1953./II.8./M.T.sz. rendelet végrehajtása.
5.	Titk.141/ SzL-SzL/1953.	Körrendelet	A tulóra, valamint a heti pihenő napon és munkaszüneti napon végezhető munka szabályozása tárgyában kibocsátott 28/1953.sz. elnöki utasítás kiegészítése, illetőleg végrehajtásának módosítása.

Személyi ügyek

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év március hó 1.-től kezdődően-
Dudich Endrét

a MTA Tihanyi Biológiai Kutató Intézet igazgatójává kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke -1953
év március hó 1.-től kezdődően-
Ferenczi Gézát

a MTA Nyelvtudományi Intézetéhez tudományos s. munkatárssá kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év március hó 1.-től kezdődően-
Lantos Vilmosnét

a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez adminisztrációs osztályvezetőnek kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -1953 év március hó 1.-től kezdődően-,

Hidvégi Istvánt revizornak -1953 év március hó 10.-től kezdődően-

Ohodniczky Pálnét telefonkezelőnek a Magyar Tudományos Akadémia Hivatlához kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -1953 év február hó 20.-től kezdődően-,

Pusztay Évát önálló könyvelőnek a MTA Vácrátóti Botanikai Kutató Intézetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -1953 év március hó 1.-től kezdődően

Ács Tamásnét gyors- és gépipőrnak a Magyar Tudományos Akadémia Alkalmazott Matematikai Intézetéhez kinevezte

-o-

Jogszabályok.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.012/1953./III.16./ számú határozata

a "Kossuth-díj" díszjelményére vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról.

A "Kossuth-díj" adományozására vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról szóló 1953:1 tvr. 1. §-a, illetőleg az említett törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 4/1953. /I. 18./ M.T. számú rendelet 6. §-a alapján a Minisztertanács az alábbi határozatot hozta:

1. Az 50.000 forintos "Kossuth-díj" jel egyénileg, vagy csoporttagként jutalmazott személy a "Kossuth-díj" csil-

laggal ékesített arany díszjelményének a 30.000 forintos "Kossuth-díj"-jal egyénileg, vagy csoporttagként jutalmazott személy a "Kossuth-díj" arany díszjelményének, a 20.000 forintos "Kossuth-díj"-jal egyénileg, vagy csoporttagként jutalmazott személy a "Kossuth-díj" ezüst díszjelményének, a 10.000 forintos "Kossuth-díj"-jal egyénileg, vagy csoporttagként jutalmazott személy pedig a "Kossuth-díj" bronz díszjelményének viselésére jogosult.

2. A "Kossuth-díj" bronz díszjelménye 22 mm átmérőjű, teljes egészében bronzból készült, domborított levelekből álló, felül nyitott, koszoruba hajló két babérág, amelynek szarát alul pirosra zománcozott szalag fogja össze. Az ezüst, arany és csillaggal ékesített arany díszjelmény változatlan marad.

3. A jelen határozat hatálybalépése előtt "Kossuth-díj" jel jutalmazott személyek, illetőleg csoporttagok díszjelményüket megtartják.

4. A 19/1951. /I. 20./ M.T. számú rendelet 9. §-ának /2/ bekezdése hatályát veszti.

Rakosi Mátyás s.k., a Minisztertanács elnöke.

-o-

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.014/1953. /III. 16./ számú határozata

husvét hétfőjének rendes munkanappá nyilvánításáról.

Számos üzem dolgozójának kérelmére a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa husvét hétfőjét, amely eddig nem fizetett munkaszüneti nap volt, rendes munkanappá nyilvánítja

Gerő Ernő s.k., a Minisztertanács elnökének helyettese.

A Pénzügyminiszter 3.420-7/1953. P.M.

utasítása

A gyermektelenek adójáról

szóló 8/1953./II.8./ M.T. számú rendelet végrehajtásáról.

A gyermektelenek adójáról szóló 8/1953./II.8./ M.T. számú rendelet /a továbbiakban: R./ egyöntetű végrehajtásának biztosítása érdekében a következőket rendeltem:

A R. 1. §-ához:

1. Gyermektelenek adóját az egyéb feltételek /20. életév betöltése, gyermektelenség/ fennforgása esetében sem köteles fizetni az a személy, aki a R. 5. §-ának a/-c/ pontjaiban említett valamelyik adó fizetésére nincsen kötelezve, illetőleg a d/-e/ pontokban felsorolt jövedelemforrásokból nincsen jövedelme /pl. a nyugdíjas, a kegydíjas/.

2. Az olyan személyek, akik gyermeküket örökbeadták és nincsen több vérszerinti élő gyermekük, az adó fizetésére kötelesek.

3. A vérszerinti gyermekkel egy tekintet alá esik a mostohagyermek is, feltéve hogy a mostohaszülő és a vérszerinti szülő házasságban együtt élnek. Nem lehet ezt a szabályt alkalmazni, ha a mostoha szülő és a vérszerinti szülő házasság kötésekor a mostohagyermek tizennyolcadik életévét már betöltötte.

4. A gyermektelenek adójának fizetésére köteles az a vérszerinti szülő, aki helyett - a 3. pontban foglaltak értelmében - a helyébe lépő mostohaszülő mentesül az adó fizetése alól.

A R. 3. §-ához:

1. Mentések az adó alól a Néphadsereg és az Államvédelmi Hatóság olyan tagjai, akik akár tényleges, akár tartalékos szolgálat teljesítése alatt zsoldilletényt

kapnak és ezek felelősei. Ilyen esetben az adókötelezettség a bevonulás napját követő hó 1. napjától a leszerelést követő hó 1. napjáig szünetel.

2. Azok az egyházi személyek, akik nem köthetnek házasságot, mentesek az adó alól.

3. Az egyetemi /főiskolai/ tanulmányokat folytatók közül csak azok mentesek az adó alól, akik az egyetem /főiskola/ nappali tagozatán folytatják tanulmányaikat.

4. Ha az adó alóli mentesség igazolása külföldről beszerezhető okmányok miatt nehézségekbe ütközik, az érdekelt személy az adó levonására kötelezett szervnél, illetőleg az adókiadásra illetékes járási pénzügyi osztálynál büntetőjogi felelősség mellett a mentességi körülményekre személyes nyilatkozatot tehet. Az ilyen nyilatkozatot az adómentesítés szempontjából el kell fogadni.

A R. 5. §-ához:

A munkaviszonyon kívüliek jövedelemadójának fizetésére kötelezetteknek a gyermektelenek adójának alapja a jövedelemadóalap 50 %-a.

A R. 7. §-ához:

1. A táppénzből a gyermektelenek adóját az SZTK helyi szervei, illetőleg az üzemi és közszolgálati kifizetőhelyek kötelesek levonni.

2. Az SZTK helyi szervei a hónap 10. napjáig kifizetett táppénzek után levont adót a hónap 15. napjáig a hónap 11. napjától a hónap 20. napjáig kifizetett táppénzek után levont adót a hónap 25. napjáig és végül a hónap 21. napjától a hónap végéig kifizetett táppénzekből levont adót a következő hónap 5. napjáig kötelesek átutalni Budapesten az V. kerületi tanács vb. pénzügyi osztálya, vidéken pedig a területileg illetékes járási tanács vb. pénzügyi osztálya egyenesadó beszédési számlájára.

3. Az üzemi és közszolgálati kifizetőhelyek a táppénzből levont adót a bérből levont adókkal együtt kötelesek - adónemenként részletezve - átutalni.

4. A közszolgálati kifizetőhelyek a betegség stb. alkalmával kifizetésre kerülő munkabérmányadot a betegség stb. napjaira ki nem fizetett munkabér 4 % ával növelt összegben kötelesek kifizetni, mert egyfelől a munkabér számfejtésekor a gyermektelenek adóját már levonták, másfelől az a táppénzből is levonásra kerül.

5. A háztartási alkalmazottak munkabéréből levont és a munkáltató által befizetett havi 15 Ft. adót nem az összevontan kezelt adók főkönyvében, hanem a levonásos adók kartonján /2314 rakt. számú nyomtatvány./ kell nyilvántartani és könyvelni.

A R. 9. §-ához:

Az általános jövedelemadóval együtt történő kivételes esetben a gyermektelenek adóját is a családfő terhére kell kivetni. A fizetési kötelezettség megállapításánál tehát kizárólag a családfő személyi körülményeit kell figyelembe venni.

A R. 13. §-ához:

1. Az adót először az 1953 évi március hóra kifizetett munkabérek, részesedések, térítések és díjak után kell fizetni.

2. Ha a táppénz-igény 1953 évi március hó 1. napjáig nyílt meg és a táppénzre jogosult 1953 évi március hó 10.-ig felgyógyul, a kifizetésre kerülő táppénzből az adót nem kell levonni.

3. Ha a táppénz-segélyezés 1953.évi március hó 1. napja előtt kezdődött és 1953. évi március hó 10. napját követő időre is átnyúlik, a gyermektelenek adóját az 1953. évi március hó 11. napja után kifizetésre kerülő táppénzből 1953. évi március hó 1. napjáig viaszmenően

kell levonni.

Budapest, 1953 március 4.

Olt Károly s.k.
pénzügyminiszter.

Titk.141/SzL-SzJ/1953.

K ö r r e n d e l e t

a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények részére.

Tárgy: A tulóra, valamint a heti pihenőnapon és munkaszüneti napon végezhető munka szabályozása tárgyában kibocsájtott 28/1953.sz. elnöki utasítás kiegészítése, illetőleg végrehajtásának módosítása.

A tulóra, valamint a heti pihenőnapon és munkaszüneti napon végezhető munka szabályozása tárgyában kibocsájtott 28/1953.sz. elnöki utasításban /megjelent: Akadémiai Közlöny 2. számában; 1953. január 15.-én/ foglaltak az alábbiak szerint módosulnak, illetőleg egészülnek ki:

- 1./ Havi nyolc óras tulórakereten belül tulórakeret megállapítását és engedélyezését az Akadémiától külön nem kell kérni. Az intézmények vezetői ezen tulórakereten belül tulórárt csak a hivatali, /vállalati/ szakszervezeti szerv előzetes hozzájárulásával és az 1.044/1952./XI. 2./sz.M.T.határozat vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott esetekben, de meguk rendelhetnek el.
- 2./ Az Akadémia elnöke a megengedett tulórák számát kivételes esetben és személy szerinti indokolás alapján az érdekelt intézmény és szakszervezeti szerv közös kérésére személyenként havi 12 órára felemlheti. A megengedett tulóra

felemelését minden esetben az Akadémiától előzetesen kell kérni. A felemelés legfeljebb egy negyedévig tarthat.

A tulóra felemelésére vonatkozó előterjesztést az Akadémia Terv- és Üzemgazdasági Osztályához kell beküldeni, az osztály bírálja felül a felemelés indokoltságát és az elnök által átruházott hatáskörében dönt az engedély megadása tekintetében.

Külön felhívom figyelmét, hogy a 8, illetőleg engedélyezés esetén havi 12 órás keret terhére elrendelt és ténylegesen teljesített tulórázást, illetőleg a tulóra felhasználását havonta a tárgyhónapot követő

hó 5.-ig az Akadémia Terv- és Üzemgazdasági Osztálya felé jeleníteni kell. Ez a jelentés még nemleges esetben is megteendő.

A tulóra, valamint a heti pihenőnapok és munkaszüneti napok szabályozása tekintetében egyébként az e tárgyban kibocsátott 1.044/1952./ XI.2./M.t.határozat, illetőleg az ennek végrehajtása tárgyában kibocsátott 28/1953.sz. elnöki utasításban foglaltak az irányadók.

Budapest, 1953 március hó 16.

Biacsi Imre sk.
gazdasági főcsoportvezető.

A k a d é m i a i   K ö z l ö n y

A Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja

Megjelenik: minden hó 1.-én és 15.-én.

Felelős szerkesztő: Juhász István.

K i a d j a

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala, Budapest, V., Nádor utca 12.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

T A R T A L O M:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.	Személyi ügyek.		
2.	1953.évi IV. törvény	Törvény	A Magyar Népköztársaság Alkot- mánya 24.§-a új szövegének meg- állapításáról.
3.	1953.évi V. törvény	Törvény	Egyes kitüntetések alapításáról.
4.	1.020/1953/ /III.24./Mt.h.	Mt.határo- zat	A Közületi Gépjármű Csoport meg- szüntetéséről.
5.	10/1953/III. 24/M.T.	Rendelet	Az Országos Munkabér Bizottság megszüntetéséről.
6.	Titk.176/SzL- SzJ/ 1953.	Körrende- let	Munkakörök elhatárolása és a ter- vezés dolgozóinak szakmai képe- sitése.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia el-
nöke -1953 év március hó 15.-
től kezdődően -

Szigeti Mihályt előadóvá

a Magyar Tudományos Akadémia Hi-
vatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia el-
nöke - 1953 év március hó 10.-
től kezdődően -

Stoll Bélát tud.kutatónak

a MTA Irodalomtörténeti Dokumen-

tációs Központjához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia el-
nöke - 1953 év március hó 16.-
től kezdődően -

Bokor Imrénét tud.s.munka-
társnak

a MTA Nyelvtudományi Intézeté-
hez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
elnöke - 1953 év március hó 1-
től kezdődően

Pongréc Lászlót főelőadóknak,
Becht Katalint előadóknak,

Király Miklóst előadónak,
Károlyi Józsefnét előadónak,
Rostás Lászlónét előadónak,
Kende Ferikét előadónak

a MTA Közgazdasági Dokumentációs
Központjához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia el-
nöke - 1953 év március hó 16.-
tól kezdődően

Nyireő Istvánt könyvtárossá
a MTA Földrajzi Kutató Csoport-
jához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia el-
nöke - 1953 március hó 17.-től
kezdődően

Horváth Máriát s.könyvtárossá
a MTA Méréstechnikai és Műszer-
ügyi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 év március hó 23.-től
kezdődően -

Cenegál Imrénét irodakezelő-
nek,
Mihály Istvánt gyors- és
gépirónak

a Magyar Tudományos Akadémia Hi-
vatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője -
1953 év március hó 1.-től kezdő-
dően -

Klein Editet gyors- és gépiró-
nak,
Rendes Mária s. előadónak

a MTA Közgazdasági Dokumentációs
Központjához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 március hó 20.-től kezdő-

dően -

Szücs Mártát gyors- gépiró-
nak,

a MTA Történettudományi Intéze-
téhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője -
1953 év március hó 20.-tól kez-
dődően -

Varga Józsefnét tud.főmunka-
erőnek,

- 1953 év március hó 24.-től
kezdődően

Szikora Ferencnét gyors- és
gépirónőnek

a MTA Alkalmazott Matematikai
Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője -
1953 év március hó 22.-től kez-
dődően

Szabó Géznét adminisztrá-
tornak

a MTA Méréstechnikai és Műszer-
ügyi Intézetéhez kinevezte.

Rendbirság.

A Magyar Tudományos Akadémia
szervezési főcsoportvezetője

Szegedi József főmérnököt
hivatali mulasztás miatt 150.-
Ft. rendbirsággal büntette.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia
gazdasági főcsoportvezetője hi-
vatali szabálytalanság és mu-
lasztás miatt

Jenőfi Lőrinc gk.előadót 50.-Ft.

Arató Edéné s. előadót 30,-
Ft.
rendbirsággal büntette.

Jogszabályok.

1953. évi IV. törvény

A Magyar Népköztársaság Alkotmánya 24. §-a új szövegének megállapításáról.

1. §. Az országgyűlés a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által az Alkotmány 20 §-ának /5/ bekezdése értelmében bemutatott, az új minisztériumok felállításáról szóló 1952. évi 21. számú törvényerejű rendeletet tudomásul veszi.

2. §. Az 1. §-nak megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:

"24. §. A Magyar Népköztársaság minisztériumai:

a külügyminisztérium,
a belügyminisztérium,
a honvédelmi minisztérium,
a pénzügyminisztérium,
az igazságügyminisztérium,
az általános gépipari minisztérium,
a kohászati minisztérium,
a közgépipari minisztérium,
a bányászati és energiaügyi minisztérium,
a vegyipari minisztérium,
a könnyűipari minisztérium,
a földművelésügyi minisztérium,
az állami gazdaságok és erdők minisztériuma,
a külkereskedelmi minisztérium,
a belkereskedelmi minisztérium,
az élelmiszeripari miniszté-

rium,
a begyűjtési minisztérium,
az építésügyi minisztérium,
az építőanyagipari minisztérium,
a közlekedésügyi minisztérium,
a postaügyi minisztérium,
a népművelési minisztérium,
a felsőoktatási minisztérium,
a közoktatásügyi minisztérium,
az egészségügyi minisztérium,
a helyi ipar minisztériuma."

Dobi István Szabó Piroska
s.k. s.k.

a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke. a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára.

- 0 -

1953. évi V. törvény

egyes kitüntetések alapításáról.

1. §. A Magyar Népköztársaság érdekeinek szolgálatában és azok elősegítésében, a szocializmus építése terén kimagasló érdemeket szerzett személyek kitüntetésére az Országgyűlés a következő kitüntetéseket alapítja:

I. Polgári személyek részére

1. a Magyar Népköztársaság Érdemrendje,
2. a Munka Vörös Zászló Érdemrendje,
3. Munka Érdemrend,
4. "Szocialista Munkáért" Érdemérem,
5. Munka Érdemérem;

II. Fegyveres testületek tagjai részére

1. a Magyar Népköztársaság Érdemrendje,
2. Vörös Zászló Érdemrend,
3. Vörös Csillag Érdemrend,
4. "Kiváló Szolgálatért" Érdem-

érem,

5. Szolgálati Érdemérem.

1.§. A különösen kiemelkedő rend-
ivüli teljesítmények jutalmazá-
ára az Országgyűlés a Szocia-
ista Munka Hőse kitüntető címet
lapítja. E kitüntető cím adomá-
yozása - az ennek megfelelő jel-
ényen kívül - egyszersmind a
agyar Népköztársaság Érdemrend-
ének adományozásával is jár.

2.§./1/ Az 1.§-ban felsorolt ki-
üntetések közül a Magyar Nép-
köztársaság Érdemrendje és a
Munka Vörös Zászló Érdemrendje
nemcsak egyes személyek, hanem
állalatok, hivatalok, és egyéb
intézmények részére is adományoz-
ható.

2/ A fegyveres testületek tag-
ai részére rendszeresített ér-
emrendekkel kitüntethetők a
fegyveres testületek kimagasló
redményeket felmutató taninté-
zetei és akadémiai is.

3.§. A jelen törvénnyel alapított
kitüntetések és kitüntető cí-
met a minisztertanács javaslatá-
ra a Népköztársaság Elnöki Ta-
ácsa adományozza.

4.§. A "Magyar Népköztársasági Ér-
emrend és Érdemérem", a "Kossuth
rdemrend", a "Magyar Szabadság
rdemrend", a "Magyar Munka Ér-
emrend és Érdemérem", a "Köz-
ársasági Elnök Elismerésének Ko-
zoruja" /arany, ezüst és bronz
okozat/, a "48-as Diszérem" ki-
üntetések a tulajdonosaik to-
ábbra is viselhetik.

5.§. Az 1.§-ban felsorolt kitün-
etések, a 2.§-ban meghatározott
itüntető cím alapszabályát, va-
mint az 1.§-ban és 5.§-ban fel-
orolt kitüntetések viselési sor-
endjét a minisztertanács előter-
esztésére a Népköztársaság Elnö-
i Tanácsa állapítja meg.

7.§./1/ A Népköztársaság Elnö-
ki Tanácsa a kitüntetést meg-
vonhatja attól, aki arra érdemte-
lenné vált.

2/ A büntető és egyéb jogsza-
bályoknak a rendjelekre vonat-
kozó rendelkezéseit a jelen
törvénnyel alapított kitün-
tésekre és kitüntető címre is
alkalmazni kell.

8.§. A jelen törvény hatálybalép-
tével az 1946. évi VIII. törvény,
az 1946. évi XXI. törvény, az
1948. évi XV. törvény, az 1948. é-
vi XVI. törvény, az 1948. évi
XVII. törvény és az 1949. évi 12.
számu törvényerejű rendelet
hatályukat veszítik.

9.§. A jelen törvény 1953. évi
április hó 4. napján lép ha-
tályba.

Dobi István Szabó Piroska
s.k. s.k.

a Népköztársaság a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának Elnöki Tanácsának
elnöke. titkára.

- o -

A Magyar Népköztársaság Mi-
nisztertanácsának 1.020/
/1953./III.24./számu hatá-
rozata

a Közületi Gépjármű Csoport meg-
szüntetéséről.

1. A Közületi Gépjármű Csoport
/továbbiakban: KÖZGÉP/ működését
1953. március 15.-i hatállyal a
Minisztertanács megszüntette.

2. A KÖZGÉP jelenlegi munkakö-
réről 1953. március 15.-i hatály-
lyal a közlekedésügyi minisz-
ter a következő feladatokat ve-
gye át:

a/ a minisztériumok és a Mi -

nisztertanácsnak közvetlenül alárendelt szervek, valamint ezek felügyelete alá tartozó intézmények, vállalatok, üzemek, szervek, szövetkezetek stb. gépjármű üzemi nyilvántartásainak összesítését és elemzését,

b/ az országos gépjárműnyilvántartást,

c/ a minisztérium és a Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelt szervek felügyelete alá tartozó javítóműhelyek és cél-fuvarvállalatok szakfelügyeletével kapcsolatos feladatokat.

3. A belügyminiszter 1953. május 20-i hatállyal vegye át a KÖZGÉP által végzett közúti fuvarozást, valamint a közületi személgépjárművek rendeltetésszerű használatának ellenőrzését és ezeket a feladatokat - figyelemmel a 65/1950./III.2./M.T. számú rendelet 20. §-ának /2/ bekezdésére - a Rendőrség hatáskörébe utalja.

4. A miniszterek és a Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelt szervek vezetői a KÖZGÉP munkaköréből 1953. március 15-i hatállyal a következő feladatokat vegyék át:

- a/ a balesetek vizsgálatát,
- b/ gépjárművek biztonságos és gazdaságos közlekedése érdekében a javítás és karbantartás ellenőrzését,
- c/ a gépjárművek selejtezésére vonatkozó javaslattevélt.

5. A 65/1950./III.2./M.T. számú rendelettel engedélyezett állami tehergépjárművek magáncélú használatát 1953. július 1-ig meg kell szüntetni.

6. A Minisztertanács a KÖZGÉP megszüntetésével a 65/1950./III.2./M.T. számú rendelet 19. §-át, a

20. § /1/ és /3/ bekezdését, valamint a 21. §-t hatályon kívül helyezi.

Gerő Ernő s.k. a Minisztertanács elnökének helyettese.

- o -

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 10/1953./III.24./M.T.sz. rendelete

az Országos Munkabér Bizottság megszüntetéséről.

1. §.

Az Országos Munkabér Bizottság megszűnik; feladatkörét a jövőben a Minisztertanács közvetlenül látja el.

2. §.

Az Országos Munkabér Bizottságról és a kollektív szerződésekről szóló 4.194/1949./VIII.7./Korm.számú rendelet - a büntető rendelkezéseket tartalmazó 26. §. kivételével - hatályát veszti.

Gerő Ernő s.k., a Minisztertanács elnökének helyettese.

- o -

Titk.176/SzL-SzJ/1953

K ö r r e n d e l e t

a Magyar Tudományos Akadémia Hivatala és felügyelete alá tartozó intézményei részére.

Tárgy: Munkakörök elhatárolása és a tervezés dolgozóinak szakmai képzése.

A 8.500-18/1952.0.T.rendelet értelmében a népgazdasági tervezés területén foglalkoztatott

dolgozóknak 1956 év január hó 1.-ig szakmai képesítést kell nyerniök.

A Minisztertanács 1.023/1952 /VIII.2./Mt. határozata 3./pontja alapján a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó népgazdasági tervezés dolgozóinak munkaköri elhatárolásával kapcsolatban - a szakmai képesítés elnyerése céljából - az alábbiakat rendelem:

I. Felsőfoku képesítéshez kötött beosztások.

A Magyar Tudományos Akadémia területén az 1.023/1952/VIII.2./Mt. határozat 3./c.pontja értelmében felsőfoku szakvizsgát tesznek:

- 1./A Magyar Tudományos Akadémia Tervosztályának vezetője és annak helyettese.
- 2./A Magyar Tudományos Akadémia Beruházási Osztályának vezetője és annak helyettese.

II. Középfoku képesítéshez kötött beosztások.

A Magyar Tudományos Akadémia vonatkozásában az 1.023/1952

/VIII.2./ Mt.határozat 3./b pontja értelmében középfoku szakvizsgát tesznek:

- 1./ a Magyar Tudományos Akadémia Tervosztályának beosztott, valamint az Akadémia felügyelete alatt álló intézetek vezető és tervezéssel foglalkozó dolgozói.
- 2./ A Magyar Tudományos Akadémia Beruházási Osztályának beosztott, valamint az Akadémia felügyelete alatt álló intézetek vezető és tervezéssel foglalkozó dolgozói.

Az egyetemek, a főiskolák, a gazdasági és műszaki akadémia és más intézetek oklevelei az Országos Tervhivatal elnöke által kiadott végrehajtási utasításban részletezett képesítésnek felelnek meg, illetőleg azok, akik ezzel rendelkeznek, a végrehajtási utasítás 11.pontja alapján tanfolyam hallgatása nélkül bocsájthatók a megfelelő szakvizsgára.

Budapest, 1953. március hó 31.

Biacsi Imre s.k.
gazdasági főcsoportvezető.

Felvilágosítást ad: Szokira József. MTA Hivatala Terv és Üzemgazdasági Osztály.

A k a d é m i a i K ö z l ö n y
A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja.
Megjelenik: minden hó 1.-én és 15.-én
K i a d j a :
A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala, Budapest, V., Nádor u.12.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor-szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y
1.		Kitüntetések.	
2.		Személyi ügyek.	
3.	182/1953/SzL.- SzJ.	Utasítás	A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása az Akadémia Hivatala és a felügyelete alá tartozó intézmények iratainak megőrzéséről és selejtezéséről.
4.	854/2-2/7/1953	Hirdetmény	Pályázatok meghirdetése.

Kitüntetések.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a magyar tudományos élet és a Magyar Tudományos Akadémia dolgozói közül az alábbiakat részesítette kitüntetésben:

F e j é r Lipót

Kossuth-díjas akadémikusnak, egész élete tudományos munkásságáért és az új matematikus nemzedék nevelése terén kifejtett tevékenységéért a "MUNKA VÖRÖS ZÁSZLÓ ÉRDEMREND"-et;

P a i s Dezső

akadémikusnak, egész élete tudományos munkásságáért, valamint a Nyelv és Irodalomtudományok osz-

tályvezetőségében és a Nyelvtudományi Bizottságban kifejtett kiváló tudományos szervező munkájáért "MUNKA ÉRDEMREND"-et;

B u d ó Ágoston

akadémiai levelező tagnak tudományos munkásságáért és a Fizikus Bizottságban kifejtett lelkiismeretes tudományos szervező munkájáért "MUNKA ÉRDEMREND"-et;

T ö r ó Imre

Kossuth-díjas akadémikusnak, tudományos munkásságáért és az Orvostudományok Osztálya osztálytitkáraként kifejtett kiváló tudományos szervező munkájáért "MUNKA ÉRDEMREND"-et;

S z á d e c z k y - Kardoss
Elemér akadémikusnak tudományos munkásságáért és a békeharc terén kifejtett eredményes munkájáért "MUNKA ÉRDEMREND"-et;

B u z á g h Aladár

akadémikusnak tudományos munkásságáért és az akadémiai Bizottságban kifejtett jó munkájáért "MUNKA ÉRDEMREND"-et;

K o c h Ferenc

intézetvezetőnek /Földrajzi Tudományos Kutató Csoport/ a Csoport munkájának jó megszervezéséért és az ott dolgozó fiatal kutatók nevelése terén kifejtett munkájáért a "SZOCIALISTA MUNKÁÉRT" érdemrendet;

K á n t á s Károly

a műszaki tudományok doktorának tudományos munkásságáért és a geofizikai szakbizottságban kifejtett jó munkájáért a "SZOCIALISTA MUNKÁÉRT" érdemrendet;

L e l l e y János

a mezőgazdasági tudományok kandidátusának a Növénynevelési Állandó Bizottságban kifejtett jó munkájáért a "SZOCIALISTA MUNKÁÉRT" érdemrendet;

P u s k á s Ferenc

az Akadémiai Nyomda igazgatójának a Nyomda munkájának jó megszervezéséért, a terv pontos teljesítéséért és a minőség színvonala emelése terén elért eredményeiért a "SZOCIALISTA MUNKÁÉRT" érdemrendet;

H a j d u Péter

a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete osztályvezetőjének példamutató kutatómunkájáért "MUNKAÉRDEMREND"-et;

G e r s t e n m a y e r Károly

a Magyar Tudományos Akadémia Biokémiai Intézete gazdasági vezető-

jének kiváló gazdaságvezető munkájáért "MUNKA ÉRDEMREND";

B e r n á t h Istvánné

a Magyar Tudományos Akadémia Hivatala személyzeti előadó-jának éveken keresztül végzett lelkiismeretes és példamutató munkájáért "MUNKA ÉRDEMREND"-et adományozott.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953. év április 6.-tól kezdődően

Fischer Tibort tudományos munkatárssá

a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953. év április hó 1.-től kezdődően -

Bajusz Imrénét előadónak,
Varsányi Piroskát gyors- és gépirónak,
Blatt Márkot gk. vezetőnek,

-1953. év április hó 9.-től kezdődően -

Tóth Istvánnét takarítónőnek a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953. év április hó 1.-től kezdődően -

Gyenis Ernőt s. előadónak a MTA Közgazdasági Dokumentációs Központjához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -1953. év április hó 6.-tól kezdődően-

Sugár Erzsébetet gyors- és gépirónak,

- 1953. év április hó 15.-tól kezdődően -

Kósa Bélánét portásnak a MTA Történettudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -1953. év április hó 6.-tól kezdődően-

Tamás Ferencet vez. technikusnak,

- 1953. év április hó 1.-től kezdődően -

Fejéss Istvánt hivatalsegédnek,

- 1953. év április hó 10.-től kezdődően

Üzv. Kamocsa Sndornét takarító nőnek,

a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez kinevezte.

A Magyar Tudományos Akadémia utasítása.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 182/1953/SzL-SzJ. száma

u t a s í t á s a

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala és a felügyelete alá tartozó intézmények iratainak megőrzéséről és selejtezéséről.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának a közületi szervek/vállalatok/ iratainak megőrzése és selejtezése tárgyában

kiadott 185/1951./X.23./M.T.sz. rendelet végrehajtására a következő utasítást adom ki.

1.§.

/1/ A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala és felügyelete alá tartozó intézetek, dokumentációs központok, vállalatok stb./: a továbbiakban: közület /: iratait az azokban történt utolsó érdemi intézkedés keltétől számított öt évig kötelesek megőrizni.

/2/ Az iratoknak ezt és az ettől eltérő őrzési időtartamát az ezen utasítás mellékletét képező I. és II. ügykörjegyzék tartalmazza. Ezekben az ügykörjegyzékekben felsorolt iratokat az ott megállapított ideig kell megőrizni.

/3/ Az ügykörjegyzékekben felsorolt iratok őrzési idejét az Akadémia Hivatalánál a szaktitkárok, illetőleg osztályvezetők, más közületeknél a közület vezetői állapítják meg.

2.§.

/1/ A közületek irattáruknak öt évnél régebbi évfolyamát évenként kötelesek selejtezni.

/2/ Az 1946. évben és az ezt megelőző években keletkezett iratok selejtezését 1953 május hó 1. napjával kell megkezdeni.

/3/ A selejtezést a továbbiakban minden év november 1. napjával kezdődő és a következő év március 1. napjával végződő időszakban kell elvégezni. Ezen selejtezés során azokat az évfolyamu iratokat kell selejtezés alá vonni, amelyeknek őrzési ideje a selejtezés kezdő időpontját megelőző évben járt le.

3.§.

/1/ A selejtezést:
a/ az Akadémia Hivatalában a gazdasági főcsoportvezető

által kijelölt selejtezési felelős irányítja és ellenőrzése alatt a közület dolgozói végzik.

Az Akadémia Hivatalában a selejtezési munkában résztvevőket az előadói ügykörből az illetékes szaktitkár, illetőleg osztályvezető, az iratkezelési ügykörből a gazdasági hivatalvezető javaslatára a selejtezési felelős jelöli ki,

b/az Akadémia felügyelete alá tartozó közületeknél a selejtezést a közület vezetője által kijelölt selejtezési felelős irányítása és ellenőrzése mellett az ügyintézők - és a selejtezési felelős javaslatára - az irodai dolgozók közül kijelölt személyek végzik.

2/Az Akadémia Hivatalában és felügyelete alá tartozó nagyobb létszámú dolgozóval rendelkező közületeknél a selejtezési felelős munkájának támogatására selejtezési bizottságot kell szervezni,

a/a bizottság tagjai az Akadémia Hivatalában:
az ügyintézés irányító osztály /:szaktitkárság:/, a revízió /:ellenőrzési :/ csoport és a gazdasági hivatal egy-egy dolgozója, továbbá a Magyar Munkásmozgalmi Intézet /:V., Alkotmány u.2.:/ és a Levéltárak Országos Központja /: I., Uri u.54-56. :/ részéről kiküldött szakértő,

b/az Akadémia felügyelete alá tartozó közületeknél:
az ügyintézés irányító osztály, adminisztratív /:ellenőrzési:/ és gazdasági osztályok egy-egy dolgozója, továbbá az a/ pontban felsorolt szervek kiküldött szakértői, illetőleg a vidéki székhellyel bíró közületek-

nél a területileg illetékes állami levéltár részéről kiküldött szakértő. A selejtezési bizottság tagjait a közület vezetője bizza meg,

c/amennyiben az Akadémia Hivatalában, valamint a felügyelete alá tartozó közületeknél szervezett selejtezési bizottságba a Magyar Munkásmozgalmi Intézet és a Levéltárak Országos Központja, illetőleg az illetékes állami levéltár megkeresés ellenére sem küldenének ki szakértőt, a selejtezési bizottság nélkülük alakítandó meg.

/3/ Azon közületeknél, ahol a dolgozók csekély létszáma miatt selejtezési bizottság nem alakítható, a selejtezési munka irányítását és ellenőrzését a kijelölt selejtezési felelős köteles elvégezni a Magyar Munkásmozgalmi Intézet kiküldöttjével és az illetékes levéltár által kiküldött szakértő bevonásával.

4.§.

/1/ Az iratselejtezési munkák maradéktalan végrehajtása érdekében a selejtezési felelősök, selejtezési bizottságok, valamint a selejtezés munkájában résztvevő személyek szorosán együttműködni kötelesek 3.§./2/ bekezdés a/ -b/ pontjában megjelölt szervek kiküldött megbizottaival.

/2/ A selejtezés megkezdésének idejét és helyét, valamint annak befejezését öt nappal előbb írásban közölni kell a 3.§./2/ bek. a/ -b/ pontjában feltüntetett szervekkel. A selejtezés megkezdésére vonatkozó bejelentésnél a Magyar Munkásmozgalmi

Intézettel továbbá közölni kell, hogy milyen évfolyamu, kb. milyen mennyiségű iratanyag kerül selejtezésre és azok mely szervnek, illetőleg osztálynak képeuol az iratanyagát.

/3/ A megállapított őrzési időtartam lejártakor sem lehet ki-selejtezni az alábbi iratokat:

a/a közület szervezetére, működésére, fejlődésére és ügykezelésére vonatkozó alapvető fontosságú adatokat tartalmazó iratokat,

b/munkásmozgalmi, politikai, gazdasági, tudományos, történeti vagy művészeti szempontból értékes iratokat,

c/műszaki leírásokat, műszaki gyártási és gyári terveket,

d/az 1867. évben vagy azt megelőző időben keletkezett iratokat,

e/az irattárakban őrzött közlevéltári anyagot képező iratokat,

f/azokat az iratokat, amelyeket I. és II. sz. selejtezési ügykörjegyzék "nem selejtezhető"-nek minősít,

g/az 1848. január 1.-től 1947. december 31.-ig terjedő időszakban keletkezett azokat az iratokat, amelyek a Magyar Munkásmozgalmi Intézet részéről összeállított és jelen utasítás III. sz. ügykörjegyzékében felsorolt szempontoknak megfelelnek. Ezeket az iratokat a selejtezés során ki kell válogatni és elkülöníteni.

/4/ A Magyar Munkásmozgalmi Intézet részére a selejtezési munka folyamán kiválogatott és elkülönített iratokat olyan sorrendben kell összegyűjteni, amint azokat az irattárban őriz-

ték.

/5/ Az összegyűjtött iratokat kísézőjegyzék mellett Budapesten a Magyar Munkásmozgalmi Intézetnek, vidéken a megyei Állami Levéltárban a levéltári vezetőnek kell átadni, aki azt a munkásmozgalmi Intézethez továbbítja. A kísézőjegyzékben emelkedő sorrendben kell feltüntetni az átadásra kiválogatott iratok utolsó iktatószámát, illetőleg ott, ahol az irattározás alapszámok iratkezelés szerint történik, az iratok alapszámát. Azoknál a közületeknél, ahol egyes iratok iktatás nélkül voltak kezelve, az iratok rövid tárgyát kell a jegyzékbe felvenni. A jegyzék három példányban készítendő el.

/6/ A Magyar Munkásmozgalmi Intézet számára kiválogatott iratokat a többi iratoktól elkülönítve lepecsételt ládákban, vagy zsákokban, esetleg csomagokban, zárható szobában, vagy szekrényben kell őrizni. A csomagolásnál különösen gondot kell fordítani arra, hogy az iratok emelkedő számsorrendjében zavar ne keletkezzék. Az iratokat magukban foglaló ládákra, csomagokra stb. fel kell jegyezni, hogy azok melyik közület iratait tartalmazzák.

/7/ A /4/ bekezdésben megjelölt iratokat, valamint a kísézőjegyzéket a selejtezési munkálatok befejezésétől számított két héten belül kell az /5/ bekezdésben megjelölt helyen átadni. A szállításnál figyelemmel kell lenni arra, hogy az iratok az időjárás behatásaitól kárt ne szenvedjenek. A szállítás és az átadás a közület selejtezési felelősének közreműködésével történik.

/8/ A bizalmas és szigorúan bizalmas iratok selejtezését a közület vezetője, vagy az általa megjelölt személy ellenőrzése mellett kizárólag azok kezelője végezheti. A Magyar Munkásmoz-

galmi Intézet és a Levéltár szempontjait a bizalmas és szigorúan bizalmas iratok selejtezésénél is figyelembe kell venni.

/9/ A selejtezés alkalmával minden iratot külön-külön tartalmilag kell átvizsgálni, kivéve azokat, melyeknek őrzési időtartama a selejtezés alkalmával még nem járt le.

/10/ A selejtezési eljárás folyamán az iratok tartalmi elbírálásánál felmerült vita esetén a kiküldött levéltári, illetőleg munkásmozgalmi intézeti szakértő véleményének meghallgatásával a selejtezési felelős, kivételes esetekben a közület vezetője dönt.

/11/ Az irat kiselejtezésének megtörténtét az irattári kezelő könyvben, illetőleg nyilvánváltólapon az irat iktatószáma mellett a "kiselejtezve" szó és a selejtezés évének bejegyzésével kell feltüntetni.

5.§.

/1/ A selejtezés lefolytatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni a selejtezés alá vont irat-sorozatok, a kiselejtezett iratok darabszámát és hozzávetőleges súlyát, a selejtezést végző munkacsoport tagjainak nevét és a munkálatok időtartamát.

A selejtezési jegyzőkönyvet a selejtezési munkacsoport tagjainak aláírása után jóváhagyás céljából a közület vezetőjének kell bemutatni, ezt követően az irattárban kell elhelyezni.

/2/ Azokat az iratokat, melyek jelen utasítás értelmében nem selejtezhetőek ki, a rájuk vonatkozó kezelési könyvekkel, valamint a Magyar Munkásmozgalmi Intézet részére átadott iratjegyzékkel együtt az illetékes levéltárnak kell átadni. Ezen iratok közül azok, amelyek az illetékes közü-

let részére, illetőleg annak további működéséhez szükségessé visszatartandók az illetékes levéltár egyidejű hozzájárulásával.

/3/ A levéltár az előző bekezdésben említett iratanyagot a selejtezés befejezését követő egy éven belül átvenni köteles. Ennek megtörténtéig azt az irattári anyagtól elkülönítve, a levéltári szabályoknak megfelelően rendezett állapotban kell kezelni, illetőleg megőrizni.

/4/ A kiselejtezett iratanyagból kikerülő és újra felhasználható anyagok felhasználásról a közület vezetője gondoskodik.

/5/ A kiselejtezett és fel nem használható iratanyagot a selejtezés jóváhagyása után a területileg illetékes hulladék-papirgyűjtő szervnek kell hatóságilag megállapított áron átadni.

/6/ A bizalmas jelzésű iratokat csak őrölt, vagy zuzott állapotban szabad a hulladékgyűjtő szervnek átadni. Ha erre nincs lehetőség, az iratokat a selejtező közület megbízottjának ellenőrzése mellett, lezárt ládában, vagy zsákokban kell a feldolgozó üzem telepére szállítani és ott a megbízott jelenlétében bezuzni. A szigorúan bizalmas jelzésű iratokat hulladékgyűjtő szervnek átadni nem lehet, azok megsemmisítéséről a kezelő közület köteles gondoskodni.

6.§.

/1/ Jelen utasítás szempontjából iratnak kell tekinteni az iktatmányt és mellékletét, a közületekhez érkezett, vagy annak működése során keletkezett jegyzőkönyvet, feljegyzést, jegyzéket, térképet, térképszerű vázlatot, képábrázolást, műsza-

ki leírást, levelet, okmányt, továbbá az irattári anyag kezeléséhez szükséges segédkönyvet /nyilvántartókönyv, iktatókönyv, lajstromnapló, sorkönyv, mutatókönyv/, valamint a pénz és vagyonkezelés körében keltkezett könyveket, nyilvántartást, leltárt és számadási okmányt.

/2/ A közaléti irattárnak bármely anyaga csak a jelen utasításban szabályozott selejtezés útján semmisíthető meg.

/3/ Az Akadémia felügyelete alá tartozó közületek ellenőrzés céljából kötelesek a selejtezés megkezdéséről és befejezéséről az Akadémia Hivatalának jelentést tenni.

/4/ A kiselejtezett és újból fel nem használható iratanyag érté-

kesítéséből befolyó készpénz felhasználása tekintetében a 185/1951 M.T.sz.rendelet 6.§-a /4/ bek.-ben foglalt rendelkezések az irányadók.

Budapest, 1953. március hó 25.

RUSZNYÁK ISTVÁN s.k.
elnök

Felvilágosítást ad:

Szöllősy László

MTA Hivatala

Telefon:

113-400. /133.sz.mellék/

I.számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének
182/1953. számú utasításához.

Ü g y k ö r j e g y z é k

/Az Akadémia Hivatala és felügyelete alá tartozó intézmények részére, a vállalatok kivételével/

Adatgyűjtés, statisztikai feldolgozás alapjául szolgált kérdőív és jelentés a feldolgozás után . . .	5 év
Adócsok nyilvántartása és fizetési felhívási könyve	5 év
Adóügy	5 év
Alapítványi főkönyv, nyilvántartó könyv, számlakönyvi kivonat és zárószámadás	nem sele
Alapok szabályzat-tervezetei	nem sele
Alkalmazási kérelem, alkalmazás és annak megszüntetése	nem sele
Alrovotekszámolási iverk/1951.év előtti/.	5 év
Alrovat elszámolási iverk /1951.évtől, ha eredeti/	nem sele
Alrovat elszámolási iverk /1951.évtől, ha másolatok/	5 év

Alrovat összesítő	2 év
Anyagigénylés bejelentés	2 év
Anyagkiutalás	2 év
Anyagszerződés kötésekre vonatkozó iratok	5 év
Aspiráns felvétel	nem selejt
Aspiráns felvételével kapcsolatos ügyintézkedések	nem selejt
Aspiránsok kérelme	5 év
Aspiránsok kimutatása	nem selejt
Aspiránsok kiküldetése	5 év
Aspiráns munkaterv	nem selejt
Államkölcsön ügyek /abékekölcsön és tervkölcsön ügyeket lásd külön címszónál is/	nem selejt
Államosítási ügyek	nem selejt
Államsegély	nem selejt
Árajánlat	5 év
Áruhitel-ügy /OKÁ/	32 év
Áthelyezés	nem selejt
Átköltözködési előleg nyilvántartás	5 év
Átminősítés	nem selejt
Átsorolás	nem selejt
Átutaló lap és ennek összesítő jegyzéke	5 év
Belépési engedély	2 év
Belépési nyilatkozat	2 év
Beosztás	nem selejt
Beruházás /költségvetésre és műszaki tervre vonatkozó iratok/	nem selejt
Besorolás /hivatali állásra/ és az ellene irányuló felszólalás	nem selejt
Betegszabadsággal kapcsolatos iratok	2 év
Bevételi főkönyv	nem selejt
Bevételi és kiadási összesítő /sommázat/	nem selejt
Békekölcsön kimutatás	5 év
Békekölcsön napló	10 év
Bérleti szerződés és azzal kapcsolatos egyéb iratok a bérleti viszony megszűnéséről számítva	40 év
Cimadományozás	nem selejt
Cimváltozás	2 év
Családi pótlék	nem selejt
Csekkbetétkönyv és csekkszámla nyitás	5 év
Csekkszámla nyitására vonatkozó levelezés	2 év
DISZ ügyek	nem selejt
Doktori értekezés	nem selejt
Dokumentációs anyag	nem selejt
Egyetemek főiskolák tagozataira vonatkozó ügyek /kivéve a gazdasági ügyeket	nem selejt
Egyetemi állás betöltésére vonatkozó irat	nem selejt
Egyetemek és főiskolai hallgatók létszámára vonatkozó kimutatások	nem selejt
Elbocsátás	nem selejt
Elhelyezése intézetnek intézménynek	nem selejt
Ellátmány	10 év

Ellenőrzés/intézmények folyamatos működésével kapcsolatban/	nem selejt
Előadások kéziratái /sokszorosításai, kivéve a nyomtatványokat/	nem selejt
Előleg nyilvántartási könyv és karton	10 év
Elszámolások lásd: Számadás címszót.	
Előléptetések	nem selejt
Előtervek /tervfeladatok/	nem selejt
Esküminták	nem selejt
Elnevezés megváltoztatása intézetnél, intézmény-nél	nem selejt
Életjáradékkal kapcsolatos iratok	nem selejt
Épületkezelés, épületgondozási ügyek	5 év
Építkezések befejezése, határidő módosítása	10 év
Építkezésekről összefoglaló jelentések és terv-építkezések iratai	nem selejt
Épület átadás	nem selejt
Épületnek és felszerelésnek átengedése	nem selejt
Épület igénybevétel felhasználás kiutalás	nem selejt
Épületek műszaki felül és utóvizsgálata	33 év
Értekezletre vonatkozó iratok a jegyzőkönyvön kívül, amely nem selejtezhető	5 év
Étkezési iratok	5 év
Évi költségvetés összeállítására szükséges adatok bekérése	2 év
Fegyelmi ügyek	nem selejt
Feladási jegyzékek /pósta, póstatakarékpénztár és Nemzeti Banké/	10 év
Felfüggesztés	nem selejt
Felmondás	nem selejt
Felvételre vonatkozó általános intézkedések	nem selejt
Filmfelvételek	nem selejt
Fotokópiák	nem selejt
Fizetési jegyzékek	10 év
Folyóiratok, könyvek, nyomtatványok beszerzése és cserére vonatkozó külföldi levelezés	10 év
Folyóiratcsere nyugtázása	10 év
Fordítási díjak kiutalása	10 év
Fordítások	nem selejt
Főfelügyelet változásával kapcsolatos iratok	nem selejt
Főtitkár által kiadott rendeletek	nem selejt
Főkönyvek	nem selejt
Főkönyvi számlák /kettős könyvvitelnél/	nem selejt
Fűtési ügyek	5 év
Gazdasági ügyvitelre vonatkozó általános jellegű intézkedések	nem selejt
Gépkocsi ügyek	10 év
Gondnoki anyagbeszerzési ügyek	5 év
Hadiszolgálati idő beszámítása	nem selejt
Hagyatékkal, hagyománnyal kapcsolatos ügyek iratai	nem selejt
Házipénztári számfejtések kantonja	2 év
Helykijelölés /építkezéseknél/	nem selejt

Helyettesítés	nem selejt
Helyreállítások /nagyobb méretűek/	nem selejt
Helyreállítások kisebb méretűek	5 év
Hitel- és póthiteligénylés	5 év
Hitelösszesítő	nem selejt
Hitel felhasználási lapok a következő 5 éves tervciklus végétől számítva	5 év
Hitel-igénylési jegyzék	2 év
Hitelkeretváltozás megállapítása, alrovatváltozás, népgazdasági tanácsilés országos tervhivatali közlés és tárcarendelkezés	nem selejt
Hitelnyilvántartás	20 év
Hitelszámlák nyitása	2 év
Hivatalvizsgálati iratok	nem selejt
Idegennyelvű képesítő vizsgára vonatkozó iratok	nem selejt
Illetményadó	5 év
Illetményelőleg	1 év
Illetmények /nem rendszeres prémium, tulóra, pótlékok stb./	5 év
Illetmény-gyűjtőkönyv	nem selejt
Illetmény-lejárati nyilvántartás	10 év
Illetménypanaszok	5 év
Illetményrovancsok	10 év
Illetmény segédkönyv	10 év
Illetmény-számfejtőkarton	nem selejt
Illetmény vonatkozású megjegyzések	2 év
Illetmény-ügyből az illetmény megállapítások	nem selejt
Index /mutató iktató és törzsmutató/	nem selejt
Ingatlan leltár és telekkönyvi ügyek	nem selejt
Ingatlannal kapcsolatos iratok /törzskönyvek, nyilvántartások, térképek, okmányok stb./	nem selejt
Ingatlanok átengedése egyéb célra	10 év
Ingatlanok átruházására vonatkozó véghatározatok	nem selejt
Ingóságok leltára	nem selejt
Inkasszó-megfizések /követelések behajtására megbízás/	10 év
Intézetek pénz és vagyon-kezelésével kapcsolatos jelentések, rendeletek	nem selejt
Intézetek fejlesztése, könyvtárának bővítése	nem selejt
Intézetek fenntartásának felajánlására vonatkozó iratok	nem selejt
Intézmények működésére vonatkozó időszakos jelentések	nem selejt
Jogszabály gyűjtemények	nem selejt
Jogszabály tervezetekre vonatkozó iratok	nem selejt
Jóléti ügyek /üdültetés/	nem selejt
Jutalmak	5 év
Karbantartás, tatározás az átvételről számítva	10 év
Katonai szolgálati kedvezmények	nem selejt
Kérdőívek /kivéve a személyekre vonatkozóakat, amelyek nem selejtezhettek/	3 év
Kézbesítőkönyv	nem selejt
Kiadási alrovatösszesítők	2 év
Kiadási Összesítés /sommázat/	nem selejt
Kiadmányozási jog	40 év

Kiállítások anyagaira jelentés	nem selejt
Kiküldetés nyilvántartása	2 év
Kiküldetések szabályozása	5 év
Kinevezésre vonatkozó iratok	nem selejt
Kitüntetések	nem selejt
Kivételes ellátás	nem selejt
Kongresszusokra vonatkozó fontosabb ügyek i- ratai	nem selejt
Kossuth-díjak	nem selejt
Költségvetések	nem selejt
Költségvetési előmunkálat	2 év
Költségvetési-összesítő	2 év
Költségvetési ügyekben levelezés /hitel, pót- hitel, hitel-előrehozás/	5 év
Könyv /folyóirat/ kölcsönzés elismervény szel- vénye	5 év
Könyvelési lapok	5 év
Könyvrendelés	5 év
Könyvtárak elvi ügyei	nem selejt
/pl. fejlesztése, szervezete/	
Körrendelet gyűjtemények	nem selejt
Köveletés behajtására vonatkozó iratok	nem selejt
KÖZELBIZ kiutalás	nem selejt
Kulturális egyezmények munkaterve	nem selejt
Kulturális egyezmények munkaterveinek értéke- lése, ezekre vonatkozó összesítő jelentések	15 év
Kisajátítás	nem selejt
Külföldi egyetemi hallgatókra vonatkozó iratok	nem selejt
Külföldi tanulmányutakkal kapcsolatos levelezés	nem selejt
Külföldi ösztöndíjasok táborozása	nem selejt
Külföldi tanulmányutak megszervezése, beszámo- lójelentések és költségügyei	10 év
KKülföldre menő, vagy onnan érkező levelek	10 év
Lakáskérelem	5 év
Leltárak	nem selejt
Leltározással kapcsolatos intézkedések	10 év
Letéti nyilvántartások	nem selejt
Letiltási kartonok és nyilvántartások	10 év
Légmentesítési ügyek	nem selejt
Létszámcsökkentés	nem selejt
Létszámmegállapítások /létszámnormák/	nem selejt
Magángyűjtemény elhelyezése közgyűjteményben	nem selejt
Megrendelések /intézmények részére/	5 év
Meghívók	2 év
Mellékjáromások nyilvántartási könyve	10 év
MHK ügyek	nem selejt
Minisztertanácsi ügyek	nem selejt
Minősítési lapok	nem selejt
Magyar Nemzeti Bank kimutatásai /kiadási bevé- teli számlák egyenlegéről/	3 év
MNDSZ ügyek	nem selejt
Munkaidőkezdésmények	nem selejt
Munkaidő szabályozása	nem selejt
Munkabérek szabályozása	nem selejt
Munkakönyvvel kapcsolatos ügyek	nem selejt

Munkamódszer megjavítására vonatkozó ügyek	nem selejtt
Munkatervek iratai	nem selejtt
Munkaversenyek, felajánlások tapasztalatcserék	nem selejtt
Műszaki pótlék	10 év
Műszaki tervek	nem selejtt
Naplók /közigazgatási kettős könyvelési/	nem selejtt
Nyugdíjazás	nem selejtt
Országos akciók ügyei	nem selejtt
OTBA és OTI ügyek	10 év
Ovodák és napköziotthonokba való felvételre vonatkozó intézkedések	nem selejtt
Önéletrajzok	nem selejtt
Összesítő naplók	10 év
Ösztöndíjasok jelentése	nem selejtt
Ösztöndíjkérelem	5 év
Ösztöndíjasok ruhaellátása	nem selejtt
Ösztöndíjakra vonatkozó általános rendelkezés és elvi döntés	nem selejtt
Pályázatok	5 év
Póthitel ügyek	5 év
Póthitelnyilvántartások	2 év
Rangsorolás /lásd: besorolás címszónál/	
Rehabilitáció /joghátrány felülvizsgálata és megszüntetése	nem selejtt
Rendelkezési állományba helyezés	nem selejtt
Rendkívüli munkadíjak /óradíj, stb./ szabályozására vonatkozó iratok	nem selejtt
Ruha-ügyek /szolgálati/	nem selejtt
Sajtóügyek	nem selejtt
Segédkönyvek, kivéve az index címszónál felsoroltakat	10 év
Segélyek megállapítására vonatkozó szabályok	nem selejtt
Selejtezésre vonatkozó iratok	nem selejtt
Sommázatok /kivéve a bevételi és kiadási sommázatokat, amely nem selejtt/	5 év
Statisztikai adatszolgáltatás /feldolgozások/	nem selejtt
Statisztikai ügyekben levelezések	nem selejtt
Státuszrendezési ügyek	nem selejtt
Szabadpályán töltött idő beszámítása és felülvizsgálása	nem selejtt
Szabályrendeletek	nem selejtt
Szakértői vélemények	nem selejtt
Számadási állománykönyv	nem selejtt
Számadás vizsgálattal kapcsolatos iratok	nem selejtt
Számfejtő kartonok	nem selejtt
Számlajegyzék	2 év
Számlakivonatok és mellékletei	5 év
Számlakönyvek	nem selejtt
Számlalapok	nem selejtt
Személyi nyilvántartó törzslap /személyi táblázat/	
Szolgálathalasztások alkalmazással kapcsolatban	nem selejtt
Szolgálati bizonyítványok	nem selejtt
Szolgálati idő rendezése	nem selejtt
Szolgálati lakással kapcsolatos iratok	40 év
Szolgálati utasítások, szabályzatok	nem selejtt

SZTK táppénz és segélyügyek	5 év
Szünnapokkal /hivatali/ kapcsolatos rendelkezések	5 év
Takarékosságra vonatkozó iratok	nem selejt
Telefonhasználatra vonatkozó iratok	2 év
Telekkönyvi ügyek	nem selejt
Terv előirányzat	10 év
Tervhivatali rendeletek, utasítások a következő 5 éves tervciklus végétől számítva	5 év
Tervkölcsönnaplók	10 év
Tervügyekre vonatkozó elvi és műszaki iratok	nem selejt
Tényleges szolgálatba visszahelyezés /reaktiválás és visszatartás/	nem selejt
Téritmények nyilvántartása	10 év
Téritmény ügyek iratai	5 év
Tudományos intézmények ügyei /a felsoroltakon kívül/	nem selejt
Tudományos intézetek ingatlanainak fenntartására, az intézetekbe történő felvételekre, az intézetek fejlesztésére, felszerelésére és készleteik jelentésére vonatkozó iratok	nem selejt
Tudományos Akadémiára vonatkozó iratok /a felsoroltakon kívül/	nem selejt
Tudományos kutatások iratai /tématervek, stb./	nem selejt
Tudományos nemzetközi egyezmények	nem selejt
Tudós és tudományos-pótlék szabályozása	nem selejt
Tulóradijak	5 év
Tüzelőanyagellátás	5 év
Ujitásra és észszerűsítésre vonatkozó iratok	nem selejt
Utalványos ügyiratok	10 év
Utalványos gyűjtők	10 év
Utazási ügyek, vizum, jegy, valuta stb./	5 év
Uti- és költözködési költségek	2 év
Utielőlegek nyilvántartása	2 év
Utiszámla	5 év
Utlevél megszerzésével kapcsolatos levelezés	nem selejt
Utmutató	nem selejt
Üdülői beutalás	1 év
Ügy és személyi beosztás	nem selejt
Ünnepélyek rendezésére vonatkozó általános intézkedések	nem selejt
Vagyonkezelésre vonatkozó általános rendelkezések	nem selejt
Vasuti arcképes igazolványok térítési díjának nyilvántartása	2 év
Vállalkozói követelések kiegyenlítése az átadástól számítva	33 év
Vegyes-döntő- és egyeztető bizottsági ügyek	nem selejt
Végelbánás	nem selejt
Vizsgaidőkre vonatkozó iratok	3 év
Vöröskereszttel kapcsolatos iratok	nem selejt
Zárlati kimutatások	2 év
Zárszámadási jelentések összesítések	nem selejt
Zárolt anyag kiutalása	2 év
Zárolt anyagkészlet meghatározása	20 év

II.számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének
182/1953. számú utasításához.

Vállalatok ügykörjegyzéke.

Adóívek	nem selejt
Adókedvezmény ügyek	10 év
Adósságrendezés	10 év
Adóügyek	5 év
Ajánlások felvételre	5 év
Alapítási iratok	nem selejt
Alkalmazottak részére juttatás	5 év
Anyagbeszerzési levelezés	nem selejt
Anyagkartotékok	5 év
Anyagkimutatás	5 év
Anyagnormák	nem selejt
Árajánlatok	3 év
Árhatósági leiratok	3 év
Árszabályozási adatok	nem selejt
Átvételi elismervények	nem selejt
Balesetekre vonatkozó iratok	5 év
Bankkapcsolatok	nem selejt
Banklevelezés	nem selejt
Betegsegélyezés	5 év
Bérleti szerződések	nem selejt
Bérlisták	5 év
Bérezési adatok	nem selejt
Belépési engedélyek	1 év
Biztosítási kötvények	nem selejt
Biztosítási levelezés	5 év
Bizalmas utasítások	nem selejt
Cégbirósági levelezés	nem selejt
Cégbirósági végzések	nem selejt
Cégjegyzési jogosultság igazolása	nem selejt
Címpéldányok	nem selejt
Darabjegyzék	5 év
Dokumentációs anyag	nem selejt
Döntőbizottsági határozatok	nem selejt
Elbocsátások	5 év
Előkalkulációs iratok	5 év
Energiaszolgáltatási megállapodások	nem selejt
Építési tervek	nem selejt
Építési ügyek	10 év
Fegyelmi ügyek	nem selejt
Felettes hatósággal levelezésből a szervezés- sel, fejlesztéssel kapcsolatos levelezés	nem selejt, a többi 5 év muva
Fizetési bérlista	10 év
Fizetési letiltás	5 év
Folyószámlakönyvek	10 év
Főkönyvek	nem selejt
Fuvarlevelek	5 év
Gépkocsi menetlevél	3 év
Gyártelep rajzok	nem selejt
Határidőnaplók	5 év

Hirdetmények /körlevelek/	nem selejt
Hirlapok	3 év
Hitelszövetkezeti ügyek	1 év
Ingatlan adás-vételi szerződések	nem selejt
Igazgatói rendelkezések	nem selejt
Igazgatói jelentések	nem selejt
Igazgatói levelezés	nem selejt
Illetékügyek	5 év
Illetményadó ügyek	5 év
Ingatlanügyek	10 év
Iktatókönyvek	nem selejt
Jogügyi levelezés	nem selejt
Kalkulációs iratok	nem selejt
Konferenciák anyaga	nem selejt
Kocsikisérői jegyzék	3 év
Könyvelési iratok	10 év
Kölcsönügyek	5 év
Körözüvények	nem selejt
Körrendeletek	nem selejt
Közgyűlési jegyzőkönyvek /eredeti/	nem selejt
Közgyűlési jegyzőkönyvek /nyomtatás/	5 év /1 pld. megtartandó
Közlönyök	10 év
Közmunkaváltás ügyek	5 év
Kollektív szerződések	nem selejt
Kötvények	nem selejt
Külföldi érdekeltség	nem selejt
Külföldi levelezés	nem selejt
Külföldi képviseltek	nem selejt
Lakásügyek	5 év
Leltárak	nem selejt
Levélpapírok használaton kívül	1 év
Megrendelések	5 év
MEO jegyzőkönyvek	nem selejt
Mérlegek	nem selejt
Minisztériumilevelezés /1.felsőhat.lev./	nem selejt
Munkakönyvek	nem selejt
Munkálatok	5 év
Munkanaplók	5 év
Munkaversenyadatok	nem selejt
Munkamozgalmi ügyek	nem selejt
Műszaki leírások	nem selejt
Műszaki levelezés	nem selejt
Nyersanyagnyilvántartás	5 év
Nyomtatványok használaton kívül	1 év
Nyugdíjügyek	nem selejt
Osztályközi levelezés	3 év
OTI jelentések	3 év
Pénztári bizonylatok	10 év
Pénztárkönyvek	10 év
Raktári bizonylatok	3 év
Raktározási adatok	3 év
Részvények	nem selejt
Részvénykönyvek	nem selejt
Segélyezés	5 év

Statisztikai kimutatások	nem selejt
Szabadalmi ügyek	nem selejt
Szabotálásra vonatkozó feljegyzések	nem selejt
Szabványok	nem selejt
Szakértők tanácsadói szerződése	nem selejt
Szakszervezeti levelezés	nem selejt
Szállítólevelek	3 év
Számlák	10 év
Személyzeti kartotékok	nem selejt
Szolgálati bizonyítványok	5 év
Szolgálati szerződések	nem selejt
Tanoncügyek	5 év
Társadalombiztosítási ügyek	5 év
Telekbérletek	nem selejt
Termelési adatok	nem selejt
Tervek /előterv, részletterv, operatív terv, stb./	nem selejt
Tervrajzok	nem selejt
Térképek	nem selejt
Titkári levelezés	nem selejt
Ügyviteli utasítások	nem selejt
Ujitási ügyekből ujitás leírása és a határozat	nem, a töb-
	bi 10 év
Vállalat történetére vonatkozó adatok	nem selejt
Vezetőség magánlevelei	nem selejt
Vizhasználati megállapodások	nem selejt
Viszárújegyek	3 év
Személyi okmányok	nem selejt

- 0 -

III. számú melléklet a Magyar Tudományos Akadémia elnökének
182/1953. számú utasításához.

A Magyar Munkásmozgalmi Intézet részére kiválogatandó iratok.

- 1./ Az 1919. január 1-től 1919. december 31-ig terjedő időben keletkezett iratok.
- 2./ A munkásmozgalomról, parasztmozgalmakról, vagy bármilyen politikai eseményről szóló leírások és jelentések /sztrájk, aratósztrájk, sztrájktörések, kizárások, fekete lista, választások, bérkövetelés, politikai gyűlések, tüntetések, stb./
- 3./ A fasiszta jellegű mozgalmak iratai.
- 4./ Fontosabb, lényegesebb bértárgyalások, tanoncok panaszügyei.
- 5./ GYOSZ-szal, ipartestületekkel vagy más munkáltatói szervezetekkel kapcsolatos politikai vonatkozású levelezések, átiratok.
- 6./ Hadiüzemi parancsnokságok összes iratai.

- 7./ Kinevezéssel, alkalmazással, vagy bármely ügy elintézésével kapcsolatban adott vagy kapott politikai jellemzések.
- 8./ Kitüntetések.
- 9./ Levente ügyek, nemzetőrségi ügyek.
- 10./ Munkások [ipari, mezőgazdasági/ szociális helyzetével foglalkozó iratok /ideértve a munkások elhelyezésére vonatkozó lényegesebb iratokat is, szállás, ellátás, kiköltötés, egészségügy/.
- 11./ Mindennemű munkásmozgalmi vonatkozású, politikai tartalmu könyv, broszúra /ideértve a politikai, munkásmozgalmi kérdésekkel foglalkozó sokszorosított iratokat is/, kivéve a jelenleg is forgalomban lévő könyveket és füzeteket.
- 12./ Politikai tartalmu igazgatói, vezetői bizalmas iratok.
- 13./ Politikai okokból /indokkal/ elrendelt fegyelmi ügyek.
- 14./ Politikai okokból /indoklással/ teljesített vagy elutasított kérelmek /állás, kinevezés, felvétel, elbocsátás stb. ügyben/.
- 15./ Politikai jellegű falragaszok /plakátok/, röpiratok, kéziratok.
- 16./ Rendőrségi, csendőrségi, katonai vagy más karhatalmi szervezetekkel, továbbá szakszervezetekkel, pártokkal, társadalmi szervezetekkel, tömegszervezetekkel, egyházi szervezetekkel kapcsolatos politikai tartalmu levelezések, átiratok.
- 17./ Üzemi Bizottságok iratai.
- 18./ Volt tőkés magánirattárak.

- o -

Helyesbítés.

A munkakörök elhatárolása és a tervezés dolgozóinak szakmai képzése tárgyában kibocsájtott Titk. 176/Sz.L-SzJ/1953 sz. körrendelet /megjelent: Akadémiai Közlöny 7.számában; 1953 április hó 1.-én /II fejezetének 1./ - és 2./ pontja az alábbiak szerint módosul:

- "1./a Magyar Tudományos Akadémia Terve-Osztályára beosztott, valamint az Akadémia felügyelete alatt álló intézetek vezető tervezéssel foglalkozó dolgozói.
- 2./A Magyar Tudományos Akadémia Beruházási Osztályára beosztott, valamint az Akadémia felügyelete alatt álló intézetek vezető tervezéssel foglalkozó dolgozói."

854/2-2/7-1953.

P á l y á z a t i h i r d e t m é n y.

A Budapesti Műszaki Egyetemen megüresedett, illetőleg újonnan szervezett alábbi állások betöltésére pályázatot hirdetnek:

Gépészmérnöki Karon:

Hőerőművek tanszékére	1	egyetemi tanári	
Szocialista ipargazdaságtani tsz.-re	1	" "	/a kinevezés docensi állásra is történhet/
Szerszámgépek tanszékére	1	egyetemi docensi	
	1	" tanári	
Vízierőgépek tanszékére	1	" docensi	
	1	" tanári	/a kinevezés docensi állásra is történhet/
	1	egyetemi docensi	
Ábrázoló geometriai tanszékére	1	" "	
Hőszívítógépek és hűtőgépek tanszékére	1	" "	
Mezőgazdasági gépek tanszékére	1	" "	
Épületgépészeti tanszékére	1	" "	
Répgyártástechnológiai tanszékére	1	" "	
Műszaki mechanika I. tanszékére	1	" "	
Matematika V. tanszékére	1	" "	
Textiltechnológia I. tanszékére	1	" "	
Élelmiszeripari gépek és mezőgazd. iparok tanszékére	1	" "	
Mechanikai technológiai tanszékére	1	" "	
Répraíró tanszékére	1	" "	állásra,

Villamosmérnöki karon:

Műszeripari tanszékére	1	egyetemi tanári	/a kinevezés docensi állásra is történhet/
Mechanikai tanszékére	1	egyetemi tanári	
Élelmiszeripari tervgazdálkodás tanszékére	1	" "	/a kinevezés docensi állásra is történhet/
Levegőtisztosítókészítés tanszékére	1	egyetemi docensi	állásra,

Vegyészmérnöki karon:

Ásvány- és földtani tanszékére	1	egyetemi tanári	
	1	" docensi	
Ásvány- és földtani tanszékére	1	" tanári	
Szerves kémiai technológiai tsz.-re	1	" docensi	
Fizika-kémiai tanszékére	1	" "	
Élelmiszeripari műveletek és gépek tsz.-re	1	" "	
Általános kémiai tanszékére	1	" "	
Élelmiszerkémiai tanszékére	1	" "	állásra.

A kinevezendő tanárok kötelelessége lesz tudomány szakukat minden életévben a Budapesti Egyetem minenkori tanulmányi programjának megfelelően előírt óraszámában és értekezésben előadni, az előadá-

sok anyagát jegyzet-formájában a hallgatóság rendelkezésére bocsátani, a szükséges gyakorlatokat, kollokviumokat és vizsgákat megtartani.
A kinevezendő egyetemi docensek

kötelességét a tanszékvezető tanárok szabják meg.

A betöltendő állások után a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa 1952.X.24-én hozott határozata alapján a K.M. 322-1/1952.sz. utasításában közzétett megfelelő illetmények járnak.

A pályázatokat mellékleteikkel együtt 1953. évi április hó 23.-ig kell az illetékes karok dékánjaihoz /Gépész- és Vegyész Kar: XI., Budafoki-ut 4. közp. ép. I. em., Villamos Kar: XI., Stoczek-u. 2. T. ép. I. em./ benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- 1./ A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.
- 2./ Eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését.
- 3./ Tudományos és oktatómunkájának részletes ismertetését.
- 4./ A pályázó által irt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.
- 5./ A pályázónak tudományos és

oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- 1./ Részletes önéletrajzot 2 példányban.
- 2./ Az oklevelek hiteles másolatát.
- 3./ Születési anyakönyvi kivonatot.
- 4./ A pályázattal kapcsolatban a műszaki Egyetem illetékes dékáni hivatalától beszerzett és pontosan kitöltött kérdőívet.

A pályázatokra vonatkozóan részletes felvilágosítást az illetékes karok dékánjai, ill. a dékáni titkárok adnak munkanapokon a hivatalos órák alatt.

Budapest, 1953. március 31.

Vörös Imre dr. s.k.

a Budapesti Műszaki Egyetem

rektora.

A k a d é m i a i K ö z l ö n y
A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja.

Megjelenik: minden hó 1.-én és
15.-én.

Felelős szerkesztő: Juhász István
K i a d j a:
A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala, Budapest, V. Nádor u. 12.

AKADÉMIAI KIADÓ
/Budapest, V. Alkotmány u. 21./
F.: MESTYÁN JÁNOS
Rcta, 1953/75/749.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor-szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.	Személyi ügyek		
2.	Jutalmazások.		
3.	1953.évi 7.sz. tvr.	Törvényerejű rendelet	Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi és Természettudományk Karának, valamint a budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának megosztásáról
4.	16/1953/IV.2L M.T.	M.T.rendelet	A szakmai gyakorlatra vonatkozó rendelkezések kiegészítéséről.
5.	240/SzL-SzJ/1953.	Hirdetmény	Pályázati felhívás.

Személyi ügyek.

Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 év április hó 15.-ől kezdődően-

Borbényi Istvánt tud.munkássá a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez kinevezte.

- o -

Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év április hó 13.-tól kezdődően -

Komáromi Józsefnét gyors- és gépirónak MTA hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője -1953 év április hó 20.-tól kezdődően- Gál Zoltánnét előadónak, a MTA alkalmazott Matematikai Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év április hó 14.-tól kezdődően Szalay Annát gyors- és gépirónak,

-1953 év április hó 15.-tól kez-

dődően

Várkonyi Lajosnét
szakmunkásnak,

-1953 év április hó 22.-től
kezdődően -

özv. Kovács Kálmánét
takarítónak a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez kinevezte.

Jutalmazások.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Hart József
gépkocsivezetőt

az utóbbi hat hónapon keresztül elért 20 %-on felüli üzemanyag megtakarításért sztahanovista jelvénnel, a Hivatal vezetésé-
ge pedig 500.- Ft. pénzjutalommal jutalmazta.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia szervezési főcsoportvezetője az 1953 év I. negyedében teljesített kiemelkedően jó munkájukért a tudományos osztályok dolgozói közül

dicséretben és pénzjutalomban az alábbiakat részesítette:

Vác István osztályveze- tőt	1.000.- Ft
Katona Ferenc főelő- adót	700.- Ft
Stenczinger László fő- előadót	700.- Ft
D. Nagy Lajos előadót	600.- Ft
Völgyi László mérnököt	600.- Ft
Kürti Istvánné főelő- adót	600.- Ft
Gantner Gyuláné elő- adót	600.- Ft
Hopp Lajos előadót .	600.- Ft
Varga József főelőadót	500.- Ft

Szabolcs Ottó előadót	500.-Ft
Szebenyi Kálmánné gyors-és gépirót . .	300.-Ft
Mestyan Ilona vitairót	300.-Ft
Mészárovs Györgyné gyors- és gépirót . .	300.-Ft
Szigetvári Istvánné s. előadót	300.-Ft

dicséretben
az alábbi dolgozók részesültek:

Fejér Klára osztályvezető,
Zrinszky Lászlóné előadó,
Fábián Noémi gyors- és gépiró,
Balázs János osztályvezető,
Eröss Mária gyors- és gépiró,
Vadai István előadó,
Lengyel Miklósné s. előadó,
Ekés László főmérnök,
Bella Ede főmérnök,
Kiss István előadó,
Bencze Lászlóné gyors- és gép-
iró,
Lukács Károly főelőadó,
Vigh Lajos előadó,

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője, az 1953 év I. negyedében teljesített kiemelkedően jó munkájukért a gazdasági osztályok dolgozói közül

dicséretben és pénzjutalomban az alábbiakat részesítette:

Váry-Szabó Tibor fő- mérnököt	800.-Ft
Horváth Lajos csoport- vezetőt	600.-Ft
Varga Bálint gondnokot	500.-Ft
Karikás József előadót	400.-Ft
Szokira József főelő- adót	400.-Ft
Kozma Róbert gépkocsi- vezetőt	400.-Ft
Kovács II. Lajos szak- munkást	400.-Ft
Trangos Vilmos hivatal-	

sagédet	300.-Ft
Garami Illés hivatalse- gédet	300.-Ft
Rosenfeld László gépko- csivezetőt	300.-Ft
Sziva Károlyné takari- tót	300.-Ft
Ivancsics Mihályné taka- ritót	300.-Ft

dicséretben
az alábbi dolgozók részesültek:

Láng Endre osztályvezető helyet-
tes,

Repponi Arturné előadó,
Senyei Ervin mb. osztályvezető,
Vári Valéria könyvelő,
Pagony Iván főelőadó,
Kerekes Károly könyvelő,
Szokolai Géza revizor,
Gergely Imre főelőadó,
Szöllősy László főelőadó.

Jogszabályok.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsá-
nak 1953. évi 7. számú törvényere-
jű rendelete

az Eötvös Lóránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi és Természet-
tudományi Karának, valamint a bu-
dapesti Műszaki Egyetem Gépész-
mérnöki Karának megosztásáról.

1. §. Az Eötvös Lóránd Tudománye-
gyetem Bölcsészettudományi Kara
és Természet tudományi Kara, vala-
mint a budapesti Műszaki Egyetem
Gépészmérnöki Kara 1953. évi au-
gusztus hó 1-i hatállyal két-két
karra oszlik.

2. §. Az 1. §-ban foglalt rendelke-
zéshez képest a felsorolt karok
az alábbi új karokra tagozódnak:

1. Eötvös Lóránd Tudományegye-
tem Bölcsészettudományi Kara:

a/ Nyelv- és Irodalomtudományi
Karra,

b/ Történettudományi Karra.

2. Eötvös Lóránd Tudományegye-
tem Természet tudományi Kara:

a/ Matematikai-Fizikai-Kémiai
Karra,

b/ Élet- és Földtudományi Kar-
ra.

3. Budapesti Műszaki Egyetem
Gépészmérnöki Kara:

a/ Gépgyártómérnöki Karra,

b/ Gépészmérnöki Karra.

3. §. Az új karokra a jelenlegi
karok tanulmányi, fegyelmi és
vizsgarendje irányadó.

4. §. A jelen törvényerejű rende-
let végrehajtásáról a felsőok-
tatási miniszter gondoskodik.

Dobi István Szabó Piroska
s.k. s.k.

a Népköztársaság a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának Elnöki Tanácsának
elnöke. titkára.

- 0 -

A Magyar Népköztársaság Minisz-
tertanácsának
16/1953./IV.21./M.T. számú ren-
delete

a szakmai gyakorlatra vonatkozó
rendelkezések kiegészítéséről.

1. §.

/1/ Szakmai gyakorlatra /A Mun-
ka Törvénykönyve 132. §/ az e-
gyetemet, főiskolát és középfokú

szakiskolát végzettekén kívül az is köteles, aki valamely állami hivatal vagy vállalat által szervezett olyan tanfolyamot /iskolát/ végez el, melynek célja a hivatallal/vállalattal/, vagy irányítása alatt álló szervezetekkel munkaviszonyba kerülő dolgozók szakmai képzése.

/2/ A kötelező szakmai gyakorlat időtartamát a tanfolyamot rendező szerv felett felügyeletet gyakorló miniszter, vagy Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelt szerv vezetője /a továbbiakban: miniszter/ állapítja meg, hat hónapban, egy évben, vagy másfél évben aszerint, hogy a tanfolyam a Munka Törvénykönyve 132. §-ában megjelölt szakiskolák, illetőleg tanfolyamok melyikének felel meg leginkább.

/3/ A szakmai gyakorlat időtartamának lejártával a szakmai gyakorlatra kötelezett munkaviszonya határozatlan időre szóló munkaviszonnyá alakul át. E rendelkezés alól a miniszter kivételt tehet.

/4/ A Munka Törvénykönyvének és végrehajtási utasításainak a szakmai gyakorlatra vonatkozó rendelkezései az /1/ bekezdésben említett szakmai gyakorlatra is vonatkoznak.

/5/ Jelen rendelet nem vonatkozik az olyan tanfolyamokra, amelyek teljes tartama a 150 órát nem haladja meg, a miniszter a szakmai gyakorlatra vonatkozó rendelkezések hatálya alól egyéb tanfolyamokat is kivehet.

2.§.

/1/ Azok a szakiskolai tanulók, illetőleg tanfolyami hallgatók, akik tanulmányaikat alapos ok nél-

kül félbehagyják, vagy akiket a további tanulmányaikból jogerős fegyelmi határozattal kizárnak, a taníttatásukkal felmerült költségek, vagy azok, egy részének megtérítésére kötelezhetőek. Ha a tanuló /hallgató/ kiskorú, a térítésre tartásra kötelezett hozzátartozójával egyetemlegesen köteles. A költségmegtérítés legmagasabb összege 1.500 Ft.

/2/ A költségmegtérítés kötelezettségét a szakiskolát, illetőleg tanfolyamot fenntartó állami szerv vezetője állapítja meg. A költségmegtérítés összegének és határidejének megállapításánál a tanulmányok félbehagyásának okát és a kötelezett vagyoni és jövedelmi viszonyait figyelembe kell venni; ezért a költségmegtérítés megállapítása előtt a tanulót /hallgatót/, illetőleg tartásra kötelezett hozzátartozóját meg kell hallgatni és a szükséghez képest meg kell engedni a részletekben való visszafizetést is.

/3/ A költségmegtérítést kimondó határozat ellen a miniszterhez halasztó hatályu fellebbezéssel lehet élni. A miniszter határozata ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

/4/ A jogerősen megállapított költségmegtérítés összegét közadók módjára kell behajtani.

3.§.

/1/ A jelen rendelet vonatkozik azokra is, akik valamely szervezet, vagy szervezeteki irányító szerv által szervezett tanfolyamot végeznek el.

/2/ A jelen rendeletben, valamint a szakmai gyakorlatra vonatkozó egyéb jogszabályokban a

niszter részére megállapított jogkört

a/a termelőszövetkezetek tekintetében a földművelésügyi miniszter,

b/az ipari termelőszövetkezetek tekintetében a helyi ipar minisztere,

c/a földművesszövetkezetek tekintetében pedig

a Szövetkezetek Országos Szövetségének elnöke

gyakorolja.

4.§.

/1/Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és ötezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkáltató, aki a Munka Törvénykönyvének vagy a végrehajtására vonatkozó szabályoknak a kötelező szakmai gyakorlatot szabályozó rendelkezéseit megszegi vagy kijátssza.

/2/A kihágás miatt az eljárás a végrehajtóbizottság hatáskörébe tartozik.

/3/Aki a kötelező szakmai gyakorlatát folytató dolgozó munkahelyéről önkényes kilépésre bírja rá, vagy arra rábírní törekszik, a 161/1951./VIII.28./M.T.számú rendelet 6.§-a szerint munkaerőcsábítás büntette miatt hat hónapig terjedhető börtönnel büntetendő.

/4/ A jelen §-ban foglalt rendelkezéseket az egyetemet, főiskolát és közép-fokú szakiskolát

végzetek szakmai gyakorlatát illetően is alkalmazni kell. A 18/1952./III.8./M.T. számú rendelet 12.§-a ennek megfelelően hatályát veszti.

Gerő Ernő s.k.

a Minisztertanács elnökének helyettese.

Hirdetmény.

Titk.240/SzI-SzJ/1953.

Pályázati felhívás.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége pályázatot hirdet tudományos témák kidolgozására a csehszlovák irodalom és nyelvtudomány, valamint a társadalmi és történelmi tudományok területén.

A pályázatok beküldési határideje: 1953.szeptember 1.

Az első két pályadíjnyertes tudományos munkát 3.000.-,illetőleg 1.800.-Ft.-al jutalmazzuk.

Bővebb felvilágosítást ad a Magyar Tudományos Akadémia Külső Csoportja /Budapest, V.Nádor u.12. IV.em.Tel.: 113-400./

Budapest, 1953 április 15.

Osztrovszki György sk.
mb.főtítkár.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja.

Megjelenik: minden hó 1.-én és
15.-én.

Kiadja:

A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatal, Budapest, V., Nádor u. 12.

Felelős szerkesztő: Juhász István.

- o -

A K A D É M I A I K I A D Ó
/Budapest, V. Alkotmány u. 21./
F.: MESTYÁN JÁNOS

Rota, 1953/90/892.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.	Személyi ügyek		
2.	25/1953/V.21./M.T.rendelet. M.T.		Az állami létszámfelügyeletről.
3.	1.027/1952/V. 28./Mt.h.	M.T.határozat	A minisztériumok kollégiumainak munkájáról és azzal kapcsolatos feladatairól.
4.	312/1953 SzL- SzJ.	Körrendelet.	Akadémiai Könyvtár folyóirat anyagának használata.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 május hó 1.- től kezdődően -

Feuer Györgyöt tudományos osztályvezetővé,

a MTA Biokémiai Kutató Intézetét kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 május hó 1.-től kezdődően -

Pazonyi Bélát tudományos munkatárssá

a MTA Agrobiológiai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 május hó 15.- től kezdődően. -

Trom Aladárnét főelőadónak, a MTA Közgazdasági Dokumentációs Központjához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év május hó 1.-től kezdődően -

Zombori Józsefnét adminisztrátornak

a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év május hó 1.-től kezdődően -

Rácz Ferencet gépkocsi-vezetőnek,

- 1953 év május hó 25.-től kezdődően

Becsó Ferencet gépkocsivezetőnek,

- 1953 év május hó 26.-től kezdődően -

Balázs Ferencet gépkocsi-vezetőnek,

a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalához kinevezte.

Jogsabályok.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 25/1953/V.21./M. T.sz.rendelete

az állami létszámfelügyeletről.

I. Az állami létszámfelügyelet szervezete.

I. §.

Az igazgatási dolgozók létszámának és alapbérének nyilvántartása, valamint beralapgazdálkodásának ellenőrzése céljából a Pénzügyminisztériumban központi létszámfelügyelőség, Budapesten a megyékben, továbbá egyes városokban területi létszámfelügyelőségek működnek.

2. §.

Az állami létszámfelügyelet szervei a pénzügyminiszter főfelügyelete alatt állanak. A központi Létszámfelügyelőség, valamint a területi létszámfelügyelőségek dolgozóit a pénzügyminiszter nevezi ki és menti fel, fegyelmi hatóságuk a pénzügyminiszter.

3. §

/1/ A Központi Létszámfelügyelőség.

a/ irányítja és ellenőrzi a területi létszámfelügyelőségek munkáját,

b/ ellátja az állami létszámfelügyelet tennivalóit azokra a szervekre nézve, amelyeket a pénzügyminiszter közvetlenül a Központi Létszámfelügyelőség ellenőrzése alá rendel.

/2/ A területi létszámfelügyelőségek illetékessége azokra a szervekre terjed ki, amelyeknek székhelye az illető megye, vagy város területén van. Nem tartoznak a területi létszámfelügyelőségek ellenőrzése alá azok a szervek, amelyeket a pénzügyminiszter az illetékes miniszterekkel egyetértésben közvetlenül a Központi Létszámfelügyelőség ellenőrzése alá rendel. A területi létszámfelügyelőségek illetékességét egyébként részletekben a pénzügyminiszter szabályozza.

4. §.

Az állami létszámfelügyelet hatásköre a költségvetési szervekre és az állami költségvetés keretén kívül gazdálkodó szervekre egyaránt kiterjed.

II. Az állami létszámfelügyelet jogai és kötelességei.

5. §.

Az állami létszámfelügyelet

a/ nyilvántartja az államigazgatási szervek engedélyezett létszámát és beralapját, valamint a vállalatok státusát.

b/a létszám és beralapgazdálkodást, illetve a vállalatoknál az alapbér betartását a helyszínen

ellenőrzi,

c./a helyszíni ellenőrzés során szerzett tapasztalatok alapján javaslatokat készít az Ország Létszám Bizottság részére az engedélyezett létszám vagy beralap felülvizsgálatára,

d/ felhívja az illetékes felügyeleti szervek figyelmét a helyszíni ellenőrzés során észlelt viaszszélelésekre, szabálytalanságokra és mulasztásokra, ellenőrzi, hogy a felelősségrevonás megtörtént-e és az észlelt szabálytalanságokat megszüntették-e.

6.§.

/1/ Az államigazgatási szervek engedélyezett létszámát és beralapját, valamint a vállalatok státusait az erre vonatkozó külön szabályok szerint be kell jegyeztetni az illetékes létszámfelügyelőségénél.

/2/ Ha az Országos Létszám Bizottság valamely szervre, vagy a szervek csoportjára nézve létszámnormát vagy típusstátust állapított meg, a létszámfelügyelőség az államigazgatási szerv létszámát és beralapját, illetőleg a vállalat státusát a közvetlen felügyeleti hatóság igazolása alapján az Országos Létszám Bizottság külön határozata nélkül jegyzi be.

/3/ Ha az Országos Létszám Bizottság valamely államigazgatási szerv létszámának vagy beralapjának, illetőleg valamely vállalat státusának emelésére vonatkozó határozatot hozott, a határozatot csak a bejegyzés után szabad végrehajtani. Ha az Országos Létszám Bizottság valamely államigazgatási szerv létszámát vagy beralapját, illetőleg valamely vállalat státusát csökkentette, az illeté-

kes létszámfelügyelőség köteles erről a Magyar Nemzeti Bankot haladéktalanul értesíteni.

7.§.

Az illetékes létszámfelügyelőség az ellenőrzése alá tartozó szerveket félévenként legalább egyszer a helyszínen ellenőrzi. Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szerv vezetőjét tájékoztatni kell.

8.§.

/1/ Az ellenőrzés során a létszámfelügyelő betekinthez minden olyan iratba, amely az ellenőrzés végrehajtásához szükséges. A létszámfelügyelő felkérésére az ellenőrzött szerv bármely dolgozója köteles az ellenőrzés körébe eső kérdésekre szóban vagy írásban nyilatkozatot tenni, adatokat szolgáltatni, vagy okiratot bemutatni.

/2/ A létszám- és beralapellenőrzéssel kapcsolatban beszerezni kívánt iratok és felvilágosítások adását akkor sem lehet megtagadni, ha ezek egyébként titoktartási kötelezettség alá esnek.

/3/ A létszámfelügyelő jogosult az ellenőrzött szerv bármely olyan helyiségbe belépni, ahol az ellenőrzés végzése céljából vizsgálatot kell folytatnia.

9.§.

Az illetékes miniszter egyes adatok vagy iratok további egyes helyiségekbe való belépési engedély kiadását magának tarthatja fenn és - indokolt esetben - csak a pénzügyminiszternek bocsátja rendelkezésre.

10.§.

/1/ A helyszíni ellenőrzésről vizsgálati jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvben meg kell állapítani az esetleges visszaéléseket, szabálytalanságokat vagy mulasztásokat, ezek okait és következményeit és a felelős személyek nevét is. A jegyzőkönyvet az ellenőrzött szerv vezetőjével ismeretni kell és ennek megtörténtét a vezető aláírásával kell tanúsítani.

/2/ Ha az ellenőrzés a létszám és beralapgazdálkodás körül vizsgálást, szabálytalanságokat, vagy mulasztást állapított meg, a vizsgálati jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni az illetékes felügyeleti hatóságnak. A felügyeleti hatóság 30 napon belül köteles tájékoztatni a Központi Létszámfelügyelőiséget /tanács alá tartozó vállalat esetében a területi létszámfelügyelőiséget/arról, hogy az ellenőrzés megállapításai alapján milyen intézkedést tett.

III. Zéró rendelkezések.

11.§.

Az államigazgatási létszám- és beralapgazdálkodás egyes kérdéseiről szóló 52/1952./VI.26./M.T. számú rendelet 3.§-ának /2/-/5/ bekezdése, valamint 4.§-ának /3/ bekezdése hatályát veszti.

Rákosi Mátyás s.k.
a Minisztertanács elnöke.

- o -

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.027/1953 /V.28./ számú határozata a minisztériumok kollégiumainak munkájáról és az ezzel kapcsolatos feladatairól.

1.A minisztériumokban a miniszter mellett kollégium működik. A Minisztertanács állapítja meg, hogy a Minisztertanács közvetlen felügyelete alá rendelt szervek közül hol működik kollégium.

2.A kollégium a miniszter véleményező és tanácsadó szerve. A minisztérium vezetésében felmerülő, valamint a párt- és kormányhatározatokból adódó feladatok és a minisztérium egészét vagy egyes területeit érintő legfőbb elvi kérdésekben a miniszter a kollégium véleményének meghallgatása után dönt.

3.A kollégium operatív kérdések eldöntésével általában nem foglalkozik.

4.A kollégium elnöke a miniszter. A kollégium üléseit a miniszter távollétében első helyettese vezeti.

5.A kollégium tagjait a miniszter előterjesztésére a Minisztertanács nevezi ki. A miniszter első helyettese és a miniszterhelyettesek állásuknál fogva tagjai a kollégiumnak.

6.A kollégium tagjait "a . . . . . Minisztérium Kollégiumának tagja" cím illeti meg.

Rákosi Mátyás s.k.,
a Minisztertanács elnöke.

- o -

Titk. 312/1953 SzL-SzJ.

K ö r r e n d e l e t

a Magyar Tudományos Akadémia Hivatala és felügyelete alá tartozó intézmények részére.

Tárgy: Akadémiai Könyvtár folyóirat anyagának használata.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára folyóirat használatával kapcsolatban mindjobban elterjedt az a gyakorlat, hogy az Akadémia Hivatala, továbbá az Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények, egyéb főhatóságok, hivatalok dolgozói hivatali /házi/ használatra igénybe vesznek folyóirat példányokat.

Tekintettel arra, hogy a kölcsönkérők mind többen és egyre nagyobb példányszámokban, továbbá huzamosabb időre vesznek igénybe folyóiratot, a folyóiratállomány hiánytalan megőrzésének és használatának biztosítása megkívánja, hogy ez a gyakorlat megszűnjön.

Az Akadémiai Könyvtár nyilvános könyvtár, ennek megfelelően nem csak az Akadémia Hivatala és felügyelete alá tartozó intézmények dolgozóinak, hanem minden kutatónak rendelkezésére kell hogy álljon.

Nem fordulhat elő, hogy a Könyvtárat látogató kutatók azért ne kaphassák meg az általuk kért folyóiratot, mert az valamely intézménynél vagy személynél kölcsön, esetleg használaton kívül van.

Az Akadémiai Könyvtárnak egyik legnagyobb értéke a gazdag folyóiratgyűjtemény, azonban az igazi értéket csak akkor képviselheti, ha a folyóiratanyag folyótatólagosan és hiánytalanul minden esetben megtalálható.

A kutatók érdekeinek szemelőtt tartása mellett nem mellőzhető a a körülmény sem, hogy a kölcsönvett példányszámok fokozott rongálódásnak vannak kitéve, azokat sok esetben - a kölcsönvétel folytán - a Könyvtár köttetni nem tudja, így a kölcsönvétel ugy a Könyvtár, mint a kutatók érdekét számos esetben nehezíti, illetőleg gátolja.

Figyelemmel a tudományos kutatás és az állami tulajdon védelmének fokozottabb érdekére a továbbiakban - folyóiratot hivatali, vagy házi használatra az Akadémia Könyvtára intézmények, vagy magánosok részére nem kölcsönözhet.

A tudományos kutatás számára az Akadémia Könyvtáránál rendelkezésre áll a fotólaboratórium, amely a szükséges anyagról a fotókópiát, vagy a mikrofilmet kiadja.

Emellett az Akadémiai Könyvtár olvasóterme minden nap 9 h.-tól 20 hó-ig az érdeklődők rendelkezésére áll, ennek megfelelően a szükséges folyóiratokat a Könyvtár helyiségében az érdekeltek megkaphatják.

Budapest, 1953 május hó 16.

Osztrovszki György s. k.
főtitkár.

A k a d é m i a i K ö z l ö n y

A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja

Megjelenik: minden hó 1.-én
és 15.-én.

Felelős szerkesztő: Juhász István

K i a d j a

A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala

Budapest, V., Nádor u. 12.

A K A D É M I A I K I A D Ó
/Budapest, V. Alkotmány u. 21./

F.: MESTYÁN JÁNOS

Rota: 1953/104/1033

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM :

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Személyi ügyek	
2.	2,032/10/1953 Mt.h.	Mt.határozat	A kettős állás esetén fizethető legmagasabb munkabér és a miniszter által engedélyezhető személyi fizetés felső határának megállapítása.
3.	26/1953/VI.4./ M.T.	M.T. rendelet	Az egyetemek, főiskolák, Mezőgazdasági Akadémia és technikumok hallgatóinak bal-eset esetében történő ellátása.
4.	1.029/1953/VI. 7./Mt.h.	M.T. határozat	Az egyetemeken és főiskolákon felvételi vizsga bevezetéséről szóló 1.015/1952/V.18./ sz. minisztertanácsi határozat módosítása.
5.	854/2-2/10/ 1953	Hirdetmény	A Budapesti Műszaki Egyetem rektorának pályázati hirdetménye.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke -
1953 év június hó 1.-től kezdődően

Ujhelyi Györgynét előadónak,
a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke -
1953 május hó 25.-től kezdődően -

Zsigmond Lászlót tudományos
munkatárssá,

a MTA Történettudományi Intézetéhez ki-
nevezte.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 év május hó 25.-től kezdődően -

Pornói Rezsőt adm.oszt.vezetőnek,
az MTA Agrobiológiai Intézetéhez ki-
nevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke -
1953 év június hó 3.-től kezdődően -

Ferenczy Endrét s.könyvtárossá
az Akadémiai Könyvtárhoz kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasá-
gi főcsoportvezetője - 1953 május hó
23.- től kezdődően -

Molnár Benedeket technikusnak,

- 1953 június hó 1.-től kezdődően -

Gellér Kálmánét főelőadónak,

- 1953 június hó 1.-től kezdődően,

Wildmoser Ferencet szakmunkásnak,

- 1953 június hó 10.-től kezdődően -
Kiss Zsuzsannát gyors- és gépirónak,

Vári Endrét gk. vezetőnek

a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év június hó 1.-től kezdődően -

Bánffy Gyulánét gépirónak,

- 1953 év június hó 5.-től kezdődően -

Biró Klárát laboránsnak

a MTA Agrobiológiai Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év június hó 1.-től kezdődően -

özv. Szabó Józsefnét hivatalsegédnek,

a MTA Tihanyi Biológiai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője

- 1953 év június hó 1.-től kezdődően -

Belán Veronikát konyhalánynak,

a MTA Vácrátóti Botanikai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 2.032/10/1953.számú határozata

a kettős állás esetén fizethető legmagasabb munkabér és a miniszter által engedélyezhető személyi fizetés felső határának megállapításáról.

1. Az illetékes miniszter által engedélyezhető személyi fizetés felső határa 3.500 Ft.

2. A kettős állás betöltése esetén a dolgozó részére a második állás után járó illetmény 50 %-a fizethető.

3. Az 1. pontban meghatározott összegben felüli fizetést a Minisztertanács engedélyezhet.

4. A Magyar Tudományos Akadémia tagásával járó akadémiai illetményeket, továbbá a tudományos fokozatok valamelyikének odaitélésével járó illetményeket az előző pontokban foglaltak nem érintik.

5. Ez a határozat 1953 évi április hó 1. napján lép hatályba. Hatálybalépésével a 14.060/1947./XII.31./Korm.számú, a 3.070/1949./IV.7./Korm.számú rendeletekben és a 30/1951./I.31./M.T. számú rendelet 50.§ /1/, a 31/1951./I.31./M.T.számú rendelet 37.§ /1/, valamint a 32/1951./I.31./ M.T.számú rendelet 43.§ /1/ bekezdésében megállapított legmagasabb munkabérösszeg helyébe, az 1., illetve a 2.pontban meghatározott összeg lép.

Gerő Ernő s.k.

a Minisztertanács elnökének helyettese.

- o -

Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 26/1953/VI.4./M.T.sz.rendelete az egyetemek, főiskolák, a Mezőgazdasági Akadémia és technikumok hallgatóinak baleset esetében történő ellátásáról.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa és a dolgozók egységes társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet 44. §-ának /3/ bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az egyetemek, főiskolák, a Mezőgazdasági Akadémia és technikumok hallgatói a tanulmányaik keretében tartozó gyakorlati képzés közben elszenvedett baleset vagy foglalkozási betegség által okozott munkaképesség-csökkenés vagy megrokkánás esetében a dolgozók egységes társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló, 1951. évi 30. sz. törvényerejű rendeletben megállapított szabályok szerint baleseti járadékra, illetőleg rokkantsági nyugdíjra jogosultak.

2. §.

A baleseti járadék, illetőleg rokkantsági nyugdíj havi összegét 600 Ft alapulvételével kell megállapítani.

3. §.

A jelen rendelet hatálya alá tartozó személyek mindaddig, amíg a baleset vagy foglalkozási betegség következtében gyógykezelésre szorulnak, a táppénz kivételével, a betegségi biztosításnak az üzemi baleset és foglalkozási betegség esetében járó szolgáltatásaira is jogosultak.

4. §.

/1/ A jelen rendelet alapján járó baleseti járadékok és rokkantsági nyugdíjak, valamint a baleseti sérült gyógykezelésével járó költségek fedezésére a gyakorlati képzést szolgáló munkahely üzembentartójának nyugdíjárulékot kell fizetnie.

/2/ A nyugdíjárulék mértékét, összegét és fizetésének módját a pénzügyminiszter állapítja meg.

5. §.

A pénzügyminiszter felhatalmazást kap arra, hogy a dolgozók egységes társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 1951. évi 30. számú törvényerejű rendeletnek a baleseti járadékra, valamint a baleset folytán keletkezett rokkantság alapján járó nyugdíjra vonatkozó rendelkezéseit - az érdekelt miniszterrel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben - kiterjeszthesse a minisztériumok vagy a Minisztertanácsnak közvetlenül alárendelt szervek által szervezett vagy fenntartott olyan iskolákra és szaktanfolyamokra, amelyeknél a gyakorlati képzéssel összefüggő baleseti veszély fennáll. Az iskolán vagy szaktanfolyamon résztvevő hallgatóknál a baleseti járadékot, illetőleg rokkantsági nyugdíjat a keresettérités összegének alapulvételével kell megállapítani.

6. §.

A jelen rendelet rendelkezéseit az 1953. évi január hó 1. napjától kezdődően kell alkalmazni.

Gerő Ernő s.k.

a Minisztertanács elnökének helyettese.

- o -

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.029/1953/VI.7./ számú határozata

az egyetemeken és főiskolákon felvételi vizsga bevezetéséről szóló 1.015/1952/V.18./ sz. minisztertanácsi határozat módosításáról.

1. Az egyetemeken és főiskolákon felvételi vizsgát kell tenniük a kitűnő és jeles eredménnyel végzett tanulóknak is a következő esetekben:

a/ a tudományegyetemek bölcsészettudományi karára jelentkezőknek, ha mezőgazdasági vagy ipari technikumot, illetőleg óvónőképzőt végeztek;

b/ a tudományegyetemek természettudományi karára jelentkezőknek, ha mezőgazdasági vagy ipari technikumot, óvónő-,illetőleg tanítóképzőt végeztek;

c/ a műszaki egyetemekre jelentkezőknek, ha közgazdasági vagy mezőgazdasági technikumot, óvónő-,illetőleg tanítóképzőt végeztek;

d/ az Agrártudományi Egyetem agronómiai, állattenyésztési, valamint kertészszoilőgazdaságtudományi karára, továbbá az Állatorvostudományi Főiskolára jelentkezőknek, ha közgazdasági vagy ipari technikumot, óvónő-, illetőleg tanítóképzőt végeztek;

e/ az Agrártudományi Egyetem agrárközgazdasági karára jelentkezőknek, ha ipari technikumot, óvónő-,illetőleg tanítóképzőt végeztek;

f/ az Agrártudományi Egyetem mezőgazdasági gépesítési karára jelentkezőknek, ha közgazdasági technikumot, óvónő-, illetőleg tanítóképzőt végeztek;

g/ az Erdőmérnöki Főiskolára jelentkezők közül felvételi vizsgát kell tenniük a kitűnő és jeles eredménnyel végzett tanulóknak is, ha nem általános gimnázium, erdőgazdasági, erdőipari, faipari technikumban végeztek;

h/ az orvostudományi egyetemekre jelentkezőknek, ha tanítóképzőt, vagy négyéves technikumot végeztek.

2. Új középiskolák létesítésekor az illetékes miniszter a felsőoktatási miniszterrel egyetértésben határozza meg azokat az egyetemeket és főiskolákat, amelyekre való felvételre a középiskola képesít.

3. Az 1.015/1952./V.18./ számú minisztertanácsi határozat a jelen határozatnak megfelelően módosul.

Rákosi Mátyás s.k.
a Minisztertanács elnöke.

H i r d e t m é n y.

854/2-2/10-1953.

Pályázati hirdetés.

A Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karához tartozó Gépelemek tanszéken betöltendő docensi állásra pályázatot hirdetek.

A kinevezendő egyetemi docens kötelességét a tanszékvezető tanár szabja meg, s annak megfelelően kell résztvennie a tanszéken folyó oktató, nevelő és tudományos munkában.

A betöltendő állás után a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa 1952.X. 24.-én hozott határozata alapján közzétett K.M. 322-1/1952.sz. utasításban közölt megfelelő illetmény jár.

A pályázatokat mellékleteikkel együtt 1953.évi június hó 25-ig kell a Gépészmérnöki Kar dékánjához /XI., Budafoku-ut 4.közp.ép.I.em./ benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- 1./ A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését
- 2./ Eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését
- 3./ Tudományos és oktatómunkájának részletes ismertetését
- 4./ A pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg
- 5./ A pályázónak tudományos és oktatómunkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A Pályázathoz mellékelni kell:

- 1./ Részletes önéletrajzot 2 példány-

ban

- 2./ Az oklevelek hiteles másolatát
- 3./ Születési anyagkönyvi kivonatot
- 4./ A pályázattal kapcsolatban a Műszaki Egyetem illetékes dékáni hivatalától beszerzett és pontosan kitöltött kérdőívet.

A pályázatra vonatkozóan részletes felvilágosítást a kar dékánja, ill.

a dékáni titkár ad munkanapokon a hivatalos órák alatt.

Budapest, 1953. június 3.

Vörös Imre dr. s.k.

a Budapesti Műszaki Egyetem
rektora.

- - -

AKADÉMIAI KÖZLÖNY
A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja
Megjelenik minden hó 1.-én és 15.-én.
Felelős szerkesztő: Juhász István
K i a d j a
A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala
Budapest, V., Nádor u. 12.

AKADÉMIAI KIADÓ
/Budapest, V. Alkotmány u. 21./
F.: MESTYÁN JÁNOS
Rota: 1953/104/1033/b

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Kitüntetés.	
2.		Személyi ügyek.	
3.		Jutalmazások.	
4.	1953.évi VI.törv.	Törvény	A Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosítása.
5.	2.050/17/ 1953.sz. Mt.h.	Mt.határozat	A Magyar Tudományos Akadémia Népzene- kutató Csoportja létesítése.

Kitüntetés.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Taná-
csa B o l g á r Elek akadémikus,
egyetemi tanár részére 70. születés-
napja alkalmából a

MUNKA ÉRDEMREND

kitüntetést adományozta.

- o -

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 július hó 1.-től kezdődően -

Nagy Zoltánt előadónak,

-1953 július hó 15.-től kezdődően -

Bató Sándort előadónak,

-1953 július hó 16.-től kezdődően -

Vaskó János főelőadónak,

-1953 július hó 15.-től kezdődően -

Veres P. Árpádot előadónak,

a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 június hó 10.-től kezdődően-

Fényes Tamást tud.s.munkatárssá,

-1953 év július hó 1.-től kezdődően -

Czipszer Jánost tud.s.munkatárssá,

-1953 év július hó 6.-től kezdődően -

Darab Erzsébetet tud.s.munkatárssá,

-1953 év július hó 17.-től kezdődően -

Arnóth Editet tud.s.munkatárssá,

a MTA Matematikai Intézetéhez kinevezte.

-o-

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év július hó 1.-től kezdődően -

Szabó Elemért tud.s.munkatárssá

a MTA Csillagvizsgáló Intézetéhez ki-
nevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke

-1953 év július hó 15.-től kezdődően

Vörösmartí Antalt előadónak

a MTA Földrajztudományi Kutató Csoportjához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év július hó 16.-tól kezdődően

Lóth Györgyöt előadónak

A MTA Közgazdasági Dokumentációs Központjához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év július hó 9.-tól kezdődően-

Földes Ferézt könyvtárosnak,

-1953 július hó 15.-tól kezdődően-

Jánoky Lajost mérnöknek,

-1953 július hó 16.-tól kezdődően-

Helm Lászlót mérnöknek,
Barla Endrénét előadónak,
Nagy Veronika Zsuzsannát
technikusnak,

-1953 év július hó 20.-tól kezdődően-

Szemes Mariannát előadónak,
Blickle Tibort mérnöknek,

a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi
Intézetéhez kinevezte-

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
-1953 év július hó 16.-tól kezdődően-

Ránki Györgyöt tud.s.munkatárssá,
Baksay Zoltánt tud.s.munkatárssá,
Szenes Ivánnét tud.s.munkatárssá

a MTA Történettudományi Intézetéhez
kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője-1953 év június
hó 19.-tól kezdődően-

Révi Gabriellát főelőadónak,

-1953 év június hó 21.-tól kezdődően-

Farkas Imrét gépkocsivezetőnek,

-1953 év június hó 27.-tól kezdődően-

Molnár Pált főelőadónak,

Varga Kálmánt gépkocsivezetőnek,

-1953 év július 1.-tól kezdődően -

Szabó Klárát gyors- és gépirónak,

-1953 év július hó 19.-tól kezdődően -

Soproni Lászlót gépkocsivezetőnek,

-1953 év július hó 22.-tól kezdődően -

Cser Rozáliát gyors- és gépirónak,
Krasznagyörgyi Lászlót gépkocsiveze-
tőnek,

-1953 év július hó 25.-tól kezdődően -

Behovits Józsefet gépkocsivezetőnek

a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője -1953 év július hó
9.-tól kezdődően -

Zöld Paulát gyors- és gépirónak,

a MTA Biokémiai Kutató Intézetéhez ki-
nevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője -1953 év június 19.-tól
kezdődően -

Gál Ferencnét előadónak

A MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Inté-
zetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági
főcsoportvezetője-1953 év július 16.-tól
kezdődően-

Hoszkenz Adélt gyors- és gépirónak

a MTA Történettudományi Intézetéhez ki-
nevezte.

Jutalmazások.

A Magyar Tudományos Akadémia szervezési
főcsoportvezetője az 1953 év II. negye-
dében teljesített kiemelkedően jó munká-
jukért a tudományos osztályok dolgozói
közül

dicséretben és pénzjutalomban az aláb-

biakat részesítette:

Fejér Klára osztályvezetőt	.....1.000.-Ft
Kálmán Éva főelőadót	..... 600.-Ft
László Jánosné főelőadót	..... 600.-Ft
Ágoston Erzsébet főelőadót	..... 500.-Ft
Palló Tiborné fordítót	..... 500.-Ft
Singer Béláné titkárnót	..... 500.-Ft
Flégel Erzsébet s.előadót	..... 400.-Ft
Kopa Ida gyors- és gépirót	..... 400.-Ft
Pál Györgyné s.előadót	..... 400.-Ft
Vajda Adél előadót	..... 400.-Ft

dicséretben

és könyvjutalomban az alábbi dolgozók részesültek:

Balla Ede főmérnök,
 Hazai László előadó,
 Márkus Ferencné s.előadó,
 Oszlángszky Magda gyors- és gépiró,
 Palotai Andorné s.előadó,
 Papp Lajos előadó,
 Páris János osztályvezető,
 Salamon Ágnes főelőadó,
 Sasvári Lászlóné főelőadó,
 Sellyei Lujza gyors- és gépiró,
 Szigetvári Istvánné s.előadó,
 Varga József főelőadó,
 Zrinszky Lászlóné főelőadó.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője

Lipták István
 gépkocsivezetőt

a 100.000 km-es mozgalomban elért kiváló eredményéért, sztahanovista oklevéllel és 500.-Ft pénzjutalommal jutalmazta.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője, az 1953 év II. negyedében teljesített kiemelkedően jó munkájukért a gazdasági osztályok dolgozói közül
 dicséretben és pénzjutalomban

az alábbiakat részesítette:

Kerényi László főelőadót	..... 700.-Ft
Láng Endre főelőadót	..... 700.-Ft
Oláh Béla vitairót	..... 600.-Ft
Bujdos József szakmunkást	.... 500.-Ft
Stikker Ferenc hivatalsegédet	500.-Ft
Blatt Márk gépkocsivezetőt	... 400.-Ft
Bozóki Rudolfné előadót	..... 400.-Ft
Gellért Kálmánné főelőadót	... 350.-Ft
Kőszegi Ferencné nyilvántartót	350.-Ft
Székely Béláné gépirót	..... 350.-Ft

dicséretben

és könyvjutalomban az alábbi dolgozók részesültek:

Bakó Jánosné takarítónő,
 Dibácsi Miklós osztályvezető,
 Galambos Mihályné főelőadó,
 Hidvégi István revizor,
 Hromada Zsuzsa könyvelő,
 Lajta Béla főrevizor,
 Kolb László főelőadó,
 Ódor Gyuláné irodakezelő,
 Pagony Iván főelőadó,
 Tolnai Jenő hivatalsegéd,
 Wildmoser Ferenc szerelő,

Jogszabályok.

1953. évi

VI. törvény

A Magyar Népköztársaság Alkotmányának módosításáról

1.§. A jelen törvény értelmében a Magyar Népköztársaság minisztertanácsát a minisztertanács első elnökhelyetteseivel és az Országos Tervhivatal elnökével ki kell egészíteni.

2.§. Az 1.§ rendelkezéseinek megfelelően az Alkotmány 23. §-ának /1/ bekezdése a következőképpen módosul:

" /1/ A minisztertanács
 a/ a minisztertanács elnökéből,

- b/ a minisztertanács első elnök-helyetteseiből,
illetőleg elnökhelyetteseiből,
c/ az államminiszterből,
illetőleg az államminiszte-
rekből,
d/ a minisztériumokat vezető mi-
niszterekből és az Országos
Tervhivatal elnökéből áll."

3.§. A jelen törvény értelmében

a/ az általános gépipari minisz-
tériumot, a kohászati miniszteriu-
mot és a középgepipari miniszteriu-
mot kohó- és gépipari minisztérium-
má,

b/ a bánya- és energiaügyi minisz-
tériumot és a vegyipari miniszteriu-
mot nehézipari minisztériummá,

c/ a könnyűipari minisztériumot
és a helyi ipar minisztériumát könny-
űipari minisztériummá,

d/ a földművelésügyi miniszteriu-
mot és az állami gazdaságok és erdők
minisztériumát földművelésügyi mi-
nisztériummá,

e/ a külkereskedelmi miniszteriu-
mot és a belkereskedelmi miniszte-
riumot bel- és külkereskedelmi mi-
nisztériummá,

f/ az építésügyi minisztériumot
és az építőanyagipari minisztériumot
építésügyi minisztériummá,

g/ a közlekedésügyi minisztériu-
mot és a postaügyi minisztériumot
közlekedés- és postaügyi miniszté-
riummá,

h/ a felsőoktatási minisztériu-
mot és a közoktatásügyi miniszteriu-
mot oktatásügyi minisztériummá kell
összevonni.

4.§. A 3.§ rendelkezéseinek megfe-
lelően az Alkotmány 24. §-ának új
szövege a következő:

" 24.§. A Magyar Népköztársaság mi-
nisztériumai:

a külügyminisztérium,
a belügyminisztérium,
a honvédelmi minisztérium,

a pénzügyminisztérium,
az igazságügyminisztérium,
a kohó- és gépipari minisztérium,
a nehézipari minisztérium,
a könnyűipari minisztérium,
a földművelésügyi minisztérium,
a bel- és külkereskedelmi minisztérium,
az élelmiszeripari minisztérium,
a begyűjtési minisztérium,
az építésügyi minisztérium,
a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
a népművelési minisztérium,
az oktatásügyi minisztérium,
az egészségügyi minisztérium."

Dobi István sk.
A Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Darabos Iván sk.
A Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

- o -

Az Országgyűlés folyó évi július hó
4.-én tartott ülésén

- ✓ Nagy Imrét a Minisztertanács el-
nökévé,
- ✓ Gerő Ernőt a Minisztertanács el-
ső elnökhelyettesévé és egyben
belügyminiszterré,
- ✓ Hegedüs Andrást a Miniszterta-
nács első elnökhelyettesévé és
egyben földművelésügyi minisz-
terré,
- ✓ Boldóczy Jánost külügyminisz-
terré,
- ✓ Bata Istvánt honvédelmi mi-
niszterré,
- ✓ Csi Károlyt pénzügyminiszterré,
- ✓ Erdei Ferencet igazságügyminisz-
terré,
- ✓ Zsofinyecz Mihályt kohó-és gép-
ipari miniszterré,
- ✓ Hidas Istvánt nehézipari minisz-
terré,
- ✓ Kiss Árpádot könnyűipari minisz-
terré,
- ✓ Bognár Józsefet bel- és külkeres-
kedelmi miniszterré,
- ✓ Altomáre Ivánt élelmiszeripari mi-
niszterré,

- ✓ Tisza Józsefet begyűjtési miniszterré,
Szijjártó Lajost építésügyi miniszter-
ré,
- ✓ Bebrits Lajost közlekedés- és posta-
ügyi miniszterré,
- ✓ Darvas Józsefet népművelési minisz-
terré,
- ✓ Erdey-Gruz Tibort oktatásügyi mi-
niszterré,
- ✓ Dr. Zsoldos Sándort egészségügyi
miniszterré,
- ✓ Szalai Bélát az Országos Tervhivatal
elnökévé megválasztotta.

Kelt Budapesten, 1953. július 4.-én.

Dobi István sk.	Darabos Iván sk.
A Népköztársaság	A Népköztársaság
Elnöki Tanácsának	Elnöki Tanácsának
elnöke	titkára

- o -

A Magyar Népköztársaság Minisztertaná-
csának 2.050/17/1953.számú
határozata.

A Magyar Tudományos Akadémia Népzeneku-
tató Csoportja létesítése.

1. A magyar népzene kutatás egységes szer-
vezése és irányítása érdekében Népzeneku-
tató Csoportot /továbbiakban:Csoport/ kell
szervezni.

A Csoport elnevezése:

Magyar Tudományos Akadémia Népzenekutató
Csoportja.

2. A Csoport feladata:

- a/ a népdalgyűjtés központi irányítása,
a magyar népdalkincs marxista-leninista
szellemben való feltárása és ápolása,
- b/ az eddigi népdalgyűjtések térképe-
zése, a régi gyűjtőhelyek újbóli ellen-

őrzése, továbbá a fel nem kutatott teri-
leteken a gyűjtés megszervezése és meg-
kezdése,

c/ a népzene elvi kérdéseinek tisztá-
zása, a népdal társadalmi szerepének tu-
dományos vizsgálata, továbbá a zenetör-
téneti és népzenei összefüggések kutat-

d/ a magyar és egyéb népek zenéje kö-
zötti kapcsolatok felderítése,

e/ a Szovjetunió és a népi demokráci-
zenekutató intézményeivel való kapcsol-
at felvétele és kiépítése,

f/ a Magyar Népzene Tára további kö-
teteinek és egyéb népzenei szakmunkák
kiadása.

3. A Csoport élén a csoportvezető áll,
akit a Magyar Tudományos Akadémia el-
nökének előterjesztésére a Miniszter-
tanács nevez ki. A Csoport egyéb tag-
jait a Magyar Tudományos Akadémia el-
nöke nevezi ki /alkalmazza/ illetőleg
bizza meg.

A Csoport személyi és dologi szükség-
leteinek fedezéséről a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia költségvetésében kell
gondoskodni.

4. A Csoport szervezetét és feladat-
körének részletes szabályozását a Ma-
gyar Tudományos Akadémia elnöke álla-
pítja meg.

5. A Csoport felett a főfelügyeletet
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- szakkérdésekben a népművelési mi-
niszterrel egyetértésben - gyakorolja.

6. A jelen határozat végrehajtásáról
a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
a pénzügyminiszterrel és a népműve-
lési miniszterrel egyetértésben gon-
doskodik.

Nagy Imre sk.

a Minisztertanács elnöke

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja.

Megjelenik minden hó 1.-én és
15.-én.

Felelős szerkesztő: Juhász István

Kiadja:

A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala

Budapest, V., Nádor u 12.

AKADÉMIAI KIADÓ

Budapest, V., Alkotmány u. 21.

F.: Mestyén János

Rote 1953/128/1275

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Személyi ügyek.	
2.	1953.évi 15.sz.tvr.	Törvényerejű rendelet.	A Gazdasági és Műszaki Akadémia meg- szüntetése.
3.	2.053/18/ 1953 Mt.h.	Mt.határozat	Tudományos munkakört betöltő, okta- tással nem foglalkozó dolgozók pót- szabadsága.
Személyi ügyek.			Pusztai Árpádot tud.s.munkatárssá a MTA Biokémiai Kutató Intézetéhez ki- nevezte.
A Magyar Tudományos Akadémia el- nöke - 1953 év augusztus hó 1.-től kezdődően - Földvári Katalint előadónak, - 1953 év augusztus hó 10.-től kezd- dőően - Görög Erzsébetet főelőadónak a MTA Hivatalához kinevezte.			-- o -- A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 év augusztus hó 1.-től kezdő- dően - Tajti Erzsébetet tud.s.munkatárssá a MTA Földrajztudományi Kutató Cso- portjához kinevezte.
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 év augusztus hó 10.-től kezd- dőően - Szilvay Gézanét tud.s.munka- társsá a MTA Alkalmazott Matematikai Inté- zetéhez kinevezte.			-- o -- A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 év augusztus hó 1.-től kezdő- dően - Orbán Miklóst mérnöknek, a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez kinevezte.
A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 év július hó 16.-től kezdő- dően -			-- o -- A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 év augusztus hó 5.-től kez- dőően - Juhász Józsefet tud.s.munkatárssá,

- 1953 év augusztus hó 11.-től kezdődően -

Varga Kálmánt adm. oszt. vezetőnek,

a MTA Nyelvtudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 év augusztus hó 1.-től kezdődően -

Klein Jánosnét tud.s.munkatárssá

a MTA Történettudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 év augusztus hó 11.-től kezdődően -

Kandel Istvánnét tud.s.munkatárssá

a MTA Vácrátóti Botanikai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év augusztus hó 1.-től kezdődően -

Szepesi Bélát gépkocsivezetőnek,
a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év augusztus hó 1.-től kezdődően -

Makkai Piroskát takarítónőnek,
a MTA Biokémiai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év augusztus hó 1.-től kezdődően -

Bródy Zoltánt előadónak

a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év augusztus hó 1.-től kezdődően -

Pfeil Rózsát élelmezésvezetőnek,
a MTA Tihanyi Biológiai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év augusztus hó 10.-től kezdődően -

Márk Gergelynét gyors- és gépírónak,

a MTA Történettudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év augusztus hó 1.-től kezdődően -

Alasz Istvánt szakmunkásnak

a MTA Vácrátóti Botanikai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

Jogszabályok.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1953. évi 15.számú törvényerejű rendelete

a Gazdasági és Műszaki Akadémia megszüntetéséről.

1.§. Az 1949. évi XIX. törvénnyel létesített Gazdasági és Műszaki Akadémia nappali tagozata 1953. szeptember 30.-án, levelező tagozata pedig 1954. december 31.-én megszűnik.

2.§. Az Akadémia megszűnésével kapcsolatos átmeneti intézkedések az oktatásügyi miniszter hatáskörébe tartoznak.

3.§. A jelen törvényerejű rendelet végrehajtásáról az oktatásügyi miniszter gondoskodik.

4.§. Az 1949. évi XIX. törvény 1954. évi december hó 31.-ével hatályát veszti.

Döbi István s.k. Darabos Iván s.k.
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 2.053/18/1953. számú határozata.

Tudományos munkakört betöltő, oktatással nem foglalkozó dolgozók pótszabadsága.

1.456/4. b/1952.Mt.h.számú határozat hatálya alá tartozó tudományos munkakörben dolgozó, de oktató munkát nem végző alkalmazottak részére az alábbi pótszabadság jár:

931 kulcssz.intézeti igazgató	18 munkanap
932 kulcssz.intézeti h. igazgató	18 munkanap
933 kulcssz.tudományos osztályvezető	12 munkanap

934 kulcssz. tudományos munkatárs osztályvezető h. beoszt. 12 munkanap

935 kulcssz.tudományos munkatárs 12 munkanap

936 kulcssz. tudományos segédmunkatárs 6 munkanap

2. Az 1. pontban meghatározott pótszabadság az érintett dolgozókat 1953. évben is megilleti.

2. Az 5.758/1951.O.M.B. számú határozat ezzel ellentétes rendelkezései hatályukat veszítik.

Nagy Imre s.k.
a Minisztertanács elnöke.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja.

Megjelenik minden hó 1.-én és
15.-én.

Felelős szerkesztő: Juhász István

Kiadja:

A Magyar Tudományos Akadémia
Hivatala

Budapest, V., Nádor u. 12.

AKADÉMIAI KIADÓ

Budapest, V., Alkotmány u. 21.

F.: MESTYÁN JÁNOS

Rota 1953/136/1355

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

I. évf.

14. szám

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sorszám	Ügyszám	Közlemény jellege	Tárgy:
1.	Személyi ügyek		
2.	2.061/20/ 1953.Mt.h.	Mt.határozat	A kutatási jelentések rendszere.
3.	108/SzL-SzJ/ 1953.	Hirdetmény	Idegen Nyelvek Főiskolája pályázati hirdetménye.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke -
1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -
Boda Antalt főmérnöknek,
Fodor Józsefet főelőadónak,
Nábrádi Jánost főelőadónak,
- 1953 szeptember hó 4.-től kezdődően -
Jenei Jenőné előadónak
a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke -
1953 augusztus hó 17.-től kezdődően
Kelen Tibort tudományos s. munkatársnak,
-1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -
Faragó Györgyöt tudományos munkatársnak
a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -
Héra Zoltánnét tudományos s. munkatársnak
a MTA Nyelvtudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke -
1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -
Sáfrány Lászlót főelőadónak,
Székely Zoltánt főelőadónak,
a MTA Orvostudományi Dokumentációs Központjához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -
Haraszi Gyulát tudományos intézet vezetőnek
a MTA Könyvtárához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 augusztus hó 16.-től kezdődően -
Molnár Jánosné tudományos s. munkatársnak
a MTA Történettudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 augusztus hó 18.-től kezdődően -
Szentklárai Olgát gyors- és gépírónak,
- 1953 augusztus hó 29.-től kezdődően -
Bruzst Jánosné takarítónak,
- 1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -

Pintér Erzsébetet segédelőadónak,
Szvetits Mihályt szakmunkásnak,
Baranyai Antóniát irodakezelőnek,
Farkas Évát gyors- és gépirónak,
- 1953 szeptember hó 16.-tól kezdődően -
Marosi Ibolyát gyors- és gépirónak
a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -

Váróczi Editet szakmunkásnak,
- 1953 szeptember hó 3.-tól kezdődően -
özv. Galambos Mátyásné takarító-
nak

A MTA Agrobiológiai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -

Palotai Andornét tudományos s.
munkaerőnek
a MTA Alkalmazott Matematikai Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -

Tax Juliát gyors- és gépirónak,
a MTA Közgazdasági Dokumentációs Központ-
hoz kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 szeptember hó 1.-től kezdődően -

Mocsári Józsefnét előadónak
a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi
Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 augusztus hó 19.-től kezdődően -

Pomázi Jánosné takarító-
nak
a MTA Történettudományi Intézetéhez
kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 szeptember hó 1.-től kezdődően

Belán Veronikát hivatalsegédnek
a MTA Vácrátóti Botanikai Kutató Intézet-
től kinevezte.

Jogszabályok.

A Magyar Népköztársaság
Minisztertanácsának 2.061/20/1953.
számu határozata.

A kutatási jelentések rendszere.

A Minisztertanács a tudományos kutatás jelentési rendszerének irányelveit az alábbiakban állapítja meg:

1. A tudományos kutató intézeteknek a jövőben az általuk végzett kutatómunkákról a jelentés céljának megfelelően négy különböző jelentésfajtát kell készíteni.

Éspedig:

- a/ időszakai jelentést,
- b/ zárójelentést,
- c/ összefoglaló jelentést
és
- d/ teljes dokumentációt.

a/ Időszakai jelentés:

Az időszakai jelentést az eddigi szabályoktól eltérően félévenként kell elkészíteni. A jelentés célja felsőbb szervek időszakos tájékoztatása a tudományos kutató intézetek fél, illetőleg egész évi működéséről, tervteljesítéséről, az intézet munkájának fejlődéséről és egyéb problémáiról.

b/ Zárójelentés:

A zárójelentés célja a felügyeleti szervek gyors és rövid tájékoztatása az egyes kutatások befejezéséről és az elért eredményekről.

Zárójelentést kell készíteni minden olyan témáról, amelyek kutatása, vagy laboratóriumi kísérletei befejeződtek, vagy amikor egy-egy kutatás során a gyakorlatban

alkalmazandó részeredményeket értek el. A zárójelentést akkor is el kell készíteni, ha a kutatás negatív eredménnyel végződött.

A kutatások befejezése után az illetékes miniszterek a zárójelentések alapján adjanak ki utasítást a kutatások eredményeinek gyakorlati felhasználására. Továbbá készítessenek zárójegyzőkönyvet arról, hogy a kutatás tényleges befejezése milyen területeken és milyen eredménnyel történt meg.

Mindaddig, amíg a zárójegyzőkönyv elfogadásra nem kerül, a kutatási témát a minisztérium részéről be nem fejezettnek kell tekinteni.

c/ Összefoglaló jelentés:

Az összefoglaló jelentés az elvégzett kutatómunkákat összefoglaló tudományos jellegű tanulmány.

E jelentés célja, hogy a kutatás során elért általános és részletes eredmények, adatok, a tudományos ellenőrzés valamint a tudomány továbbfejlesztése érdekében rendelkezésre álljanak.

Az összefoglaló jelentést azokra a kutatási témákra kell elkészíteni, amelyekre azt a felügyeletet gyakorló miniszter elrendeli.

d/ Teljes dokumentáció:

A teljes dokumentáció készítésének célja annak elősegítése, hogy a tudományos kutatási eredmény gyakorlati felhasználásához szükséges adatok, az elért eredményt felhasználni kívánó szerv részére rendelkezésre álljanak. Teljes dokumentációt csak az esetben kell készíteni, ha azt a felügyeletet gyakorló miniszter elrendeli.

2. A tudományos kutató intézetek felett felügyeletet gyakorló miniszternek az irányításuk alá tartozó kutatómunkákról az intézetek időszaki és zárójelentéseinek felhasználásával összefoglaló értékelést kell készíteniük. Ezen értékelésnek elsősorban a kutatási eredmények gyakorlati felhasználásával kapcsolatos kérdésekre kell kiterjednie.

3. A kutatási jelentésekkel kapcsolatos teendők szempontjából a Magyar Tudományos Akadémiát a közvetlen felügyelete alá tartozó intézetek valamint azon kutatások szempontjából, amelyek felsőoktatási tanszékeken folynak és a felügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia gyakorolja, minisztériumnak kell tekinteni.

4. Jelen határozat alapján készítendő jelentések kezeléséről a titkos ügykezelés szabályait kell alkalmazni. Ezen intézkedés alól indokolt esetben a felügyeletet gyakorló miniszter felmentést adhat.

5. A jelen határozatban foglaltak végrehajtására, valamint a jelentések elkészítésének határidejére, módjára, tartalmára és a jelentéseknek a felügyeleti szervhez való továbbítására, továbbá a minisztériumoknak a jelentésekkel kapcsolatos feladatainak ellátására az Országos Tervhivatal elnöke a Központi Statisztikai Hivatal elnökével és a Magyar Tudományos Akadémia elnökével együtt, a honvédelmi jellegű témákkal kapcsolatban pedig a honvédelmi miniszterrel egyetértésben adjon ki végrehajtási utasítást.

6. Jelen határozat hatálybalépésével a 3.600/1949./IV.23./ Korm.számú rendelet 7.§-ának /2/ bekezdése hatályát veszti.

Gerő Ernő sk. a Minisztertanács első elnökhelyettese.

H i r d e t m é n y

Pályázati Hirdetmény

az Idegen Nyelvek Főiskolája /XIV.kerület Mexikói u 601./ pályázatot hirdet az 1951. évi 26. sz. törvényerejű rendelet 13 §-a és a K.M. 855-0170/1952. VI.sz. utasítása alapján

főiskolai docensi állásra.

Francia tanszék.

- 1./ Kinevezendő főiskolai docens kötelessége lesz a tantervvel összhangban, a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelő óraszámban a tanszék tárgyköréből előadások tartása, a tanszékhez tartozó vizsgákban, valamint a tanszéken folyó oktató nevelő és tudományos munkákban való aktív részvétel.
- 2./ Az állás után 322-1/1952. K.M. sz. utasítás szerinti illetmény jár.
- 3./ A pályázatokat a hirdetésnek az Oktatásügyi Közlönyben megjelenését követő 3 héten belül az Idegen Nyelvek Főiskolája Igazgatói Hivatalához kell benyújtani.
- 4./ A pályázatnak tartalmaznia kell:
  - 1./ A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését;
  - 2./ eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését;
  - 3./ tudományos és oktató munkájának részletes ismertetését;
  - 4./ a pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.
  - 5./ a pályázónak a tudományos és oktató munkára vonatkozó jövőbeni terveit.

- 5./ A pályázathoz mellékelni kell:
  - 1./ részletes önéletrajzot két példányban;
  - 2./ az oklevelek hiteles másolatát;
  - 3./ születési anyakönyvi kivonatot;
  - 4./ 3 példányban tudományos munkájának részletes jegyzékét és a lehetőség határain belül munkája különlenyomatának egy-egy példányát,
  - 5./ főiskola igazgatói hivatalától beszerezhető és a pályázó által pontosan kitöltött kérdőívet.
- 6./ A pályázatra vonatkozóan a főiskola igazgatói hivatalában minden munkanapon d.e.ll - és 1 óra között az igazgató vagy helyettese ad részletes felvilágosítást.

Bp. 1953. aug. 17.

Farkas Klára s.k.
főisk.ig.h.

A k a d é m i a i   K ö z l ö n y
A Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Megjelenik minden hó 1.-én és 15.-én.
Felelős szerkesztő: Juhász István
K i a d j a
A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala
Budapest, V., Nádor u. 12.

A K A D É M I A I   K I A D Ó
Budapest, V., Alkotmány u. 21.
F.: Mestyán János
Rota 1953/148/1474

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Személyi ügyek.	
2.	1953.évi 20.sz.tvr.	Törvényerejű rendelet	Az aspiránsképzés.
3.	1.058/1953. /IX.30/Mt.h.	Mt.Határozat	A Gödöllői Mezőgazdasági Akadémia megszűntetése.
4.	Titk.501/ SzL-SzJ/ 1953.	Hirdetmény.	A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- tudományi Intézete pályázati hirdet- ménye.
5.		Munkamozgalmi hírek.	
		Személyi ügyek.	
		A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 szeptember hó 16.-tól kezdő- dően - Mitnyán Mihályt főelőadónak, Veres Árpádot előadónak, a MTA Hivatalához kinevezte.	A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 szeptember hó 15.-től kezdő- dően - Ujvárosi Miklóst tud.munkatárs- nak a MTA Vácrátóti Botanikai Kutató In- tétéhez kinevezte.
		- o -	- o -
		A Magyar Tudományos Akadémia elnöke - 1953 szeptember hó 16.-tól kezdő- dően - Kovács Károly Pált intézeti igazgatónak, a MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézetéhez kinevezte.	A Magyar Tudományos Akadémia gazda- sági főcsoportvezetője - 1953 szept- ember hó 15.-től kezdődően - Kovács Józsefet szakmunkásnak, a MTA Vácrátóti Botanikai Kutató In- tétéhez kinevezte.
		- o -	- o -

Jogszabályok.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1953. évi 20. számú törvényerejű rendelete.

Az aspiránsképzés.

I. Az aspiránsképzés célja.

1.§. Az aspiránsképzés célja, valamely tudományág területén kitűnően felkészült, szűkebb szakterületén kiterjedt és elmélyült ismeretekkel rendelkező, a kutatás módszertanában járatos önálló tudományos kutatómunkára képes, marxista-leninista világnézetű tudós-jelöltek szervezett képzése.

II. Az aspiránsképzés irányítása.

2.§./1/ A Tudományos Minősítő Bizottság /továbbiakban: TMB/ aspiránsképzésre vonatkozó feladatát - a felügyelete alá tartozó intézményekben - az alábbi rendelkezések szerint az oktatásügyi miniszter veszi át.

/2/ Az oktatásügyi miniszter irányítása és ellenőrzése alá tartoznak aspiránsképzésük idején azok az aspiránsok, illetőleg levelező aspiránsok /továbbiakban: aspiránsok/, akiknek aspiránsvezetője az oktatásügyi miniszter felügyelete alá tartozó egyetemen /főiskolán/ dolgozik.

/3/ Az aspiránsok felvétele, a disszertációs témák jóváhagyása és az aspiránsok által készített kandidátusi disszertáció megvédésének lebonyolítása továbbra is a TMB-ra tartozik.

/4/ Az oktatásügyi miniszter biztosítja az aspiránsok marxista-leninista képzését és idegennyelvű oktatását.

/5/ A TMB-nek tagja az oktatásügyi miniszter képviselője is.

3.§. Az oktatásügyi miniszter felügyelete alá tartozó egyetemek rektorai és dékánjai /a főiskolák igazgatói/ felelősek az egyetemen /főiskolán/, illetőleg a karon folyó aspiránsképzésért.

4.§. Az oktatásügyi miniszter felügyelete alá tartozó aspiránsok kandidátusi vizsgáját az egyetem /főiskola/ szervezi meg és bonyolítja le.

III. Az aspiránsok vizsgarendje.

5.§./1/ Az 1954-55. tanévtől kezdődően az aspiránsok tematikához kötött felvételi vizsgát tesznek.

/2/ A felvételi vizsga bevezetésével a kandidátusi elővizsga megszűnik. A kandidátusi vizsgát az aspiránsképzés kezdetétől számított 2 éven belül kötelesek az aspiránsok letenni. Biztosítani kell azonban azt a lehetőséget, hogy másfél év alatt az aspiránsok a kandidátusi vizsgát letelhessék, s ezzel is több idő maradjon a disszertáció elkészítésére.

IV. Vegyes és záró rendelkezések.

6.§. A tudományos kutatóintézetekhez és egyéb intézményekhez /üzemekhez, vállalatokhoz stb./ beosztott aspiránsok munka és terv feyelméért, valamint a szükséges munkafeltételek biztosításáért az aspiránsvezetőn kívül az intézmény vezetője is felelős.

7.§. Levelező aspiránst kísérletezésel járó szakra általában csak akkor lehet felvenni, ha munkahelyén a szaktárgya körébe eső kísérletek elvégezhetőek.

8.§. Az aspiránsok képzésük első és harmadik évében oktatómunkával nem foglalkozhatnak. Képzésük második évében heti legfeljebb 3 órában elő-

adást tarthatnak szaktárgyuk körében, illetőleg szemináriumot, vagy gyakorlatot vezethetnek. E munkájukért az aspiránsok a megbízott előadókra vonatkozó szabályok szerinti óradijban részesülnek.

9.§. /1/ Az aspiráns ösztöndíját, kivételes körülményektől eltekintve csak a kandidátusi vizsga sikeres letétele után lehet felemelni.

/2/ A rendes aspiránsokat évenként összesen 48 munkanap szabadság illeti meg.

10.§. /1/ Az ellen az aspiráns ellen, aki képzését önhibájából elhanyagolja, valamint az ellen, akinek a magatartása, illetőleg cselekménye politikailag vagy erkölcsileg kifogás alá esik, fegyelmi eljárást folytat le a miniszter, akinek felügyelete alatt álló intézménynél az aspiránsképzés folyik.

/2/ A TMB az illetékes felügyeleti szervnél fegyelmi eljárás megindítását kezdeményezheti a vállalat /hivatal, üzem, intézmény/ vezetője ellen, ha a levelező aspiráns részére nem biztosítja a 8/1952./ I.27./M.T.számú rendelet 3.§./1/ bekezdésében meghatározott heti félnap munkaidőkedvezményt, valamint ha a rendelet 3.§. /6/ bekezdése ellenére a levelező aspiráns munkáját a rendes munkaidőn túl rendszeresen igénybeveszi.

11.§./1/ Jelen törvényerejű rendelet végrehajtásáról a Magyar Tudományos Akadémia elnöke az oktatásügyi miniszterrel egyetértésben gondoskodik.

/2/ Jelen törvényerejű rendelet hatálybalépésével az 1950. évi 44.tvr. 7.§-a és a 8.§ /1/ bekezdése, a 7.269/1950./XII.7./M.T.F. számú rendelet 3.§-ának /3/ bekezdése, 5.§-a és 6.§-a, továbbá a 8/1952.

/I.27./ M.T. számú rendelet 14.§-a, valamint a jelen törvényerejű rendelettel ellentétes egyéb rendelkezések hatályukat veszítik.

Dobi István s.k. Darabos Iván s.k.
a Népköztársaság; a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának Elnöki Tanácsának
elnöke. titkára.

- 0 -

A Magyar Népköztársaság
Minisztertanácsának 1.058/
/1953/IX.30/ számú határozata.

A Gödöllői Mezőgazdasági Akadémia megszűntetése.

1. A 3.280/1949./IV.9./Korm.számú rendelettel létesített Mezőgazdasági Akadémia a levelező és termelőszövetkezeti elnökképző tagozat kivételével 1953.évi augusztus hó 10.napjával megszűnik.

A levelező tagozat 2 éves tanulmányi idővel az Agrártudományi Egyetem irányítása alatt működik tovább.

2. A megszűnő Gödöllői Mezőgazdasági Akadémia vagyontárgyait a földművelésügyi miniszter által megállapított arányban a termelőszövetkezeti elnökképző tanfolyam, az Agrártudományi Egyetem és a Debreceni Mezőgazdasági Akadémia veszi át.

3. Jelen határozat végrehajtásáról a földművelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel és az oktatásügyi miniszterrel egyetértésben gondoskodik.

4. A 3.280/1949./IV.9./ Korm.számú rendelet hatályát veszti.

Geró Ernő s.k.
a Minisztertanács első
elnökhelyettese.

H i r d e t m é n y

Titk. 501/SzL-SzJ/1953.

Pályázati hirdetés.

A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete pályázatot hirdet az Intézet Magyar Osztályának osztályvezetői állására.

Az állás elnyeréséhez megfelelő tudományos képesítés és működés igazolása szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

- 1./ a pályázó tudományos képesítésére vonatkozó okiratokat,
- 2./ a pályázó eddigi működésének igazolását,
- 3./ a pályázó tudomány dolgozatainak felsorolását és különlenyomatait,
- 4./ önéletrajzot.

A pályázatot a Nyelvtudományi Intézet /Budapest, V., Váczi utca 12 sz./ igazgatójához legkésőbb 1953 év október hó 31 napjáig kell benyújtani.

A kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt.

A kinevezet osztályvezető besorolása és illetményének megállapítása a 204/1951./XII.2./M.T.sz. rendelet 7. sz.melléklete /IX.B.fejezet/ szerint történik.

Budapest, 1953.október 2.

Németh Gyula sk.
igazgató.

Munkamozgalmi hírek.

Termelési értekezletek megtartása.

A gyakorlat azt mutatja, hogy az osztályok nem tartják meg a rend-

szeres havi munkaértekezleteket, s így nem kerülnek feltárágra és ki-javításra az osztályon mutatkozó hibák és hiányosságok. Az osztály-vezetők és a dolgozók nem tudnak birálatot mondani az osztály mun-kája felett.

Ezen hiányosság felszámolása érde-kében felhívjuk az osztályvezető elvtársak figyelmét arra, hogy minden hó 15-ig tartsák meg a mun-ka-értekezletüket és azok jegyző-könyvét minden hó 18-ig a Szervezé-si, illetőleg a Gazdasági főcso-portok vezetőihez juttassák el.

Versenyszerzés.

A Társadalmi- és Történelmi tudomá-nyok osztálya az ügyiratok gyer-sabb elintézésének előmozdítása céljából versenyre hívja ki az ösz-szes tudományos és gazdasági osz-tályokat. A verseny feltételei a kö-vetkezők:

Minden olyan ügyirat, amely elnöksé-gi, vagy főcsoportvezetői aláírást, valamint osztályvezetői, vagy bizottsági jóváhagyást nem igényel, 48 órán belül elintézendő.

A 48 órán belül elintézendő iratok-ról az osztályok minden hó 5-ig je-lentést küldenek a főcsoportveze-tőknek a következő formában:

- a./ elmúlt hóról áthozott ügyirat hátralék .....
- b./ a tárgyhóban érkezett ügyira-tok .....
- elintézendő összesen .....
- c./ ebből a tárgyhóban elintézve..
- d./ ügyirat hátralék a hó végén...

A felküldött jelentések alapján a Szakszervezeti Bizottság értékeli a versenyt.

A verseny elfogadására nézve az
osztályok lépjenek érintkezésbe
Szentgyörgyi Máriával a Társadal-

mi-Történeti tudományok osztálya
munkamozgalmi felelősével.

- o -

A k a d é m i a i k ö z l ö n y

A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja

Megjelenik: minden hó 1.-én és
15.-én.

Felelős szerkesztő: Juhász István

K i a d j a

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala
Budapest, V., Nádor u. 12.

A K A D É M I A I K I A D Ó

/Budapest, V. Alkotmány u. 21./

F.: MESTYÁN JÁNOS

Rota: 1953/157/1567.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Személyi ügyek.	
2.	522/1953	Utasítás	A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1953. évi 20. sz. "Az aspiránsképzés" című törvényerejű rendelete végrehajtására.
3.	523/1953	Utasítás	A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása a Népzene kutató Csoport szerzése és feladatkörének szabályozása tárgyában.

Személyi ügyek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke -
1953 október hó 1.-től kezdődően -

Klaniczay Tibort önálló osztály-
vezetőnek,

Babos Lászlót osztályvezetőnek,
Kerekes Pált mérnöknek,
Hajdu Gézárt főelőadónak,
Lenkei Lajosnét főelőadónak,

a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazda-
sági főcsoportvezetője - 1953 ok-
tóber hó 1.-től kezdődően -

Kis Gaszton Ernőnét gyors- és
gépirónak,

- 1953 október hó 9.-től kezdődően -

Kenderesi Lászlót gépkocsivezető-
nek,

- 1953 október hó 10.-től kezdődően -
Sárközi Györgyöt gépkocsivezető-
nek

a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasá-
gi főcsoportvezetője - 1953 október
hó 1.-től kezdődően -

Bástyai Lórántnét tudományos
s. munkaerőnek

a MTA Tihanyi Biológiai Kutató Intéze-
téhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazda-
sági főcsoportvezetője - 1953 október
1.-től kezdődően -

Pusztai Imrénét takarítónak,

a MTA Biokémiai Kutató Intézetéhez ki-
nevezte.

- o -

Jogszabályok.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 522/1953 sz. utasítása

az 1953 évi 20 számú törvényerejű rendelet végrehajtására.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának az 1953 évi 20 számú törvényerejű rendeletében foglalt felhatalmazása alapján - az oktatásügyi miniszterrel egyetértésben - az alábbi végrehajtási utasítást adom ki.

I.

Az Oktatásügyi Minisztérium feladata.

1.§.

/1/ Az aspiránsok ideológiai oktatását az egyetemek /főiskolák/ marxizmus-leninizmus tanszékei végzik.

A tanszék feladata

- a/ az aspiránsok részére konferenciák szervezése, konzultációs lehetőségek biztosítása,
- b/ szükség esetén előadások tartása,
- c/ vizsgák megszervezése.

Az aspiránsok ideológiai oktatását azon egyetem /főiskola/ marxizmus-leninizmus tanszékének kell megszervezni, ahol az aspiráns tanulmányait, kutatásait végzi. Ha az aspiráns nem egyetemen /főiskolán/ dolgozik, marxizmus-leninizmus oktatását a területileg legközelebb lévő egyetemen /főiskola/ biztosítja. Az aspiránsok ideológiai oktatásáért a tanszék vezetője felelős, aki félévenként írásban tartozik beszámolni az ideológiai oktatás problémáiról a rektornak /főiskola igazgatójának/, egy karu egyetemen a dékánnak.

/2/ Az 1953-ban felvett, ideológiai-
lag fejlett aspiránsok számára lehetőséget kell adni, hogy már az első évben filozófiát tanuljanak párttörténet helyett, amennyiben 1953 október 31.-ig beszámolót tesznek párttörténetből.

/3/ Az aspiránsok nyelvi oktatása az egyetemek nyelvi tanszékein, illetve lektorátusain történik. A nyelvi vizsgák megszervezése a tanszékek, illetve a lektorátusok feladata. Az aspiránsok nyelvi oktatásáért a tanszék, illetve a lektorátus vezetője felelős, aki félévenként tartozik írásban beszámolni a nyelvi oktatás problémáiról a rektornak /főiskola igazgatójának/, egy karu egyetemen a dékánnak. Azoknak az aspiránsoknak, akiknek szaktudományukban való elmélyüléshez különösen szükséges más idegen nyelv ismerete is, már most lehetővé kell tenni, hogy orosz nyelven kívül egyéb nyelvet is tanuljanak. Ebből a célból a jelentkező aspiránsok közül kisebb csoportokat kell szervezni és az oktatást az orosz nyelvhez hasonlóan kell végezni. Az aspiránsok nyelvi oktatását azon egyetem /főiskola/ nyelvi tanszéke, illetve lektorátusa szervezi meg, ahol az aspiráns tanulmányait, kutatásait végzi. Ha nem egyetemen /főiskolán/ dolgozik, nyelvi oktatását a területileg legközelebb levő egyetem /főiskola/ biztosítja.

2.§.

/1/ A rektor /főiskolán az igazgató/ egy karu egyetemen a dékán javaslatára az Oktatásügyi Minisztérium /továbbiakban OM/ az aspiránsvezető egyetemi /főiskolai/ tanárok közül kari aspiránsfelelőst biz meg. A kari aspiránsfelelős egyetemi /főiskolai/ tanárnak oktatási, kutatási munkán kívül a lehetőség szerint más megbízást nem kell adni. A kari aspiránsfelelőst adminisztrációs ügyekben a rektori oktatási osztály /a főiskolán a főiskolai osztály/ kari előadója segíti.

/2/ A kari aspiránsfelelős feladata az aspiránsok munkájának ellenőrzése és segítése /beleértve a nyelvi és ideológiai tanulmányaikat is/, kapcsolat tartása az aspiránsvezetőkkel, az aspiránsokkal és az OM-mal. Feladata az aspiránsok tanulmányaiban mutatkozó hiányosságok feltárása a rektor /főiskolán az igazgató/ egy karu egyetem esetében a dékán, illetve súlyosabb esetekben az OM felé.

3.§.

- /1/ Az aspiránsoknak felvételtől számított két hónapon belül el kell készíteniük az aspirantúra teljes időtartamára szóló keretterve, valamint 1 éves részletes munkatervet a kandidátusi minimum alapján. A tanulmányi idő egyes éveinek határa általában szeptember 1. A következő évre vonatkozó 1 éves részletes munkaterv elkészítésének határideje szeptember 1.
- /2/ A kerettervet és a munkatervet a dékán /főiskolán az igazgató/ hagyja jóvá. Az aspiráns minden félév végén köteles az elmúlt félévben végzett munkájáról beszámolót készíteni. A munkatervet és beszámolókat az aspiránsvezető láttamozása után a kari aspiránsfelelősnek két példányban kell megküldeni. A kari aspiránsfelelős a munkatervet és beszámolókat egy példányát az OM-nak továbbítja.
- /3/ Az aspiráns munkatervét és munkáját tanszéki értekezleten vitassák meg. Az aspiráns minden félévben tartson előadást a tanszék oktató és tudományos személyzete előtt szakmai tanulmányainak eredményeiről, lehetőleg a disszertációs témával kapcsolatos anyagból. Az előadásra célszerű a rokon szakos aspiránsokat és a rokon tanszékek munkatársait is meghívni. Az előadás rövid kivonatát a tanszék véleményével ellátva mellékelni kell a féléves beszámolókhöz.
- /4/ A második tanulmányi év munkatervével egyidejűleg az aspiránsnak lehetőség szerint el kell készítenie a kandidátusi értekezés témavázlatát. A kandidátusi értekezés témavázlatát az Akadémia tudományos osztályainak véleménye alapján a Tudományos Minősítő Bizottság /továbbiakban TMB/ hagyja jóvá.
- /5/ Az aspiránsok részére biztosított könyvsegély folyósítása érdekében a dékánok /főiskolák igazgatói/ jelentik a TMB felé, hogy a felügyeletük alá tartozó elsőéves aspiránsok 3 éves kerettervüket, a felsőbb évfolyamu aspiránsok következő évi részletes munkatervüket beadták.

/6/ A levelező aspiránsoknak évenként csak egy referátumot kell tartaniuk a tanszemélyzet előtt.

4.§.

- /1/ A kandidátusi elővizsga letételének legkésőbbi időpontja azon aspiránsok számára, akik tematikához kötött felvételi vizsgát nem tettek, a rendes aspiránsoknál az első, a kandidátusi vizsgáé pedig a második tanulmányi év vége. Azok a levelező aspiránsok, akiknek tanulmányi ideje 3 év, a vizsga szempontjából úgy tekintendők, mint rendes aspiránsok. Azok a levelező aspiránsok, akiknek tanulmányi ideje 4, illetve 5 év, a kandidátusi elővizsgát 1 1/2, illetve 2 1/2, a kandidátusi vizsgát 2 1/2, illetve 3 1/2 éven belül kötelesek letenni. Törekedni kell azonban arra, hogy ezek a levelező aspiránsok is a lehetőség szerint vizsgáikat a rendes aspiránsoknak megfelelően tegyék le annak érdekében, hogy több idő maradjon a kandidátusi disszertáció elkészítésére.
- /2/ Az aspirantúrára pályázók az 1954. évi felvételektől kezdődően tematikához kötött felvételi vizsgát tesznek a marxizmus-leninizmus alapjaiból és szaktárgyukból. A felvételi vizsga szakmai részének anyagát a megfelelő karok adják meg. A szakmai és ideológiai felvételi vizsga anyaga általában az egyetemi anyag magasszintű ismerete.
- /3/ Az 1954. évtől kezdődően felvett aspiránsok kandidátusi elővizsgát nem tesznek. A kandidátusi vizsgát két éven belül kötelesek letenni. Biztosítani kell azonban, hogy az aspiránsok lehetőség szerint 1 1/2 éven belül letegyék a kandidátusi vizsgát, hogy a kandidátusi disszertáció elkészítésére több idő maradjon. Ez különösen a kísérletezéssel járó tudományterületeken fontos.
- /4/ A tematikához kötött felvételi vizsgát tett aspiránsok ideológiai oktatásának anyaga minden szakterületen a filozófia.
- /5/ Vizsgahalasztás csak kivételesen indokolt esetben /súlyos betegség, kato-

nai szolgálat, szülés stb./adható. A vizsgahalasztást a rektor, /főiskolán az igazgató/ egy karu egyetemen a dékán javaslatára az OM engedélyezi.

/6/ A vizsgák vizsgabizottság előtt történnek. A vizsga minősítése: jeles -5, jó -4, közepes -3, elégséges -2, elégtelen -1. A vizsga végén a vizsgabizottság megbeszéli az osztályzatot, röviden szavakban értékelem a vizsgát és értékelését jegyzőkönyvbe foglalja. A vizsga jegyzőkönyvét a dékán /főiskola igazgatója/ és a vizsgabizottság tagjai írják alá. A vizsga jegyzőkönyvkivonatát a vizsgázó megkapja. A vizsgaeredményekről a dékán nyilvántartást vezet. A vizsgák időpontjáról és helyéről egy héttel előbb értesíteni kell az OM-t. A felelet előtt a vizsgázónak gondolkodási időt és jegyzetkészítési lehetőséget kell biztosítani. Az egyes főkérdésekre adott felelet után a vizsgabizottság elnöke és tagjai kiegészítő kérdéseket tehetnek fel. A vizsga érdemi időtartama körülbelül 1 óra legyen. A főkérdéseket a bizottság elnöke adja fel. A szakmai vizsgabizottságokat a szakma legkiválóbbjai közül a rektor, /főiskolán az igazgató/, egy karu egyetemen a dékán kéri fel az aspiránsvezető és a kari aspiránsfelelős javaslatára. A vizsgabizottság elnökből és legalább 2 tagból áll. A bizottság egyik tagja az aspiránsvezető, aki nem lehet a bizottság elnöke. A vizsgabizottság a vizsga előtt megbeszéli a kérdéseket és három átfogó jellegű kérdést állapít meg. Az ideológiai vizsgabizottság elnöke lehetőleg egyetemi /főiskolai/ tanár legyen. A vizsgabizottságnak az elnökön kívül legalább két tagja van. A vizsgabizottságot a marxizmus-leninizmus tanszékek vezetői kéri fel. A nyelvi vizsgabizottság elnöke az OM képviselője, tagjai: a tanszék, illetve a lektorátus vezetője és egy lektor.

5.§.

/1/ Szükség esetén az aspiránsvezető kérésére biztosítani kell, hogy az aspiráns más szakemberrel is rendszeresen konzultálhasson. A konzultánst a rektor, egy karu egyetemen a dékán, /főiskola igazgatója/ kéri fel. Más

egyetemhez /főiskolához/ tartozó konzultáns esetében a felkérés előtt az illetékes egyetem rektorához, egy karu egyetemen a dékánhoz /főiskola igazgatójához/ kell fordulni. A megbízás alapján végzett rendszeres konzultációt a konzultáns kötelező elfogultságába be kell számítani. Amennyiben a konzultáns nem egyetemen /főiskolán/ dolgozik, munkahelyének vezetőjéhez kell fordulni a felkérés előtt.

/2/ A konzultánst indokolt esetben díjazni lehet /munkaidőn túl végzett rendszeres konzultáció stb./ A konzultánsok tiszteletdíját az OM javaslatára a TMB engedélyezi és folyósítja.

6.§.

Az aspiránsokat az egyetem oktatószemélyzetével egyenlő jogok illetik meg a laboratóriumok, könyvtárak, stb. használatában. A tanszékvezető felelős a rendes aspiránsok munka- és tervfegyelméért, valamint a munkafeltételek biztosításáért.

7.§.

Az egyetemekenél /főiskoláknál/ felvételt jelentkezők anyagát a rektor, egy karu egyetemen a dékán /főiskolán az igazgató/ terjeszti fel a TMB-hez. A jelentkező aspiránsok ösztöndíjára a rektor, egy karu egyetemen a dékán /főiskolán az igazgató/ tesz javaslatot, figyelembe véve a személyzeti osztály véleményét. A javaslatot az aspiráns pályázati lapjára rá kell vezetni.

8.§.

Szociális segélyben és egyéb szociális juttatásban a dékán /főiskola igazgatója/ javaslatára a TMB részesíti az aspiránsokat.

9.§.

A fegyelmi vizsgálatot az egyetem rektora, egykaru egyetemen a dékán /főiskolán az igazgató/ folytatja le. A fegyelmi bizottság munkájában részt vesz az OM képviselője is. A fegyelmi bizottság határozatát az OM minden esetben közli a TMB-vel. Kizárási ja-

vaslat esetében a TMB dönt.

II.

A Tudományos Minősítő Bizottság feladata.

10.§.

/1/ Az aspiránsfelvételek lezárása után a TMB megbizsa az aspiránsvezetőket és értesíti az OM-ot a felvételek eredményéről és közli az összes felvett aspiránsok névsorát, egyetemek, karok /főiskolák/ szerinti megoszlását.

11.§.

A TMB a Magyar Tudományos Akadémia /továbbiakban Akadémia/ tudományos osztályainak közreműködésével meghatározott kandidátusi minimumokat az OM, illetve a TMB-hez tartozó aspiránsvezetők rendelkezésére bocsátja.

12.§.

/1/ A TMB-hez tartozó aspiránsok munkáját az Akadémia tudományos osztályai aspiránsfelelősein keresztül ellenőrzik és irányítják. A tudományos osztályok aspiránsfelelőseit az osztálytitkárok bízzák meg az osztályhoz tartozó aspiránsvezető akadémikusok közül.

/2/ Az osztályok aspiránsfelelősei évente egyszer kötelesek beszámolni az osztályhoz tartozó aspiránsok munkájáról az osztályvezetőség előtt.

/3/ Az aspiránsfelelős rendszeres kapcsolatot tart az aspiránsvezetőkkel és az aspiránsokkal.

13.§

A TMB-hez tartozó aspiránsokat aspiránsvezetőjük munkahelyén a kinevezett dolgozókkal egyenlő jogok illetik meg a laboratóriumok, könyvtárak stb. használatában. A munkahely vezetője felelős a rendszer aspiránsok munka- és tervfegyelméért, valamint a munkafeltételek biztosításáért.

14.§

/1/ Az aspiránsok munkatervének elkészítéséről a 3.§. /1/ intézkedik.

/2/ A keretterveket és a munkatervet a TMB hagyja jóvá. Az aspiráns minden félév végén köteles az elmúlt félévben végzett munkájáról beszámolót készíteni. A munkatervet és beszámolókat az aspiránsvezető láttaozása után a TMB-re kell beköldeni 2 példányban.

/3/ A TMB a beküldött munkatervet, illetve beszámolókat az Akadémia tudományos osztályaival megbíráltatja. A bírálatot az Akadémia tudományos osztályai küldik ki az aspiránsvezető részére az osztálytitkár aláírásával. A bírálatot az osztály aspiránsfelelősének is láttamozni kell és egy példányát nyilvántartás végett a TMB-nek is meg kell küldeni. A disszertációs témát az Akadémia tudományos osztályainak javaslatára a TMB hagyja jóvá.

/4/ Az aspiránsok referátumáról a 3. § /3/ és /6/ intézkedik.

/5/ Amennyiben az aspiráns intézeti értekezleten nem tarthat beszámolót /aspiránsvezetőjének nincs intézete stb./, az Akadémia tudományos osztályának szakbizottsága előtt is beszámolhat.

15.§.

/1/ A kandidátusi elővizsga, illetve kandidátusi vizsga időpontjáról a 4.§. /1/ és /3/ intézkedik.

/2/ Az aspiránsok felvételi vizsgájáról a 4.§. /2/ intézkedik.

/3/ Az aspiránsok ideológiai oktatásának anyagáról az 1.§. és 4. §. /4/ intézkedik.

/4/ A vizsgabizottságokról és a vizsgáztatásról a 4.§. /6/ intézkedik.

A szakmai vizsgákat a TMB szervezi meg. A TMB-hez tartozó aspiránsok vizsgaeredményéről a TMB nyilvántartást vezet. A TMB-hez tartozó aspiránsok szakmai vizsgabizottságát a TMB bízza meg, az aspiránsvezető javaslatára az Akadémia tudományos osztályainak véleménye alapján.

/5/ Vizsgahalasztásról a 4.§. /5/ be-

kezdés intézkedik. A TMB-hez tartozó aspiránsok részére az aspiránsvezető javaslatára a TMB engedélyez vizsgahelyasztást.

16.§.

A konzulensek felkéréséről és díjazásáról az 5.§. /1/ és /2/ intézkedik. A TMB-hez tartozó aspiránsok konzultánsait a TMB kéri fel a konzultáns munkahelye vezetőjének előzetes hozzájárulása alapján.

17.§.

A TMB-hez tartozó aspiránsok elleni fegyelmi vizsgálatot az aspiráns munkahelyének vezetője folytatja le. A fegyelmi bizottságban résztvesz a munkahely szerint illetékes miniszter és a TMB megbízottja is.

Bp., 1953. okt. 15.

Rusznayák István s.k.
a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 523 számú utasítása

a Népzenekutató Csoport szervezése és feladatkörének szabályozása tárgyában.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 2.050/17/1953. számú határozatában foglalt felhatalmazás alapján a Magyar Tudományos Akadémia Népzenekutató Csoportja szervezetét és feladatkörének részletes szabályait - a népművelési miniszterrel egyetértésben - a következőkben állapítom meg.

I.

A Csoport létesítésének célja.

A feledésbe menő nép hagyomány zenei anyagának megmentése, az eddigi szervezetlen gyűjtőmunka központi irányítása és intézményessé tétele, továbbá a gyűjtőmunka eredményeinek tudományos rendszerezése, a népi kultúra zenei anyagának a nép számára való közkinccsé tétele.

II.

A Csoport működése és szervezete.

A Csoport működését 1953 év augusztus hó 1.-vel kezdte meg. A Magyar Tudományos Akadémia támogatásával működő Magyar Népzene Tára szerkesztősége 1953 augusztus hó 1. napjával beolvadt a Csoport szervezetébe.

A Csoportfeladatait az alábbi munkaköri csoportosításban végzi:

- 1./ elvi tudományos rész,
- 2./ kutatási rész,
- 3./ szerkesztői rész,
- 4./ gazdasági rész.

1./ Elvi tudományos feladatok.

- a/ A Csoport tudományos tervében szereplő népzene-kutatói feladatok kidolgozása,
- b/ a népdalgyűjtés központi irányítása, a népzene elvi kérdéseinek tisztázása,
- c/ a magyar népdalkincs marxista-leninista szellemben való feltárása, ápolása és újból az egész nép közkinccsévé tétele,
- d/ a magyar népdal társadalmi szerepének tudományos vizsgálata, továbbá a zenetörténeti és népzenei összefüggések kutatása,
- e/ a magyar és egyéb népek zenéje közötti kapcsolatok felderítése; a Szovjetunió a népi demokráciák és más népek tudományos zenekutatói intézményeivel való kapcsolat felvétele, kiépítése és ápolása, továbbá a csereviszony megindítása.

2./ Kutatási feladatok.

- a/ Az eddig végzett népzenei gyűjtések anyagának rendezése, térképezése,
- b/ a régi gyűjtőhelyek újbóli átvizsgálása,
- c/ az eddig még fel nem kutatott területeken a gyűjtés megszervezése és megindítása,
- d/ a népzene-gyűjtési munkákba a fiatal káderek bevezetése és gyakorlati irányítása,

- e/ a népzenei gyűjtés haladó irányban való továbbfejlesztése, korszerű eszközökkel, felvevő- és leadó készülékekkel,
- f/ a felvett anyag Long-play áttétele saját hanglemeztára részére, valamint ezeknek cseréje külföldi folklóre-intézetekkel.

3./ Szerkesztői feladatok.

- a/ A Magyar Népzene Tára kiadvány sorozatának szerkesztése,
- b/ a sorozatban közölt népzenei anyag kapcsán szükségessé vált egyéb zenei kiadványok /könyvek/ szerkesztése.

4./ Gazdasági feladatok.

- a/ Költségvetési előirányzat előirányzat elkészítése, a költségvetés

végrehajtása,

- b/ a tudományos munka gazdasági szükségleteinek felmérése, a rendelkezésre álló eszközök felhasználására tervezet készítése,
- c/ gondoskodás a Csoport működésének gazdasági előmozdításától.

A Csoport a 2.061/19/1952 M.T. határozattal előírt szervezeti és működési szabályzatot készítse el és azt jóváhagyás céljából 1953 november hó 1.-ig mutassa be.

Budapest, 1953. október hó 15.

Osztrovszky György sk.

főtitkár.

A k a d é m i a i K ö z l ö n y
A Magyar Tudományos Akadémia
hivatalos lapja.
Megjelenik minden hó 1.-én és 15.-én.
Felelős szerkesztő: Juhász István
K i a d j a
A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala
Budapest, V., Wádor u.12.

A K A D É M I A I K I A D Ó
/Budapest, V. Alkotmány u.21./
F.: MÉSTYÁN JÁNOS
Rota: 1953/164/1635.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM:

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.		Személyi ügyek.	
2.		Kitüntetések.	
3.		Jutalmazások.	
4.	51/1953./XI. 6./N.T.	M.T. rendelet	A betegségi biztosításra vonatkozó egyes rendelkezések módosítása.
5.	52/1953./XI. 6./M.T.	M.T. rendelet	A családi pótlékról szóló 6/1953./II. 8./M.T. számú rendelet módosítása.
6.	Gf.412/1953.	Körrendelet	Az 1953/54. évi fűtés szabályozása.
7.	Jgü: 582/1953.	Hirdetmény	Pályázati felhívás az 1954 évi aspiranturára

Személyi ügyek

- 1953 év október hó 22.-től kezdődően -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 év október hó 12.-től kezdődően -

Kóházi Ferencet személyzeti vezetőnek

a MTA Martonvásári Növénytermelési Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év október hó 16.-től kezdődően

Szekeres Andrászt előadónak

Szuocsán Miklóst könyvelőnek

- 1953 év október hó 25.-től kezdődően -

Tar Árpádot szakmunkásnak,

- 1953 év november hó 1.-től kezdődően -

Egynázi Józsefet előadónak,
Mitsky Aladárnét könyvelőnek

- 1953 év november hó 4.-től kezdődően -

Torossy Antalnét takarítónak,
Varga Jánost hivatalsegédnek

a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év október hó 11.-től kezdődően -

Karip Gyulánét gyors- és gép-
írónak

a MTA Nyelvtudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője
- 1953 év október hó 16.-tól kezdődően -

Somogyi Endrénét gyors- és gép-
írónak

a MTA Alkalmazott Matematikai Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év november hó 1.-től kezdődően -

Barta Sándornét laboránsnak

a MTA Agrobiológiai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője - 1953 év november hó 1.-től kezdődően -

Dajcs Jánost és
Pauer Mihályt vizsgázott fűtők-
nek

a MTA Történettudományi Intézetéhez kinevezte.

Kitüntetések.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Minisztertanács javaslatára a magyar tudományos élet és a Magyar Tudományos Akadémia dolgozói közül kiváló tudományos munkájuk elismerésül:

Kreybig Lajosnak,

a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a mezőgazdaság fejlesztése terén kifejtett tudományos munkásságáért és a Növénytermesztési Főbizottságban végzett kiváló munkájáért

a MUNKA VÖRÖS ZÁSZLÓ ÉRDEMRENDJÉT;
Ernst Jenő akadémikusnak

tudományos munkásságáért és az Orvosi Osztály Élettani Bizottságában kifejtett kiváló munkájáért,

Tarján Gusztávnak,

a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának,

a Nép gazdaság fejlesztése terén elért kiváló tudományos munkája elismerésül és az Akadémia Bányászati Főbizottságában kifejtett kiváló tudományos szervező munkásságáért,

Horváth János akadémikusnak

egész élete tudományos munkásságáért és a felszabadulás után megjelent három kiváló tudományos könyve elismerésül,

Gerecs Árpádnak,

a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának,

tudományos munkásságáért és a Kémiai Osztály keretében végzett kiváló tudományos szervező munkájáért

a MUNKA ÉRDEMRENDJÉT;

Gyórfy Barna akadémikusnak,

tudományos munkásságáért az MTA Agrobiológiai Intézetének kiváló vezetéseért, a Növénynevelési Főbizottságban kifejtett jó munkájáért,

Varga Józsefnek,

a műszaki tudományok kandidátusának

az ipar fejlesztése területén végzett tudományos munkásságáért és a Gépészeti Főbizottságban kifejtett kiváló munkájáért,

Juhász Istvánnak,

a Magyar Tudományos Akadémia szervezési főcsoportvezetőjének

hivatali irányítómunkájának kiváló viteléért, a szaktitkárságok munkája színvonalának emeléséért,

Kovács Máténak,

a Könyvtárügyi Bizottság tagjának

kiváló könyvtárszervezési és könyvtár-tudományi munkájáért,

Sebestyén Olga-nak,

a biológiai tudományok kandidátusának,

hosszu idő óta folytatott elmélyült tudományos munkásságáért

a "SZOCIALISTA MUNKÁERT"

ÉRDEMÉRMET;

Balázs Jánosnak,

a MTA Hivatala osztályvezetőjének

a III. Matematikai Fizikai osztályának szaktitkári munkája kiváló végzéséért, valamint az Akadémia nagy rendezvényeinek megszervezése terén végzett odaadó munkájáért,

Dénes Aladárnak,

a Központi Fizikai Kutató Intézet villanyszerelőjének

lelkismeretes szakmunkájáért,

Singer Bélánának,

a MTA Hivatala titkárnőjének

öt évi áldozatkész és nagy szakértelemmel végzett munkájáért

a MUNKÁ ERDEMÉRMET

adományozta.

Jutalmazások.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

Merluszt Oszkár
gépkocsivezetőt,

generáljavítás nélkül 100.000 km.-en felüli teljesítményéért sztahanovista oklevéllel és 500 Ft. pénzjutalommal,

Rács László
gépkocsivezetőt,

generáljavítás nélkül 100.000 km.-en felüli teljesítményéért második sztahanovista jelvénnel és 500 Ft. pénzjutalommal,

Rosenfeld László
gépkocsivezetőt

a hat hónapon keresztül elért 20 %-on

felüli üzemanyag megtakarításáért sztahanovista oklevéllel és 500 Ft. pénzjutalommal jutalmazta.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia szervezési főcsoportvezetője az 1953 év III. negyedében teljesített kiemelkedően jó munkájukért a tudományos osztályok dolgozói közül

dicséretben és pénzjutalomban az alábbiakat részesítette:

Balázs János osztályvezetőt	1.000.-Ft
Gyurmánczi János előadót	500.-Ft
Paulik Györgyné főelőadót	500.-Ft
Zrinszky Lászlóné előadót	500.-Ft
Révai Dóra előadót	350.-Ft
Kádár Mórné gép-és gyorsíró	250.-Ft;

dicséretben és könyvjutalmazásban az alábbi dolgozók részesültek:

Bárdos Antalné irodakezelő,
Chrenkó Irén előadó,
Galambos Mihályné előadó,
Hepp Ferenc főelőadó,
Horváth Eszter előadó,
Horváth Imre osztályvezető,
Koch László főelőadó,
Márkus Ferencné segédelőadó,
Moldvai Rezsóné főelőadó,
Pajor Margit gép- és gyorsíró,
Stefanovits Andrásné gép-és gyorsíró,
Szabó Mária gép- és gyorsíró,
Szegedi József mérnök,
Szigeti Mihály előadó.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője, az 1953 év III. negyedében teljesített kiemelkedően jó munkájukért a gazdasági osztályok dolgozói közül

dicséretben és pénzjutalomban az alábbiakat részesítette:

Hidvégi István főelőadót	500.-Ft
Kolb László főelőadót	400.-Ft
Somorjai László főelőadót	400.-Ft
Szokolai Géza revizort.	400.-Ft
Szöllősy László főelőadót	350.-Ft
Hommer Istvánné takarító- nőt	300.-Ft
Mészáros István hivatal- segédet	300.-Ft
Rácz Ferenc gépkocsiveze- tőt	300.-Ft;

dicséretben és könyvjutalmazásban az alábbi dolgozók részesültek:

Bajusz Imréné előadó,
Diószegi Péter előadó,
Kovács Antalné könyvelő,
Öff Gusztáv előadó,
Péter Istvánné gép- és gyorsíró,
Reponi Arturné segédelőadó,
Szörényi Józsefné gép- és gyors-
író,
Tomcsányi Ilona könyvelő,
Ludmann Lászlóné könyvelő.

Jogszabályok.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 51/1953./XI.6./M.T.számú rendelete

a betegségi biztosításra vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról.

1.§.

/1/ A biztosított férfi háztartását vezető nővel egyenlő feltételekkel és mértékben igényjogosult a betegségi biztosítás szolgáltatásaira az a nő, aki a biztosított nő háztartását vezeti.

/2/ A biztosított gyermekével egyenlő feltételekkel és mértékben igényjogosult a betegségi biztosítás szolgáltatásaira az a nevelt gyermek, akit a biztosított egészen vagy tulnyomórészen eltart.

2.§.

A rheumás szívbetegségben szenvedő 16 éven aluli igényjogosult családtag

egy éven belül száznolovan napon át jogosult kórházi /gyógyintézetit/ ápolásra.

3.§.

A 94/1952./X.13./M.T.számú rendelet 2.§-a /2/ bekezdésének az a rendelkezése, hogy a táppénzszolgáltatás időtartamának megállapítása szempontjából két munkaviszony között hét napnál hosszabb megszakítás a munkaviszony folyamatosságát is megszakítja, olyképpen módosul, hogy a munkaviszony folyamatos, ha a megszakítás harminc napnál nem hosszabb.

4.§.

Táppénz a szokásos heti pihenőnapokra nem jár.

5.§.

A terhességi és gyermekágyi segélyre igényjogosult biztosított nőnek kórházi /gyógyintézetit/ vagy szülőotthoni ápolása idejére terhességi és gyermekágyi segélyének 80 százaléka jár.

6.§.

Biztosított, vagy igényjogosult családtag elhalálása esetében járó temetkezési segély összegéből levonásnak helye nincsen.

7.§.

Ha a biztosított táppénzigényét teljesen kimerítette, újabb táppénzigényét az általános rendelkezések szerint kell elbírálni.

8.§.

A javadalmazáshoz igazodó betegségi biztosítási készpénzszolgáltatások megállapításánál a ténylegesen elért javadalmazás összegét korlátozás nélkül kell figyelembe venni. A Szakszervezetek Országos Tanácsa a javadalmazáshoz igazodó betegségi biztosítási készpénzszolgáltatásokat azonban a biztosítottak egyes körei részére meghatározott összegben is megállapíthatja.

9.§.

A táppénzből a 9.090/1931.M.E.számú rendelet 16.§-ában, illetőleg a 214/1951./XII.21./M.T.számú rendelet 17.

§-ában, valamint a 8/1953./II.8./ M.T. számú rendeletben megállapított mértékben és feltételek mellett csak házastárs- és gyermektartás, társadalombiztosításnak okozott kár, továbbá gyermektelenségi adó címén lehet helye levonásnak.

10.§.

A jelen rendelet 1953. évi november hó 1. napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályukat veszti az 1927:XXI.tv.-nek, valamint az ezt módosító és kiegészítő jogszabályoknak mindazok a rendelkezései, amelyek a jelen rendelettel ellenétben állanak. Így különösen a 12.370/1948./XII.10./ Korm.számú rendelet 6.§-a, a 120/1950./IV.23./M.T.számú rendelet, a 239/1950 /IX.23./ M.T.számú rendelet 4.§-ának /3/ bekezdése, a 94/1952./X.13./M.T.számú rendelet 7.§-a.

11.§.

A jelen rendelet végrehajtásáról a Szakszervezetek Országos Tanácsa gondoskodik.

Nagy Imre s.k.
a Minisztertanács elnöke.

- o -

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 52/1953./XI.6./ M.T. számú rendelete

a családi pótlékról szóló 6/1953./II.8./M.T.számú rendelet módosításáról.

1.§.

A dolgozó arra a naptári hónapra jogosult családi pótlékra, amelyben legalább huszonegy napot töltött munkaviszonyban. A 6/1953./II.8./M.T.számú rendelet /a továbbiakban: R/ 1.§. /2/ bekezdésének b/ és c/ pontjában meghatározott mezőgazdasági munkás arra a naptári hónapra jogosult családi pótlékra, amelyben legalább tizennyolc napon át dolgozott.

2.§.

A R. 19.§-ában foglalt rendelkezéseket nem lehet alkalmazni, ha a családi pótlékra jogosult olyan dolgozó nő, akinek férje nincs vagy meghalt /el-

tűnt/. Ebben az esetben a családi pótlék egy vagy több gyermek után az árvaellátáson felül jár és annak összegébe nem számítható be.

3.§.

/1/ A termelőszövetkezeti tag családi pótlékra való igényjogosultságához a R.28.§ /1/ bekezdésének b/ pontjában megkivánt munkaegység számításánál egy fél munkaegységet kell számításba venni minden olyan munkanap után, amelyet a termelőszövetkezeti tag állami, vagy társadalmi szervek által rendezett egésznapos iskolán /tanfolyamon, edzőtáborban/, katonai szolgálatban, keresőképtelenséget okozó betegségben, vagy a termelőszövetkezet közgyűlésének előzetes hozzájárulásával ideiglenesen bér munkában töltött.

/2/ Az a termelőszövetkezeti tag, aki a termelőszövetkezetbe történt belépése napját megelőző hat hónapban át családi pótlékra jogot adó munkaviszonyban állott, családi pótlékra a termelőszövetkezetbe történt belépése napját követő hó első napjától a naptári év végéig - az egyéb feltételek fennállása esetében - az előírt munkaegység teljesítésének igazolása nélkül is jogosult. Ha az előbb említett tag a termelőszövetkezetbe a naptári év utolsó négy hónapjában lépett be, a családi pótlék - az egyéb feltételek fennállása esetében - a belépést követő év július 1.-ig jár az előírt munkaegység teljesítésének igazolása nélkül.

4.§.

/1/ Jelen rendelet az 1953. évi november hó 1. napján lép hatályba. Az 1. és 2. § rendelkezéseit első ízben az 1953. évi október hóra, a 3.§ rendelkezéseit pedig az 1953. évi március hótól járó családi pótlékra kell alkalmazni.

/2/ Jelen rendelet hatálybalépésével a R. 4.§-ának /1/-/3/ bekezdése hatályát veszti.

Nagy Imre s.k.
a Minisztertanács elnöke.

- o -

Gf. 412/1955.szám.

K ö r r e n d e l e t

a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézmények részére.

Tárgy: Az 1953-54. évi fűtés szabályozása.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.063/1953.sz. határozata, valamint a határozatot kiegészítő felhatalmazásom alapján a Magyar Tudományos Akadémia Hivatala és az Akadémia közvetlen felügyelete alatt álló intézmények és vállalatok helyiségeinek 1953-54. évi fűtését az alábbiak szerint szabályozom:

I. A fűtési évad kezdete.

Az 1953-54. évi fűtési évad 1953 október 16. napján kezdődik.

II. A fűtés megkezdése.

1./ A központi- vagy kályhafűtéssel rendelkező helyiségek fűtését 1953. október 16. napja után is csak akkor lehet megkezdeni, ha a külső hőmérséklet várható napi középértéke a $+ 10^{\circ}\text{C}$ -nál alacsonyabb.

2./ 1953. év november hó 1. után a külső hőmérséklettől függetlenül kötelező a fűtés.

III. A fűtés mérve.

1./ A központilag fűtött helyiségekben a munkaidő alatt a hőmérséklet $+ 18^{\circ}\text{C}$ -on tartható. A fűtést úgy kell megkezdeni, hogy a munkaidő kezdetére a fenti hőmérséklet már meg legyen és úgy kell befejezni, hogy az csak a munkaidő tartamára korlátozódjék. Minden olyan helyiségben, melynek hőmérséklete a fűtés időtartama alatt a $+ 18^{\circ}\text{C}$ -t meghaladja, a fűtést el kell zárni.

2./ Ha az épületben a közületi célra szolgáló helyiségeken kívül lakások is vannak - és ha azt a fűtőberendezés műszaki adottságai lehetővé teszik - a közületi célra szolgáló helyiségek fűtését a lakások fűtésétől különválasztva kell végezni. Ha a fűtőberendezés műszaki adottságai a különválasz-

tást kizárják, a berendezést olyan időben kell üzemben tartani, hogy a fűtés időpontja a közületi igényeket és a lakosság igényeit, a vonatkozó rendelkezések szerint egyaránt kielégítse.

3./ Kályhafűtés esetében az alábbiak szerint kell eljárni:

a/ Amennyiben az Országos Meteorológiai Intézet előrejelzése szerint a külső hőmérséklet várható napi középértéke a $+ 4^{\circ}\text{C}$ -t meghaladja, az egyes helyiségekre megállapított napi tüzelőanyag mennyiség 60 %-a használható fel.

b/ Abban az esetben, ha az előrejelzés szerint a külső hőmérséklet várható középértéke $+ 4^{\circ}\text{C}$, vagy annál alacsonyabb, az egyes helyiségekre megállapított tüzelőanyag teljes mennyisége felhasználható.

Mindkét esetben mértékadó a munkaidő tartama alatt biztosítható $+ 18^{\circ}\text{C}$ hőmérséklet.

4./ Az épületek lépcsőházait, előcsarnokait, folyosóit fűteni nem szabad.

5./ A fenti rendelkezések nem vonatkoznak az olyan üzemi helyiségek vagy kutató laboratóriumok fűtésére, ahol a termelő- vagy kutatómunka a fentiekől eltérő fűtés alkalmazását követeli meg.

IV. A fűtés céljára felhasználható tüzelőanyag.

1./ A fűtőberendezések üzemeltetéséhez felhasználható tüzelőanyag mennyiségét /: norma: / a Fűtéstechnikai Gazdasági Iroda /: Bp.V., Nádor u 30.: / állapítja meg.

2./ Azok a fűtőberendezést üzembentartó szervek, amelyek a norma megállapítása céljából a 106,100/1951.0.T. sz. rendelet /: Tg.É.40 sz.: / alapján még nem jelentették be a fűtőberendezés műszaki adatait, kötelesek az erre a célra rendszeresített bejelentőlappon 1953. évi december hó 31. napjáig a Fűtéstechnikai Gazdasági Irodának a szükséges adatokat megküldeni. A bejelentőlap az Irodánál beszerezhető.

Ha a fűtőberendezésen a bejelentés óta olyan bővítést /:átalakítást;/ végeztek, amely a fűtőberendezés általágát megváltoztatta, az üzembentartó köteles a változást 1953. évi november hó 30. napjáig a Fűtéstechnikai Gazdasági Irodával közölni. A jövőben történő átalakításokat, azok befejezését követő nyolc napon belül szintén közölni kell.

3./Begyűjtáshoz tüzfát továbbra is csak a 106.000/1951./:Tg.É.V.19.:/0. T.sz.rendelet 2.§-ának 2. bekezdésében foglalt kivételek esetében szabad használni.

4./ A tüzelőanyagot forgalombahozó szervek 1954. évi január hó 1. napjától kezdődően csak abban az esetben szolgálják ki a felhasználót, ha a Fűtéstechnikai Gazdasági Iroda a felhasználó tüzelőanyag felhasználási normáját már megállapította.

V. Ellenőrzés.

1./ A sajátkezelésű fűtőberendezés üzembentartója köteles tüzelőfelhasználási naplót vezetni, az előirt rendelkezések alapján. A Fűtéstechnikai Gazdasági Iroda később kibocsátásra kerülő tüzelőanyagfelhasználási naplójában az addig vezetett házilag készített napló adatait át kell másolni.

2./ Azoknál az intézményeknél, vállalatoknál, ahol saját kezelésű fűtés folyik, az intézmény, ill. vállalat vezetője fűtési ellenőrt köteles ki nevezni. A fűtési ellenőr nevét 1953. év november hó 30.-ig az Akadémia fűtési felelősének /:Karikás József, MTA Hivatala, V., Nádor u. 12.:/ írásban jelenteni kell.

3./ A fűtési ellenőr feladatai:

a/ Folyamatosan ellenőrizni köteles a fűtési rendelkezések betartását s az észlelt rendellenességeket megfelelő intézkedésekkel köteles megszüntetni.

b/ Állandóan ellenőrzi a fűtők által vezetett fűtési naplókat és felelősséggel tartozik a naplóba bevezetett adatok helyességéért.

c/ A helyi körülmények alapján javaslatot dolgoz ki a tüzelőanyag megtakarítására vonatkozólag.

d/ Állandó kapcsolatot tart fenn az Akadémia fűtési felelősével és intézkedéseiről köteles őt tájékoztatni. Ugyancsak tudomására hozza az észlelt rendellenességeket is.

e/ A Fűtéstechnikai Gazdasági Iroda fűtésre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtásáról gondoskodik.

4./ A fűtési ellenőr jutalomban részesülhet a működésével kapcsolatban elért tüzelőanyag megtakarításának mértékétől függően.

VI. Vegyes rendelkezések.

1./ A 2.5 m²-nél nagyobb fűtőfelületű fűtőberendezést csak olyan személy kezelhet, aki a fűtési tanfolyamot elvégezte.

2./ Amennyiben vizsgázott fűtő alkalmazása nem lehetséges ideiglenesen olyan személy is alkalmazható, aki a tanfolyamot nem végezte el, azonban az illetőt az intézmény, ill. vállalat vezetője köteles tanfolyam elvégzésére javasítani.

3./ A külső hőmérsékletnek a következő napra várható napi középértékét a rádió naponta 14 és 20 órakor, az időjárásjelentés keretében, a napilapok pedig az időjárásjelentés rövidítésében közlik.

Biacsi Imre s.k.
gazdasági főcsoportvezető.

H i r d e t m é n y

Jgü: 583/SzL-SzJ/1953.

Pályázati felhívás
az 1954. évi aspiranturára.

Népgazdaságunk fejlesztése, új kormányprogramunk megvalósítása, egyre nagyobb feladatokat állít a tudomány művelői elé. A tudományos kutatómunka előtt álló feladatok maradéktalan végrehajtása érdekében a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1950. évi 44. sz. tvr. a Minisztertanács 8/1952./I.27./ M.T. számú rendelete, valamint a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 20/1953. sz.

/IX.23./ rendelete szabályozta a tudományos káderutánpótlás tervszerű biztosítását a kandidátusképzés /aspirantúra/ megteremtésével és továbbfejlesztésével.

Az aspiránsképzés célja valamely tudományág területén kitűnően felkészült szűkebb szakterületén kiterjedt és elmélyült ismeretekkel rendelkező, a kutatás módszertanában járatos, önálló tudományos kutatómunkára képes marxista-leninista világnézetű tudósjelöltek szervezett képzése.

A kandidátusképzés tehát a néphez hű fiatalok számára lehetővé teszi, hogy valamely általuk választott tudományágban kiváló tudós szakmai vezetése mellett, anyagi gondoktól mentesen, minden erejüket szakmai továbbképzésükre és tudományos kutatómunkára fordíthassák.

A kandidátusképzésben résztvevők /aspiránsok/ tanulmányi ideje 3 év. Ez idő alatt az előírt vizsgák letétele után az aspiráns elkészíti kandidátusi disszertációját, amelynek megvédésével elnyeri "a tudományok kandidátusa" fokozatot.

Az aspiráns az 1950. évi 44.sz.tvr.10 §-a és a 8/1952.M.T.sz.rendeletnek 1.§-a értelmében különösen indokolt esetben képzésének idején is szolgálati beosztásban maradhat /levelező aspirantúra/. A levelező aspirantúra időtartamát a 99/1952./X.26./ M.T.sz.rendelet 4 évben állapította meg.

A 20/1953.sz.tvr.7.§-a úgy intézkedik, hogy levelező aspiránst kísérletezéssel járó szakra általában csak akkor lehet felvenni, ha munkahelyén szaktárgya körébe eső kísérletek elvégezhetők.

Az eddigi gyakorlattól eltérően az 1954.évi aspiránselevételektől kezdve az aspiráns pályázók a 20/1953.sz.tvr. értelmében tematikához kötött felvételi vizsgát tesznek szaktárgyukból és a marxizmus-leninizmus alapjaiból. A szakmai és a marxizmus-leninizmus alapjai felvételi vizsgaanyaga az egyetemi anyag magasszintű ismerete. A felvételi vizsga tematikáját az egyetemek bocsátják a felvételre jelentkezők részére.

A felvételi vizsgán a pályázónak be kell bizonyítania azt is, hogy az

anyag ismeretén túl képességgel rendelkezik a tudományos kutatómunkához.

A fenti törvényerejű rendeletek értelmében a TMB. pályázatot hirdet az 1954. évi aspiráns felvételekre.

Aspirantúra jelentkező az, aki a tudományos kutatómunka iránt kedvet és tehetséget érez; amennyiben:

- a/ 40.életévét még nem töltötte be /levelező aspirantúrára való pályázat nincs korhatárhoz kötve/,
- b/ egyetemet, főiskolát végzett vagy utolsóéves egyetemi hallgató, aki tanulmányait 1953. 54. tanévben befejezi, vagy kivételesen, ha egyetemi vagy főiskolai végzettsége ugyan nincs, de egyetemi vagy főiskolai végzettségnek megfelelő szakmai tudással rendelkezik.

A felvételi kérelmeket a TMB által e célra rendszeresített úrlapon a TMB. Titkárságához /Budapest, V., Nádor-u.12./ kell beküldeni 2 példányban; az úrlapok ugyanott díjmentesen vehetők át. Minisztériumokban, nagyüzemekben és egyetemeken a pályázók a személyzeti osztályokon kapnak úrlapot. Vidéki pályázóknak - kérésükre - a TMB. Titkársága postán küldi el az úrlapokat.

A kérelemhez csatolni kell:

- a/ részletes önéletrajzot két példányban,
- b/ születési anyakönyvi kivonatot,
- c/ főiskolai vagy egyetemi végzettséget igazoló okmányt,
- d/ esetleges katonai kötelezettséget igazoló okmányt,
- e/ a pályázó által esetleg eddig közzétett tudományos munkákat, találmányinak, terveinek, racionálási és ujitási javaslatainak leírását, továbbá ezekre vonatkozó esetleges szakvéleményeket.

A kérelmet annak az intézménynek vagy szervnek személyzeti osztályához kell benyújtani, ahol a pályázó jelenleg alkalmazásban áll. Az intézmény vagy szerv személyzeti osztályának vezetője a pályázati úrlap e célra szolgáló

rovatába véleményét bevezeti: előzőleg a szakvesetővel /egyetemi oktatószemélyzetnél a tanszékvezetővel/ véleményeztetni. A pályázati űrlapot az összes mellékletekkel együtt közvetlenül a TMB. Titkárságához terjeszti fel. Az a pályázó, aki jelenleg alkalmazásban nem áll, kérését közvetlenül küldi be a TMB. Titkárságára.

A

pályázat beadásának határideje

1953. december 31.

Amennyiben a pályázó levelező aspiranturára való felvételét kéri, a kérést munkahelyének vezetője megfelelően indokolja. Levelező aspiránsok szolgálati kedvezményeit a 8/1952./I.27./M.T. sz. rendelet szabályozza.

A pályázókat a felvételi vizsgára való felkészülésre kétheti fizetéses szabadság illeti meg.

Az aspiranturára felvett pályázók aspiránsi munkájukat 1954. szeptember 1.-én kezdik meg.

Az aspiráns képzésének idején ösztöndíjban részesül, melynek összege 1 200 Ft, amit indokolt esetben a TMB 2 120 Ft-ig emelhet fel./A 2 120 Ft-os ösztöndíj felső határt jelent, amit a családi pótlékon kívül más pótlékok nem haladhatnak meg./ Az erre irányuló kérelmeket a felvételi űrlapon fel kell tüntetni. A levelező aspiráns munkaviszonya a tudományos képzésre való felvételével nem változik meg, tehát ösztöndíjat nem kap.

Az 1954. évi aspiránsfelvétel alkalmával az alábbi tudományterületekre lehet pályázni:

NYELVTUDOMÁNY:

általános nyelvészet,
magyar nyelvészet,
finn-ugor nyelvészet
szláv nyelvészet
török nyelvészet

IRODALOMTUDOMÁNY:

magyar irodalomtörténet,
orosz-szovjet irodalomtörténet

KLASSZIKA-FILOLÓGIA

ZENETÖRTÉNET

MARXIZMUS-LENINIZMUS

FILOZÓFIA

TÖRTÉNELEM:

egyetemes történet
magyar történelem
Szovjetunió története
munkásmozgalom története

PEDAGÓGIA

KÖZGAZDASÁGTAN:

politikai gazdaságtan
tervgazdaságtan
agrárgazdaságtan

JOGTUDOMÁNY:

állami és jogelmélet
alkotmányjog
polgárjog
büntetőjog
munkajog
jogtörténet

FÖLDRAJZ

NÉPRAJZ

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

FIZIKA:

kísérleti atomfizika
szilárd testek fizikája
mikrohullámok fizikája
elméleti fizika

MATEMATIKA

AGRÁRTUDOMÁNYOK:

hidromelioráció
növénytermesztés
növénynevelés
kertészet
erdészet
mezőgazdasági gépesítés
agrokémia
talajtán
állattenyésztés
állategészségügy
üzemszervezés

METEOROLÓGIA

agrometeorológia
mikroklimatológia
klimatológia

BIOLOGIA:

általános biológia
összehasonlító morfológia
szövet- és fejlődéstan

mikrobiológia
hidrobiológia
talajbiológia
biokémia
biofizika
növénygenetika
növényélettan
növényföldrajz
paleobotanika
állatföldrajz
állatökológia

ORVOSTUDOMÁNYOK:

anatómia
mykológia
orvosélettan
gyógyászat
onkológia
kórélettan
kórbonctan
nőgyógyászat
belgyógyászat
gyermekgyógyászat
sebészet
neurológia
szemészet
járványtan
bőrgyógyászat
urológia
élelmezéstudomány
település egészségügy
egészségügyi szervezés
munkaegészségügy

/ Klinikai szakokra csak azok jelent-
kezhetnek, akik szakorvosi képesi-
téssel rendelkeznek/

MŰSZAKI TUDOMÁNYOK:

földtan
kőzet- és ásványtan

geodézia
geofizika
geokémia
hidrológia
bányászat /bányagépészet, robban-
tástechnika, szénelőkészítés, ak-
namélyítés, olajbányászat/
kohászat
gépészet
automatizálás
méréstechnika
híradástechnika
közlekedés
építéstudomány
településtudomány
könnyűipar /textil, bőr, fa, üveg, pa-
pir és szárítási ipar/

KÉMIAI TUDOMÁNYOK:

fizikai-kémia
kolloidika
analitika
szerves kémia
szervetlen kémia
szerves kémiai technológia
szervetlen kémiai technológia
mezőgazdasági kémiai technológia.

A fenti felsorolásba a /nagybetűs/
főcímek alá tartozó, de a /kisbetűs/
részletezésben nem szereplő speciá-
lis tudományszakokra vonatkozó pályá-
zatok elfogadásáról a TMB. esetenként
dönt.

Budapest, 1953. november 15.

Tudományos Minősítő
Bizottság.

- o -

A k a d é m i a i K ö z l ö n y

A Magyar Tudományos Akadémia

hivatalos lapja

Megjelenik: minden hó 1.-én és
15.-én.

Felölős szerkesztő: Juhász István

K i a d j a

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala

Budapest, V., Nádor u. 12.

A K A D É M I A I K I A D Ó

/Budapest, V., Alkotmány u. 21./

F.: MESTYÁN JÁNOS

Rota: 1953/177/1768.

AKADÉMIAI KÖZLÖNY

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA HIVATALOS KÖZLÖNYE

TARTALOM :

Sor- szám	Ügyszám	Közlemény jellege	T á r g y :
1.	Személyi ügyek.		
2.	2.020-29/ 1953. /Tg. E.XI.14./	O.T.utasítás	A tudományos kutatások jelentési rendszerének szabályozása.
3.	635/1953	Elnöli utasítás	A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása a tudományos kutatások jelentési rendszerének szabályozásáról.
4.	Gf.636/1953	Körrendelet	Munkakörök elhatárolása a tervezés dolgozóinak szakmai képzése szempontjából.

Személyi ügyek

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 október hó 15.-től kezdődően -

Pál Lénárdot osztályvezetőnek

a MTA Központi Fizikai Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
- 1953 december hó 1.-től kezdődően -

Gyórrfy Bélát int.vez.helyettesnek,
Berki Eendrét tudományos s.munkatársnak,

a MTA Martonvásári Növénytermelési Kutató Intézetéhez kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője

- 1953. november hó 16.-től kezdődően -

Marosán Hajnalt takarítónak

a MTA Hivatalához kinevezte.

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia gazdasági főcsoportvezetője

- 1953 december hó 1.-től kezdődően

Schneider Józsefnét fűtőnek

a MTA Nyelvtudományi Intézetéhez kinevezte.

- o -

Az Országos Tervhivatal elnökének és a Magyar Tudományos Akadémia elnökének 2.200-29/1953. /Tg.É.

XI.14./ O.T. számú

u t a s í t á s a

a tudományos kutatások jelentési rendszerének szabályozásáról.

A 2061/20/1953. M.T. számú határozat 5. pontjában foglalt felhatalmazás alapján - a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben - az érdekelteket az alábbiakra utasítjuk:

A tudományos kutató intézeteknek a 2061/20/1953. M.T. számú határozatban előírt időszaki záró és összefoglaló jelentéseket, valamint a teljes dokumentációt, illetőleg a minisztériumoknak az időszaki és zárójelentések alapján készítendő értékelő beszámolót, az alábbiak szerint kell elkészíteniük:

A tudományos kutató intézetek feladatai.

1.§.

/1/ A tudományos kutató intézeteknek az általuk végzett kulturális munkáról évente két ízben időszaki jelentést kell készíteniük. Az első félévben végzett munkáról szóló jelentést július hó 20. napjáig, a második félévről szóló jelentést pedig - amelyben egyébként az egész évi munkát kell ismertetni - a következő év január hó 20. napjáig kell elkészíteni.

/2/ Az időszaki jelentések tartalmát és elkészítésének részletes feltételeit a felügyeletet gyakorló miniszterek az O.T. elnökével és a Magyar Tudományos Akadémia elnökével egyetértésben 1953. december 15.-ig szabályozzák.

/3/ A mezőgazdasági kutató intézetek által készítendő jelentésekre az illetékes miniszter a jelen uta-

sítástól eltérő rendelkezéseket állapíthat meg.

2.§.

/1/ Zárójelentést kell készíteni, minden olyan témáról, amelyek kutatása, vagy laboratóriumi kísérlete befejeződött. A zárójelentést akkor is el kell készíteni, ha a kutatások, vagy kísérletek negatív eredménnyel végződtek, vagy amikor egy-egy kutatás során gyakorlatilag alkalmazható részeredményeket értek el. A zárójelentést a kutatás lezárását követő 20. napig kell elkészíteni és azt az intézet vezetőjének alá kell írni.

/2/ A zárójelentésnek - röviden megfogalmazva - az alábbiakat kell tartalmaznia:

A/ A téma számát és decimális számát, a jóváhagyásnál előírt besorolását /I., II., vagy III. kategória/ megnevezését, célkitűzését és határidejét a tervjóváhagyásnak megfelelően.

B/ Kutatás kezdeményezőjét /Intézmény, ill. személy/.

C/ A témafelelős, valamint a kutatásban résztvevő dolgozók nevét, munkakörük feltüntetésével, továbbá a kutatásban együttműködő vállalat, vagy intézet megnevezését.

D/ A kutatási eredmény ismertetését, és pedig:

a/ A kutatási téma kidolgozása során megjelentetett publikációk felsorolását a megjelenés helyével és idejével. A kutatási eredmény elméleti jelentőségének rövid leírását; milyen új eredménnyel vitte előbbre tudományágat hazai és nemzetközi viszonylatban.

b/ A téma alkalmazásával kapcsolatos, az intézet megítélése szerinti népgazdasági kihatásokat, illetve várható gazdasági eredményt.

c/ A megvalósítás szempontjából szükséges legdöntőbb műszaki gazdasági adatokat.

/pl. nyersanyagszükséglet, gépszükséglet, stb./

d/ Röviden leírva a technológiai eljárást, illetőleg szerkezetet.

e/ Uj anyag, vagy gyártmány esetén a felhasználási terület megnevezését.

f/ Uj gyártmány, vagy különleges technológia esetén a munkásvédelmi és egészségügyi követelmények ismertetését.

E/ Javaslatot elsősorban a gyakorlati alkalmazásbavételre.

F/ Az eredménytelenül végződött kutatómunka leírását és az eredménytelenség okát.

/3/ A zárójelentést az alábbi szerveknek kell megküldeni:

a/ a felügyeletet gyakorló minisztériumnak /általá meghatározott példányszámban/,

b/ a gyakorlati alkalmazás szempontjából érdekelt minisztériumok /egy példányban/,

c/ az Országos Tervhivatalnak /két példányban/,

d/ a Magyar Tudományos Akadémiának /egy példányban/.

3. §.

/1/ Az összefoglaló jelentést azokra a témákra kell elkészíteni, amelyekre a felügyeletet gyakorló minisztérium vagy a téma kitűzésekor, vagy a zárójelentés birtokában elrendeli. A minisztérium a jelentés elkészítését a Magyar Tudományos Akadémia, vagy Országos Tervhivatal kérésére is elrendelheti.

A jelentést az elrendeléstől, illetve, ha az elrendelés a téma kitűzésekor történt meg, a kutatás lejáratától számított 60 napon belül kell elkészíteni.

/2/ Az összefoglaló jelentés minden lényeges kérdést ismertető tanulmányi jellegű legyen. A jelentésben külön ki kell emelni azokat a kutatás során elért eredményeket, amelyek világviszonylatban új ered-

ménynek számítanak és fel kell tüntetni a kutatás során felhasznált teljes irodalmat is.

/3/ Az összefoglaló jelentést /az általa meghatározott példányszámban/ meg kell küldeni a felügyeletet gyakorló minisztériumnak, valamint a Magyar Tudományos Akadémiának, továbbá esetenként a minisztérium által megjelölt szervnek, illetve személyeknek is.

4. §.

/1/ A teljes dokumentációt akkor kell elkészíteni, ha a felügyeletet gyakorló minisztérium elrende- . A dokumentáció tartalmát és elkészítésének határidejét az elrendeléssel egyidejűleg a felügyeletet gyakorló minisztérium állapítja meg.

/2/ A dokumentációnak tartalmaznia kell minden olyan adatot, amely az üzemszerű gyártást és esetleg az új üzem megtervezését lehetővé teszi.

Felügyeletet gyakorló minisztérium feladata.

5. §.

/1/ A minisztériumnak a felügyeletük alá tartozó kutató munkákról a kutató intézetek időszaki jelentései alapján beszámolót kell készíteniök. A beszámolót az első félévi munkáról augusztus hó 31-ig, az egész évi munkáról pedig a tárgy-évet követő év február hó 28. napjáig kell elkészíteni. A mezőgazdasági kutatásoknál - amennyiben az illetékes miniszter másként nem rendelkezett - /1.§. /3/ bekezdés/ - csak évenként egyszer, február hó 28.-ig kell jelentést készíteni.

/2/ A minisztériumok által készítendő beszámolónak két részből kell állnia és pedig:

a/ kutatási témákról szóló beszámolóból,

b/ általános beszámolóból.

/3/ A kutatási témákról szóló beszámoló kategóriánként csoportosítva tar-

talmazza az I. és II. kategóriájú témákat. A III. kategóriájú témák közül csak azokat kell feltüntetni, amelyeknél már a gyakorlatban alkalmazható eredmény mutatkozik. Fel kell sorolni továbbá azokat a témákat is, amelyeknek kutatása a következő évre áthúzódik, vagy amelyeknek a kutatása negatív eredménnyel végződik. A témabeszámolót az utasításhoz mellékelte és házilag elkészített táblázat szerint kell elkészíteni, amelyhez mellékelni kell a témákkal kapcsolatos szöveges értékelést.

/4/ Az általános beszámoló térjen ki az intézet általános működésére és tartalmazzon javaslatokat a munka megjavítására. Az összeállítást úgy kell elvégezni, hogy a beszámoló megfelelő tájékoztatást adjon a Magyar Tudományos Akadémia, valamint az Országos Tervhivatal részére azokról a helyes kezdeményezésekről, intézkedésekről, /ujtómozzalom, intézetek és üzemek közötti kapcsolat, stb./, amelyek a kutató intézetek területén a tárgyidőszakban történtek. Térjen ki továbbá az általános beszámoló a tudományos kutatóintézeteknél bekövetkezett azokra a fontosabb szervezeti és személyi változásokra, amelyek a tervezés munkáját befolyásolják.

/5/ A minisztériumoknak a beszámoló-jelentésben külön meg kell adnia négyes áruösszetételi bontásban /építés, gép műszer egyéb/ és indoklással ellátva a felügyeletük alá tartozó intézetek beruházási tervteljesítését.

/6/ A féléves jelentésekben a tudományos kutatás költségvetésével kapcsolatban közölni kell továbbá a ráfordítások összegét, /báralap, működés, egyéb ráfordítás/, valamint a létszám-adatokat, /különválasztva a főiskolát végzetteket /ugyancsak intézeti bontásban.

/7/ A beszámolót meg kell küldeni két példányban az Országos Tervhivatalnak egy-egy példányban a Magyar Tudományos Akadémiának és a Központi Statisztikai Hivatalnak.

6.§.

/1/ A kutatóintézet felett felügyeletet gyakorló minisztérium a zárójelentés benyújtásától számított 30 napon belül az intézet zárójelentésétől kiértékelést készít. Ha a kutatás eredményét nem a felügyeletet gyakorló minisztérium alkalmazza, a kiértékelést a gyakorlati alkalmazás szempontjából illetékes minisztérium végzi. Amennyiben a kiértékelés az Intézet összefoglaló jelentésének ismerete nélkül, teljes egészében nem készíthető el a minisztérium a hiányzó adatoknál jelölje meg, hogy a kiegészítést mikor tudja megküldeni.

/2/ A kiértékelésnek tartalmaznia kell:

a/ a minisztérium nyilatkozatát arról, hogy elfogadja-e a zárójelentést;

b/ állásfoglalását a kutatási eredmény gyakorlatbavételével kapcsolatban;

c/ határidő megjelölésével a minisztérium megtett és tervezett intézkedéseit;

d/ javaslatot tett és esetleg más szervek által teendő intézkedéseket;

e/ annak közlését, hogy a minisztérium az Intézet felé elrendelte-e a kutatási téma teljes dokumentációjának, illetőleg az összefoglaló jelentésnek elkészítését.

/3/ A kiértékelést meg kell küldeni két példányban az Országos Tervhivatalnak, egy-egy példányban pedig a tapasztalatcsere szempontjából a minisztérium részéről kijelölt érdekelt szervezeteknek.

/4/ Abban az esetben, ha a kiértékelést a kutatás gyakorlati alkalmazása szempontjából illetékes minisztérium készítette el, a kiértékelés egy példányát az Intézet felett felügyeletet gyakorló minisztériumnak is meg kell küldeni.

/5/ A minisztériumok a kutatóintézet zárójelentése alapján a kutatás ered-

ményének felhasználásáról nyilvántartást vezetnek és a kutatás felhasználását, gyakorlatbavételét zárójegyzőkönyvvel igazolják. A zárójegyzőkönyv felvételéig a kutatás eredményét, mint felhasználásra váró bevezetendő eljárást kell nyilvántartani.

Vegyes rendelkezések.

7.§.

/1/ A kutatási jelentésekkel kapcsolatos teendőket, a Magyar Tudományos Akadémia közvetlen felügyelete alá tartozó intézetek, és azon kutatások szempontjából, amelyek felsőoktatási tanszékeken folynak és a felügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia gyakorolja, minisztériumként látja el.

/2/ Az egyetemi és főiskolai tanszékeken folyó kutatómunkáról készíten-dő jelentések elkészítésének részletes szabályait a Magyar Tudományos Akadémia elnöke illetékes miniszterrel egyetértésben állapítja meg.

8.§.

A jelen utasítás alapján készített jelentéseket, valamint az azzal kapcsolatos intézkedéseket a Titkos Ügyintézésre vonatkozó szabályok szerint kell kezelni. Ez alól indokolt esetben a felügyeletet gyakorló miniszter felmentést adhat.

9.§.

A felügyeletet gyakorló minisztériumok az utasítás megjelenésétől számított 30 napon belül jelölik meg, hogy az intézeteknek az utasítás megjelenése előtt már befejezett témái közül melyekről kell összefoglaló jelentést készíteni és jelölik meg a határidőket ezen jelentések elkészítéséről.

10.§.

A jelen utasítás rendelkezései a felügyeletet gyakorló minisztérium által külön megjelölt bizalmas témákra nem vonatkoznak. A bizalmas témákról szóló jelentések elkészí-

tésére esetenként az illetékes miniszterek adnak ki utasítást.

11.§.

Azzal szemben, aki a jelen utasításban foglaltak végrehajtásánál mulasztást, vagy egyéb szabálytalanságot követ el, az állami statisztikáról szóló 1952. évi VI. törvényben előírtakat kell alkalmazni.

12.§.

A jelen utasítás hatálybalépésével a tudományos kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásba vételének biztosításáról szóló 0370/I/545/1950. /Tg.É. XI.2./ O.T. körrendelet hatályát veszti.

Rusznyák István sk.
A Magyar Tudományos
Akadémia elnöke

Szalay Béla sk.
Az Országos Terv-
hivatal elnöke

Felvilágosítást ad: Varjas Miklósné
Országos Tervhivatal.

Melléklet a 2200-29/1953. O.T. számú utasításhoz.

Minisztériumi beszámoló jelentés.

TÉMA-BESZÁMOLÓ

Intézet Megnevezése	Szám	Decimális száma	Tudományos kutatási téma				A téma megvalósulása
			Besorolása	Megkezdésnek időpontja	Adatgyűjtés /dokumentáció/	Laboratóriumi kísérlet.	
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
<u>tásának állása</u>							
Nagylabor. kísérlet	Félüzemi v. kísérleti	üzem	Zárójelentés elkészülésének időpontja	A gyakorlati bevezetés időpontja	Zárójegyzőkönyv felvételének időpontja	Megjegyzés	
10.	11.	12.	13.	14.	15.		

Megjegyzés:

1. Be kell számolni intézetenként, ezen belül kategóriánként csoportosítva a tervben előírt I., II. kategóriájú témáról, a III. kategóriájú témák közül csak arról, amelynél már gyakorlatban alkalmazható eredményt értek el. A tervben előírt témákról mindaddig be kell számolni, amíg a kutatási eredményt a gyakorlatban be nem vezették, illetve a tényről a zárójegyzőkönyvet fel nem vették. Abban az esetben, ha a kutatás negatív eredménnyel végződött, vagy a minisztérium megitélése szerint a kutatási eredmények bevezetése bármilyen oknál fogva nem volna helyes, a tábla "megjegyzés" rovatában ezt a tényt fel kell tüntetni.

2. A 2-3-4-5-6. rovatot a tervjövahagyásnak megfelelően kell kitölteni. A 7. rovatban a téma kutatása megkezdésének határidejét kell feltüntetni év, hó jelzéssel. A 8-9-10-11 rovatok kö-

zül 4 jelet kell tenni abba, ahol a beszámolási időszak végén a kutatás tart. Azoknál az intézeteknél, amelyeknél a fenti rovatokban megjelölt kutatási fázisok nem egyeznek meg a kutatás tényleges fázisaival, a tábla elkészítésénél a tényleges fázisoknak megfelelő rovatokat kell alkalmazni. Így pl. a gépiparban: adatgyűjtés, előkísérlet, laboratóriumi kísérlet, félüzemi kísérlet.

3. A 13. rovatban azt az időpontot kell feltüntetni, amikor a minisztérium utasítása alapján megkezdik a kutatási eredmény gyakorlati alkalmazását. A 14. rovatban az az időpont jelölendő meg, amikor a kutatási eredmény gyakorlati felhasználásának eredményei ismeretében a zárójegyzőkönyvet felvették és ezzel a kutatás befejeződött.

U t a s í t á s .

A Magyar Tudományos Akadémia
elnökének 635/1953.sz.
utasítása

a tudományos kutatások jelen-
tési rendszerének szabályozásá-
ról.

A 2200-29/1953./Tg.É.XI.14./ O.T.
azánu utasítás alapján a Magyar Tuo-
mányos Akadémia intézetiben és az
utasítás III. fejezetében említett
oktatási intézményekben a kutatások
jelentési rendszerét az oktatásügyi
miniszterrel és az Országos Tervhi-
vatal elnökével egyetértésben az
alábbiak szerint szabályozom.

I. Jelentési kötelezettség.

Az intézetek /kutató csoportok/ a
fenti szánu utasítás értelmében -
a Martonvásári Növénytermelési Ku-
tató Intézet és a Vácrátóti Botani-
kai Kutató Intézet kivételével -
évente kétszer /január 20 és juli-
us 20-ig/ időszaki jelentést köte-
lesek készíteni az intézet működé-
séről és a kutatási témák helyzeté-
ről. A Martonvásári Növénytermelési
Kutató Intézet és a Vácrátóti Bota-
nikai Kutató Intézet évente egyszer
köteles jelentést készíteni /január
20.-ig/ az Intézet munkájáról. A má-
sodik félévi beszámoló az egész évi
munkát ismertesse.

Az intézetek időszaki jelentése két
részből áll:

- a/ általános beszámoló,
- b/ témabeszámoló.

II. A beszámoló tartalma.

a/ Általános beszámoló tartalma.

- 1./ Az Intézet vezetésének értéke-
lése. Az Akadémia illetékes osztá-
lya irányításának és ellenőrzé-
sének érvényesülése. /Milyen a
kapcsolat az Akadémia Osztálya
és az Intézet között./
- 2./ Az Intézet Tudományos Tanácsának
működése. /Milyen főkérdéseket

vitatott meg és milyen javas-
latokat hozott? A javaslatokat
megvalósították-e?/

- 3./ Az Intézet külső kapcsolatai.
/Üzemekkel, intézményekkel stb.,
a nyújtott, illetve kapott se-
gítség./ Külföldi tanulmányut
vagy dokumentáción keresztül el-
ért eredmények.
  - 4./ Az Intézet munkája a szakpropa-
ganda terén. /Előadások tartása,
ankét, kiállítások, broszura
stb./
  - 5./ A szakmai és ideológiai képzés
módja.
  - 6./ Milyen új eljárásokat vezetett
be az Intézet és annak eredmé-
nyei. Az Intézetben történt, il-
letve más szervtől átvett uji-
tások.
  - 7./ Az Intézetre vonatkozó fontosabb
szervezeti és személyi változások.
/Az Intézetben végrehajtott át-
szervezések, milyen osztállyal
vagy csoporttal bővült?/
  - 8./ A beszámolási időszakban a beru-
házási terv teljesítése 4. áru-
összetételi bontásban /építés,
gép, műszer, egyéb/ és indoklá-
sa.
  - 9./ A költségvetés teljesítése, bár,
alap, működés és egyéb ráfordi-
tás bontásban.
  - 10./ A létszámot főiskolát végzett,
tudományos segéderők, adminisztra-
tív dolgozók és egyéb bontásban
kell megadni. Közölni kell továb-
bá a tudományos munkát befolyáso-
ló káderképzési, utánpótlási, fej-
lesztési eredményeket, illetőleg a
nehézségeket.
  - 11./ Egyéb. /Javaslatok a hibák ki-
javítására./
- b/ Témabeszámoló tartalma.

A kutatási témákról beszámoló kategórián
ként csoportosítva tartalmazza az Intéze
témáit. Az évközi jelentésnél csak az I.
és II. kategóriájú témák kutatásának ál-
lásáról kell jelentést készíteni, /vagy
az akadémiai témákról/ azonban jelente-

ni kell azokat a III. kategóriájú témákat is, amelyeknél gyakorlatba vehető eredmény van. Év végén a jelentés egyedileg tartalmazza az Intézetben folyó összes kutatásokat, a tervjövahagyásnak megfelelő kategória megjelöléssel.

A témákkal kapcsolatban közlendő:

- 1./ A téma címe, téma száma, decimális száma, kategóriája /az előtervben, illetőleg a tervjövahagyásban szereplő témacím csak előzetes engedély alapján változtatható meg./
- 2./ A kutatás helye és határidői. /kezdet, befejezés./
- 3./ A témafelelős neve és a munkatársak megnevezése.
- 4./ A téma célja, elvi és gyakorlati jelentősége.
- 5./ A kutatómunka állásának rövid, szakszerű ismertetése. /A kutatás befejezése esetén feltüntetendő a zárójelentés elkészültének időpontja és az, hogy kik kapják, illetőleg kapták a zárójelentést./
- 6./ A témával kapcsolatos következtetések, illetve javaslatok./Milyen intézkedések vannak folyamatban, illetőleg milyen intézkedéseket tart szükségesnek az Intézet. A kutatás eredményét mikor és hol alkalmazták, illetőleg alkalmazzák./
- 7./ A kutatás során megjelentetett cikkek vagy szakkönyvek címei és megjelenésük helye.
- 8./ Egyéb.

III. Oktatásügyi intézmények feladatai:

Az O.M. felügyelete alá tartozó tanszékek közül csak azon tanszékek kötelesek jelentést készíteni, amelyekben I. és II. kategóriájú témák kutatása folyik, ezen tanszékek általános beszámolót nem készítenek, a témabeszámoló tartalma az akadémiai intézetek beszámoló jelentésével megegyezik. Határideje ugyancsak megegyezik az akadémiai intézetek által küldendő jelentések határidejével /Műszaki

és vegyész tsz-ekre vonatkozik./

Az O.M. felügyelete alá tartozó kutatással foglalkozó egyéb tanszékek jelentési kötelezettségét az oktatásügyi miniszterrel egyetértésben a későbbiekben szabályozom.

IV. A jelentések kezelésével kapcsolatos szervezési kérdések.

Az érdekelt akadémiai osztályok haladéktalanul értesítsék a III. fejezetben megjelölt tanszékeket a jelentési kötelezettségről, tartalmáról és határidőiről. A jelentéseket az Akadémia illetékes tudományos osztályához kell megküldeni 2 példányban az I. fejezetben megjelölt határidőre.

A tudományos osztály a beküldött jelentéseket felülvizsgálja, a jelentés egy példányát véleményével együtt az Elnökséghez juttatja el február 15, illetve augusztus 20.-ig.

A tudományos osztály véleménye tartalmazza a jelentés pontjainval kapcsolatos észrevételeit, javaslatait és tervezett, illetve végrehajtott intézkedéseit. Amennyiben a kutatás a befejezéshez közeledik, a tudományos osztály véleményében közölje, hogy az egyes kutatási feladatokat gyakorlatba átvihetőnek, részeredménynek, elméleti, módszertani, nagy negatív eredménynek tekintti.

V. Alaki követelmények.

A beszámolót áttékinthetően kell elkészíteni. Az egyes pontokra a válasz világosan és érthetően fogalmazandó meg. Külön kiemelendők a téma kutatásával kapcsolatos következtetések. Az akadémiai intézetek a beszámolót bekötött formában küldik meg.

VI. Zárórendelkezés.

A zárójelentés, összefoglaló jelentés és teljes dokumentáció készítésére vonatkozóan a 2200-29/1953. O.T. számú utasítás szabályai alkalmazandók.

A jelentés tartalmáért és határidőre történő beküldéséért az Intézet igazgatója felelős.

A tudományos osztály véleményének szakszerű elkészítéséért az osztálytitkár felelős.

Mulasztás esetén a 2200-29/1953.

11.§-ban foglaltak szerint járok el.

Jelen utasítással egyidejűleg a 3600/1949./IV.23./ Korm.számú rendelet 7.§-ának /2/ bek.-ben meghatározott negyedéves jelentési kötelezettség megszűnik.

Budapest, 1953. december hó 4.

Rusznayk István sk.
elnök

Felvilágosítást ad: Szokira József
MTA Hivatala.

Gf. 636/1953.sz.

K ö r r e n d e l e t

a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézetek és vállalatok részére.

Tárgy: Munkakörök elhatárolása a tervezés dolgozóinak szakmai képzése szempontjából.

A népgazdasági tervezés területén foglalkoztatott dolgozók szakmai képzése tárgyában kibocsájtott 1.023/1952./VIII.2./Mt. határozat, valamint a 8.500-18/1952 O.T.rendelet alapján kiadott 176/SzL-SzJ./1953. számú körrendeletemet /megjelent: Akadémiai Közlöny 1953. évi. 7. számában/ az alábbiakkal egészítem ki:

a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó intézetek /Dok.

Központ/ és vállalatoknál alkalmazásban lévő tervezési dolgozók szakmai képzését az alábbi munkaköri megoszlás szerint határozom meg:

I. Középfokú képzéshez kötött beosztások:

- 1./ A MTA Központi Fizikai Kutató Intézet Tervosztályának vezetője.
- 2./ A MTA Központi Fizikai Kutató Intézet Beruházási Osztályának vezetője.
- 3./ A MTA felügyelete alá tartozó vállalatok /Akadémiai Nyomda, Akadémiai Kiadó, Kutatási Eszközök Kivitelező Vállalat./ Tervosztály vezetője.
- 4./ Martonvásári Növénytermelési Kutató Intézet tervezéssel és beruházással önállóan foglalkozó dolgozói.
- 5./ A MTA Méréstechnikai és Műszerügyi Intézete, továbbá a MTA Alkalmazott Matematikai Intézete terv-beruházási előadói. /önálló/
- 6./ A Műszaki és Természettudományi Egyesültek Szövetsége tervberuházási vezetője.

II. Alapfokú képzéshez kötött beosztások:

- 1./ A MTA Központi Fizikai Kutató Intézete Tervosztályának, valamint a Beruházási Osztályának tervezéssel foglalkozó beosztott dolgozói /előadók/.
- 2./ A Kutatási Eszközök Kivitelező Vállalat beruházással foglalkozó dolgozója.
- 3./ Az I. pontban nem említett intézetek és dokumentációs központok/kutatócsoport/ Gazdasági részlegének tervezéssel és beruházással foglalkozó beosztott dolgozói.
- 4./ A MTA felügyelete alá tartozó vállalatok tervezéssel foglalkozó beosztott dolgozói.
- 5./ A Műszaki és Természettudományi Egyesültek Szövetsége tervberuházási beosztott dolgozói.

6./ A MTA Központi Fizikai Kutató Intézete anyagellátás tervezésével foglalkozó beosztott dolgozói.

Az egyetemek, főiskolák, a Gazdasági és Műszaki Akadémia és más tanintézetek oklevelei a 8.500-18/1952/Tg.É.

X.30./ O.T. sz utasításban részletezett képesítésnek felel meg, illető-

leg azok, akik ilyen képesítéssel rendelkeznek a hivatkozott utasítás XI. pontja alapján tanfolyam hallgatása nélkül bocsáthatók vizsgára.

Budapest, 1953. december hó 3.

Biacsi Imre sk.

gazdasági főcsoportvezető.

A k a d é m i a i   K ö z l ö n y
A Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja.

Megjelenik: minden hó 1.-én és 15.-én

Felelős szerkesztő: Kónya Sándor

K i a d j a

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala
Budapest, V., Nádor u 12.

A K A D É M I A I   K I A D Ó
Budapest, V. Alkotmány u. 21.

F.: Mestyán János
Rota 1953/188/1879